

นโยบาย กฎหมาย และระเบียบใหม่สู่การปฏิบัติใน ระดับพื้นที่เพื่อการเข้าถึงสิทธิได้อย่างยั่งยืน

โดย
สุพล บริสุทธิ์ ที่ปรึกษากฎหมาย พก./ปพม
ปรับปรุง ๓ กันยายน ๒๕๖๕

**เจตนารมณ์การออกพระราชบัญญัติส่งเสริมและ
พัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐**

- **ปรับปรุงวิธีการทำงานให้เหมาะสม เช่น**
- **เพิ่มโอกาสให้คนพิการมีงานทำ**
- **เปลี่ยนแนวคิดจากเวทนาสู่สังคมฐาน
สิทธิ**
- **เปลี่ยนวิธีการส่งเสริมจากหน่วยงาน
เดียวเป็นให้รับผิดชอบหลายหน่วยงาน**

เจตนารมณ์การออกพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐(ต่อ)

- กำหนดสิทธิของคนพิการในเรื่อง
การเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวก
- กำหนดห้ามการกระทำที่มีลักษณะ
เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็น
ธรรมต่อคนพิการ หรือกีดกันคน
พิการ

**เจตนารมณ์การแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริม
และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๖**

- เพิ่มมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพคนพิการให้มากขึ้น โดยกำหนดให้มีศูนย์บริการคนพิการทั้งระดับจังหวัดและศูนย์ทั่วไป
- แก้ไขปัญหาการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ให้ พก./คนพิการ/องค์กรคนพิการ มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้น

เป้าหมาย

- เพื่อให้คนพิการสามารถใช้ชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างคนทั่วไป
- สามารถ "หลอมรวมคนพิการเป็นหนึ่งเดียวกับสังคม"

สถานการณ์คนพิการในปัจจุบันและอนาคต

- โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย วันนี้มีประชากรรวม ๖๖ ล้านคนเศษ โดยผู้สูงอายุ ๑๓,๘๒๖,๑๖๓ คน ร้อยละ ๒๑.๓๑ ของปชก.ทั้งหมด ในปี ๒๕๗๘ จะเพิ่มเป็นร้อยละ ๓๐ ของประชากรทั้งหมด
- มีบุคคลอายุเกิน ๖๐ ปีขึ้นไป มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน ๑,๔๒๓,๗๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๐ ของผู้สูงอายุทั้งหมด
- องค์การอนามัยโลก(WHO) ประเมินการร้อยละ ๑๐ ของประชากรทั้งหมดเป็นคนพิการ
- แสดงว่า คนพิการมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นในอนาคต

สถิติการมีบัตรคนพิการแยกตามประเภทความพิการ ทั้งประเทศ
จำนวน ๒.๒๓ ล้านคน แต่ผลสำรวจของสนง.สถิติแห่งชาติ ๒๕๖๕ ว่ามี ๔.๑๙ ล้านคน

- ทางกาารเห็น จำนวน ๑๗๑,๒๒๒ คน
- ทางกาารไ้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน ๔๓๐,๒๗๑ คน
- ทางกาารเคลื่อนไหวหรือร่างกาย จำนวน ๑,๑๕๘,๐๙๒ คน
- ทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน ๑๖๔,๒๘๕ คน
- ทางสติปัญญา จำนวน ๑๔๔,๘๙๖ คน
- ทางกาารเรียนรู้ จำนวน ๑๗,๗๔๑ คน
- ออทิสติก จำนวน ๒๗,๑๗๓ คน
- พิการมากกว่า ๑ ประเภท ๑๑๘,๐๔๖ คน

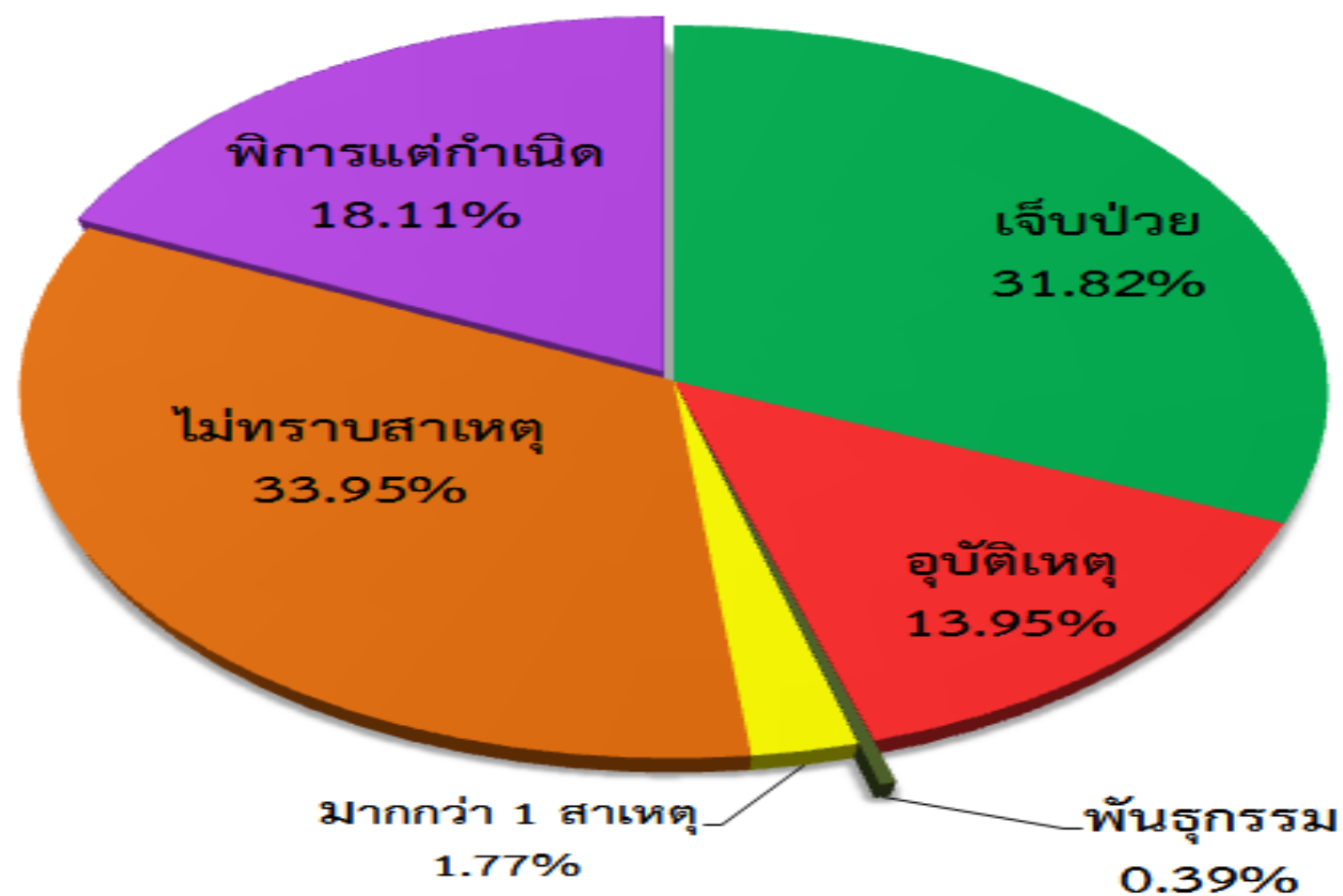
สถิติข้อมูลคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามภูมิภาค และเพศ			
ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๘			
ภาค	จำนวน (ราย)		
	ชาย	หญิง	รวม
๑ กรุงเทพมหานคร	๕๘,๑๗๔	๕๓,๓๐๙	๑๑๑,๔๘๓
๒ ภูมิภาค	๑,๐๙๙,๓๐๓	๑,๐๕๐,๔๑๕	๒,๑๔๙,๗๑๘
รวมทั้งสิ้น	๑,๑๕๗,๔๗๗	๑,๑๐๓,๗๒๔	๒,๒๖๑,๒๐๑
ภูมิภาค ประกอบด้วย			
๒.๑ ภาคกลางและภาคตะวันออก	๒๕๕,๗๒๐	๒๒๗,๘๖๙	๔๘๓,๕๘๙
๒.๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๔๓๔,๙๒๔	๔๒๕,๘๙๗	๘๖๐,๘๒๑
๒.๔ ภาคใต้	๑๕๓,๘๐๔	๑๓๘,๖๒๗	๒๙๒,๔๓๑
๒.๓ ภาคเหนือ	๒๕๔,๘๕๕	๒๕๘,๐๒๒	๕๑๒,๘๗๗
๒.๕ ไม่ระบุ	๐	๐	๐
รวม	๑,๐๙๙,๓๐๓	๑,๐๕๐,๔๑๕	๒,๑๔๙,๗๑๘

สัดส่วนประชากรกับคนพิการที่มีบัตรประจำตัว(บางจว.)

จังหวัด	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนคนพิการที่มีบัตร แล้ว(คน)	ร้อยละของปชก.
พิษณุโลก	๘๓๓,๗๕๕	๓๙,๔๖๐	๔.๗๓
พิจิตร	๕๒๒,๔๘๙	๒๕,๙๓๑	๔.๙๖
ชัยภูมิ	๑,๑๒๓,๘๐๓	๖๑,๒๘๒	<u>๕.๔๕</u>
พะเยา	<u>๔๘๓,๘๔๐</u>	๒๓,๔๙๖	<u>๔.๘๖</u>
แพร่	๔๕๓,๘๑๔	๒๓,๕๔๑	๕.๑๙
นครสวรรค์	๑,๐๐๕,๔๙๒	๓๕,๐๒๙	๓.๔๘
บุรีรัมย์	๑,๕๙๕,๗๔๗	๗๒,๒๓๗	๔.๕๓
<u>ศรีสะเกษ</u>	๑,๔๓๔,๓๔๓	๖๔,๔๘๖	<u>๔.๕๐</u>
ทั้งประเทศ	๖๕,๗๓๗,๔๘๑	๒,๒๗๖,๙๗๐	๓.๔๖

สาเหตุความพิการ

■ เจ็บป่วย ■ อุบัติเหตุ ■ พันธุกรรม ■ มากกว่า 1 สาเหตุ ■ ไม่ทราบสาเหตุ ■ พิกการแต่กำเนิด

บทนิยาม “คนพิการ” ตามกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๐

- คนพิการ หมายถึง บุคคลที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเขาไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป
 - เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด
 - ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านใดด้านหนึ่ง
 - เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

การพิจารณาว่า เป็นคนพิการหรือไม่ ให้เปรียบเทียบกับบุคคล
ทั่วไปในเรื่อง

- ๑. พิจารณาจากความยากลำบาก/ข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือ
- ๒. พิจารณาจากความยากลำบาก/ข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม

ประเภทความพิการตามประกาศกระทรวง พม. พ.ศ. ๒๕๖๘

มี ๗ ประเภท

- ๑. ทางการเห็น
- ๒. ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
- ๓. ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย
- ๔. ทางจิตใจหรือพฤติกรรม
- ๕. ทางสติปัญญา
- ๖. ทางการเรียนรู้
- ๗. ออทิสติก

หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเห็น มี ๒ กลุ่มย่อย

- (๑) ตาบอด หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นสูญเสียการเห็นโดยเมื่อตรวจวัดการเห็นของสายตาข้างที่ดีกว่า (ข้างที่ดีที่สุด) เมื่อได้รับการแก้ไขด้วยแว่นตาแล้ว (Best corrected distance visual acuity) ยังอยู่ในระดับแยกว่าหรือน้อยกว่า ๓ ส่วน ๖๐ เมตร (๓/๖๐) หรือ ๑๐ ส่วน ๒๐๐ ฟุต (๑๐/๒๐๐) จนถึงไม่สามารถรับแสงได้ หรือมีลานสายตาแคบกว่า ๑๐ องศา
- (๒) ตาเห็นเลือนราง หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นสูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับปานกลางจนถึงระดับรุนแรง หากตรวจวัดการเห็นของสายตาข้างที่ดีกว่า (ข้างที่ดีที่สุด) เมื่อได้รับการแก้ไขด้วยแว่นตาแล้วยังอยู่ในระดับแยกว่าหรือน้อยกว่า ๖ ส่วน ๑๘ เมตร (๖/๑๘) หรือ ๒๐ ส่วน ๗๐ ฟุต (๒๐/๗๐) จนถึงระดับ ๓ ส่วน ๖๐ เมตร (๓/๖๐) หรือ ๑๐ ส่วน ๒๐๐ ฟุต (๑๐/๒๐๐) หรือมีลานสายตาแคบกว่า ๓๐ องศา ลงไปจนถึง ๑๐ องศา

หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความพิการทางการเห็น

- ๑. คนพิการทางการเห็น ครอบคลุม คนตาเห็นเลือนรางและคนตาบอด ได้แก่
 - คนที่มีสายตาข้างที่ต่ำกว่าเมื่อได้รับการตรวจแก้ไขด้วยแว่นตาแล้วมองเห็นน้อยกว่า ๖/๑๘ เมตร หรือ ๒๐/๗๐ ฟุต ลงไป จนถึงมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง หรือคนที่มีลานสายตาแคบกว่า ๓๐ องศา
 - ๒. ต้องสิ้นสุดการรักษาพยาบาลตามปกติโดยที่คนพิการต้องไม่ปฏิเสธการรักษา และเมื่อได้รับการตรวจแก้ไขด้วยแว่นตา (Refraction) แล้ว แต่ความผิดปกติหรือความบกพร่องดังกล่าวยังคงมีอยู่ คนพิการตามกฎหมายประเภทนี้ จึงหมายถึง คนที่มีความผิดปกติทางการเห็นภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้
 - เมื่อการอักเสบได้รับการรักษาแล้วอย่างน้อย ๓ เดือน หรือหลังการผ่าตัดเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน
 - ในรายที่มีความผิดปกติของ Extraocular muscle , Traumatic cataract, Traumatic vitreous haemorrhage ให้ลงความเห็นหลังได้รับอันตรายต่อตาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือน หรือ ให้ขึ้นกับดุลยพินิจของจักษุแพทย์ผู้ประเมิน
 - ๓. สามารถประเมินโดยแพทย์ทั่วไปได้ โดยใช้การวัดสายตาระยะไกล (Distance VA measurement) ในกรณีที่แพทย์ทั่วไปไม่สามารถประเมินความพิการได้ ให้ส่งประเมินความพิการกับจักษุแพทย์
-

พิจารณาที่สายตา	พิจารณาที่ลานสายตา	ลักษณะความพิการ
น้อยกว่า ๖/๑๘ เมตร หรือ ๒๐/๗๐ ฟุต แต่ยังสามารถอ่าน ๓/๖๐ เมตร หรือ ๑๐/๒๐๐ ฟุตได้	แคบกว่า ๓๐ องศา จนถึง ๑๐ องศา	ตาเห็นเลือนราง
น้อยกว่า ๓/๖๐ เมตร หรือ ๑๐/๒๐๐ ฟุต ไปจนถึงไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง	แคบกว่า ๑๐ องศา จนถึง ๐ องศา	ตาบอด

เปรียบเทียบการสูญเสียสายตา(ภาพถ่าย) (ภาพกลาง ปกติ และ การสูญเสียลานสายตา(ภาพขาว)

แนวทางการประเมินสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์โดยไม่ ต้องส่งแพทย์วินิจฉัยในการออกเอกสารรับรองความพิการ

- ไม่มีลูกตาทั้งสองข้าง
- มีลักษณะของตาผิดปกติชัดเจนทั้งสองข้าง เช่น
- ๒.๑ ไม่มีลูกตาดำ
- ๒.๒ ลูกตาสีขาวขุ่น
- ๒.๓ ลูกตาฝ่อ
-

คนพิการทางการเห็นตามกฎหมาย ไม่ครอบคลุมบุคคล

- มีตาพิการหรือตาบอดเพียง ๑ ข้าง
- มีตาบอดสี
- มีตาเข ตาเหล่
- เนื่องจากมิได้วัดด้วยการเห็น

หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย

- (๑) หูหนวก หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีผลการตรวจการได้ยินโดยใช้เสียง ความถี่ที่ ๕๐๐ เฮิรตซ์ ๑,๐๐๐ เฮิรตซ์ ๒,๐๐๐ เฮิรตซ์ และ ๔,๐๐๐ เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้ยินดีกว่า มีการสูญเสียการได้ยินเฉลี่ยที่ความดังของเสียงตั้งแต่ ๘๐ เดซิเบล (dBHL) ขึ้นไป โดยต้องใช้เครื่องมือเฉพาะสำหรับตรวจการได้ยินและตรวจในสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชนที่รัฐกำหนด
- (๒) หูตึง หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีผลการตรวจการได้ยินโดยใช้เสียงความถี่ที่ ๕๐๐ เฮิรตซ์ ๑,๐๐๐ เฮิรตซ์ ๒,๐๐๐ เฮิรตซ์ และ ๔,๐๐๐ เฮิรตซ์ ในหูข้างที่ได้ยินดีกว่า มีการสูญเสียการได้ยินเฉลี่ยที่ความดังของเสียงน้อยกว่า ๘๐ เดซิเบล (dBHL) ลงมาจนถึง ๔๐ เดซิเบล (dBHL) ในผู้ใหญ่ หรือน้อยกว่า ๘๐ เดซิเบล (dBHL) ลงมาจนถึง ๓๕ เดซิเบล (dBHL) ในเด็กที่มีอายุไม่เกิน ๑๕ ปี โดยต้องใช้เครื่องมือเฉพาะสำหรับตรวจการได้ยินและตรวจในสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลเอกชน ที่รัฐกำหนด
- (๓) การสื่อความหมาย หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องทางการสื่อความหมาย ทั้งด้านการพูดและภาษา เช่น ผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง (Cerebral Palsy) ที่มีปัญหาการพูดแบบ dysarthria ระดับรุนแรง ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุทางสมองที่มีปัญหาการสื่อสารแบบ aphasia, dysarthria หรือ apraxia ผู้ป่วยกลุ่มที่มีความเสื่อม (Degenerative change) ของระบบประสาท เป็นต้น

หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความบกพร่องทางการได้ยิน/สื่อความหมาย ครอบคลุม

- หูหนวก
- หูตึง
- ทำให้มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม
- ไม่ครอบคลุม หูหนวก 1 ข้างหรือหูตึง 1 ข้าง หรือหูตึงสองข้างซึ่งหูข้างที่ได้ยินดีกว่า มีการสูญเสียการได้ยินเฉลี่ยที่ความดังของเสียงน้อยกว่า 40 เดซิเบล (dB HL) ในผู้ใหญ่ หรือน้อยกว่า 35 เดซิเบล (dB HL) ในเด็กที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี หรือผู้มีการสูญเสียการได้ยิน ที่อยู่ระหว่างการรักษา หรือยังไม่สิ้นสุดการรักษา หรือมีการสูญเสียการได้ยิน น้อยกว่า 3–6 เดือน ทั้งนี้ ให้ขึ้นกับดุลยพินิจของโสต ศอ นาสิกแพทย์ผู้ประเมิน

แนวทางการประเมินสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์

- สภาพความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ คือ บุคคลที่ไม่มีหูทั้งสองข้าง ให้นายทะเบียนกลาง นายทะเบียนจังหวัดกรอกแบบและรายละเอียดของสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ โดยไม่ต้องมีเอกสารรับรองความพิการ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอถ่ายภาพสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ไม่อนุญาตให้พิจารณาจากภาพโปสการ์ดหรือรูปถ่ายของผู้ป่วย

ก.

ข.

ค.

การสื่อความหมาย

- ความพิการทางการสื่อความหมาย หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องทางการสื่อความหมาย ทั้งด้านการพูดและภาษา เช่น ผู้ป่วยไร้กล่องเสียง ผู้ป่วยสมองพิการ (Cerebral Palsy) ที่มีปัญหาการพูดแบบ dysarthria ระดับรุนแรง ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ผู้ป่วยที่ได้รับอุบัติเหตุทางสมองที่มีปัญหาการสื่อสารแบบ aphasia, dysarthria หรือ apraxia ผู้ป่วยกลุ่มที่มีความเสื่อม (Degenerative change) ของระบบประสาท เช่น ผู้ป่วยกลุ่ม Myasthenia gravis เป็นต้น ^(๑-๒)
- หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความบกพร่องทางการสื่อความหมาย ครอบคลุม ๓ ลักษณะ ดังนี้
 - พูดไม่ได้
 - พูดแล้วผู้อื่นฟังไม่เข้าใจ เช่น พูดไม่ชัด พูดไม่รู้เรื่อง พูดไม่คล่อง พูดแล้วไม่มีเสียง เป็นต้น
 - ฟังคำพูดคนอื่นไม่เข้าใจ

แบบประเมินสมรรถภาพความพิการทางการสื่อความหมายตาม แนวทางของ ICF

- b๓๑๐ การทำงานที่ก่อให้เกิดเสียง (Voice functions)
- b๓๒๐ การทำงานด้านการออกเสียงพูด (Articulation functions)
- b๓๓๐ การทำงานด้านความคล่องและจังหวะของการพูด (Fluency and rhythm of speech functions)
- d๓๓๐ การพูด (Speaking)
- d๓๕๐ การสนทนา (Conversation)
- d๘๓๙ การศึกษา ที่ระบุรายละเอียดอื่นๆ และที่ไม่ระบุรายละเอียด (Education, other specified and unspecified)
- d๘๗๐ การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ (Economic self-sufficiency)
- d๙๒๐ นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง (Recreation and leisure)

หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

- (๑) ความพิการทางการเคลื่อนไหว หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่อง หรือการสูญเสียความสามารถของอวัยวะต่าง ๆ สำหรับการเคลื่อนไหว เช่น มือ เท้า แขน ขา อาจมาจากสาเหตุอัมพาต แขน ขา อ่อนแรง แขน ขาขาด หรือภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังจนมีผลกระทบต่อการทำงานมือ เท้า แขน ขา
- (๒) ความพิการทางร่างกาย หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่อง หรือความผิดปกติของศีรษะ ใบหน้า ลำตัว หรือภาพลักษณ์ภายนอกของร่างกายที่เห็นได้อย่างชัดเจน

หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวครอบคลุม

- ๑. แขน หรือขา หรือลำตัวอ่อนแรง ที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน (Activities of daily living: ADL^a จากสาเหตุต่างๆ เช่น โรคหลอดเลือดสมอง อุบัติเหตุ มะเร็ง ติดเชื้อ หรือภาวะกล้ามเนื้ออ่อนแรงจากโรคทางพันธุกรรม หรือการเคลื่อนไหวผิดปกติ ฯลฯ
- ๒. แขนขาขาดที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันจาก สาเหตุต่าง ๆ เช่น เบาหวาน อุบัติเหตุ มะเร็ง หรือ แขนและขาขาดหายตั้งแต่กำเนิด (Limb deficiency) ฯลฯ
- ๓. โรคข้อและ/หรือโรคเนื้อเยื่อเกี่ยวพันเรื้อรังที่มีผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของแขน หรือ ขา ซึ่งมีผลต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันและการเดินจากสาเหตุต่างๆ เช่น โรครูมาตอยด์ (Rheumatoid arthritis) โรคจากความเสื่อมของกระดูกและข้อ (Degenerative disease) โรคผิวหนังแข็ง (Scleroderma) โรคข้อกระดูกสันหลังอักเสบยึดติด (Ankylosing Spondylitis) ฯลฯ

หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวครอบคลุม (ต่อ)

- ๔. ข้อติดถาวร ที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของแขน หรือขา ที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือ การเดินจากสาเหตุต่างๆ เช่น แผลเป็นหดรั้งจากไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก (Scar contracture) กระดูกหักผิดรูป ฯลฯ โดยได้รับการประเมินตามแนวทางการตรวจประเมินคนพิการ
- ๕. ภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน จากสาเหตุต่าง ๆ เช่น โรคหัวใจ โรคไตวายเรื้อรัง โรคปอด ฯลฯ ทำให้เหนื่อยง่ายเคลื่อนย้ายตัวลำบากเดินลำบาก โดยได้รับการประเมินตามแนวทางการตรวจประเมินคนพิการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความบกพร่องทางร่างกาย (Physical impairment)

- ภาพลักษณ์ภายนอกที่เห็นชัดเจนบริเวณใบหน้า ศีรษะ หลัง หรือลำตัว จนมีผลกระทบต่อการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เช่น
- ๑. คนแคระ (Dwarfism) ที่มีลักษณะเตี้ยกว่าปกติ โดยเพศหญิงมีความสูงน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๒๐ เซนติเมตร เพศชายมีความสูงน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๓๐ เซนติเมตร ทั้งนี้พิจารณาวินิจฉัยในบุคคลที่อายุมากกว่า ๑๘ ปี
- ๒. หลังคด (Scoliosis)^(๔) หรือ หลังค่อม (Kyphosis)^(๕) ผิดรูปรุนแรง^๖ ที่เห็นเด่นชัดเมื่อดูด้วยตาเปล่ามีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ภายนอก โดยมีการตรวจประเมินว่าไม่สามารถทำการรักษาโดยการผ่าตัดได้หรือภายหลังสิ้นสุดการรักษาหรือผ่าตัดแล้วยังมีหลังคดมาก หรือผู้ป่วยไม่ยินยอมผ่าตัดเนื่องจากโรคประจำตัว
- ๓. ใบหน้าหรือศีรษะที่ผิดรูปเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น หูหรือตาหรือจมูกหรือปากที่ผิดรูป ผิดตำแหน่งผิดขนาด อาจเกิดจากสาเหตุ เช่น อุบัติเหตุ ไฟไหม้หรือโดนสารเคมี เช่น น้ำกรด เป็นต้น
- ๔. โรคผิวหนังที่เห็นเด่นชัดจนรบกวนและรักษาไม่หายและมีรอยโรคให้เห็นได้ตลอดเวลา เช่น โรคท้าวแสนปม (Neurofibromatosis) เด็กดักแด้ (Lamellar Ichthyosis) คนเผือก (Albinism) หรือโรคด่างขาว (Vitiligo) ที่รุนแรงที่เป็นบนใบหน้า โดยรอยโรคต้องมีขนาดพื้นที่มากกว่า ร้อยละ ๕๐ ของใบหน้าหรือลำตัวนอกร่มผ้า เป็นต้น

ระยะเวลาในการวินิจฉัยเพื่อลงความเห็นว่ามีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย

- **กรณีแขนขาขาด** หากเป็นไปตามเกณฑ์ความพิการเชิงประจักษ์ สามารถวินิจฉัยได้ทันที
- **กรณีอ่อนแรงจากโรคระบบประสาท** เช่น โรคหลอดเลือดสมอง โรคของสมอง อุบัติเหตุทางสมองหรือไขสันหลัง หรือโรคทางระบบประสาททั้งหมด ต้องได้รับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย ๓ เดือน หรือกรณีออกเอกสารรับรองความพิการก่อน ๓ เดือน ให้อยู่ในดุลยพินิจของแพทย์ หากพิจารณาว่าการดำเนินโรคไม่ดีขึ้นแล้ว
- **กรณีอ่อนแรงจากโรคเรื้อรังอื่น** เช่น หัวใจล้มเหลว ไตวายเรื้อรัง หรือปอดอุดกั้นเรื้อรัง (Chronic obstructive pulmonary disease: COPD) ต้องรักษาต่อเนื่องอย่างน้อย ๖ เดือน หากพบข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมจนเดินบนพื้นราบต่อเนื่องได้ไม่ถึง ๕๐ เมตร เนื่องจากเหนื่อยหอบรุนแรงหรือไม่มีแรงเดิน ถือว่ามีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว
- **กรณีปวดหลัง** เช่น หมอนรองกระดูกเคลื่อนทับเส้นประสาท ภายหลังจากการรักษาอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย ๖ เดือน หากยังมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น ปลายเท้าตก หรือปวดรุนแรงจนเดินได้ไม่ถึง ๕๐ เมตร หรือต้องใช้รถเข็นหรือเครื่องช่วยเดินเป็นประจำ ถือว่ามีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว
- **กรณีข้อเข่าเสื่อม** ภายหลังจากรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพต่อเนื่องเป็นเวลา ๖ เดือน หากพบข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น เข้าใจ่่งรุนแรงจนตัวเอียงไปมาขณะเดิน หรือปวดมากจนเดินได้ไม่ถึง ๕๐ เมตร หรือต้องใช้รถเข็นหรือเครื่องช่วยเดินเป็นประจำ ถือว่ามีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว

ระยะเวลาในการวินิจฉัยเพื่อลงความเห็นว่ามีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย(ต่อ)

- **กรณีปลายเท้าเขย่ง** หากเป็นแต่กำเนิดหรือภายหลัง และส่งผลให้เดินต่อเนื่องได้ไม่ถึง ๕๐ เมตร โดยมีความยาวขาแตกต่างจากข้างปกติสอดคล้องกับเกณฑ์ขาสั้นยาวไม่เท่ากัน มากกว่าหรือเท่ากับ ๕ เซนติเมตร สามารถวินิจฉัยได้ทันที
- **กรณีหลังโก่งหรือคด** ภายหลังรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพต่อเนื่องอย่างน้อย ๖ เดือน หากพบข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น ปวดเมื่อยรุนแรง ทรงตัวไม่ดี หรือหายใจลำบาก สามารถวินิจฉัยได้ ทั้งความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายตามพยาธิสภาพที่ปรากฏ
- **กรณีผู้ป่วยมีภาวะกลืนลำบาก** ไม่ว่าจะเกิดจากสาเหตุใดที่ทำให้ไม่สามารถกลืนน้ำหรืออาหารทางปากได้จนจำเป็นต้องใช้สายยางให้อาหาร (tube feeding) เช่น โรคทางระบบประสาทและกล้ามเนื้อ หรือปัญหาทางโครงสร้างของช่องปากหรือลำคอ ต้องได้รับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพต่อเนื่องอย่างน้อย ๖ เดือน เว้นแต่แพทย์พิจารณาว่าการดำเนินโรคไม่อาจดีขึ้นได้ สามารถออกเอกสารก่อน ๖ เดือนได้ตามดุลยพินิจ

แบบประเมินสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน/ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1.	d420	การเคลื่อนย้ายตนเอง	✓						
2.	d450	การเดิน		✓					
3.	d465	การเคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์		✓					
4.	d510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง		✓					
5.	d530	การดูแลการจัดของเสียออกจากร่างกาย		✓					
6.	d540	การแต่งตัว			✓				
7.	d550	การรับประทานอาหาร	✓						
8.	d839	การศึกษา ที่ระบุรายละเอียดอื่น ๆ และที่ไม่ระบุรายละเอียด							✓
9.	d870	การพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจ					✓		
10.	d920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง				✓			

แนวทางการประเมินสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์

- ๑. บุคคลที่แขนขาข้างหนึ่งข้างใด หรือบุคคลที่มีมือขาข้างหนึ่งข้างใดโดยพิจารณาจากนิ้วมือขาตั้งแต่ ๒ ข้อ ขึ้นไปอย่างน้อย ๓ นิ้ว หรือนิ้วโป้งขาทั้ง ๒ ข้อ
- ๒. บุคคลที่ขาขาข้างหนึ่งข้างใด ตั้งแต่ระดับข้อเท้าขึ้นไปอย่างน้อยหนึ่งข้าง
- ๓. บุคคลที่มีความสูงผิดปกติสำหรับบุคคลที่อายุเกิน ๑๘ ปี โดยเพศหญิงมีความสูงน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๒๐ เซนติเมตร ส่วนเพศชายมีความสูงน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๓๐ เซนติเมตร
- นายทะเบียนสามารถพิจารณาออกบัตรประจำตัวคนพิการได้โดยไม่ต้องผ่านการประเมินจากแพทย์

หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม

- (๑) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากกลุ่มโรคจิตเวช หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องหรือความผิดปกติทางจิตใจ หรือสมองในส่วนของการรับรู้ อารมณ์ หรือความคิด ตามหลักเกณฑ์การวินิจฉัยในระบบ ICD (The International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems) ทั้งนี้ อาการโรคจิตเวชนั้นต้องมีลักษณะรุนแรง เรื้อรัง และมีการรักษาต่อเนื่องอย่างน้อยหกเดือนนับตั้งแต่ได้รับการตรวจวินิจฉัย แต่ไม่สามารถรักษาให้หายได้
- (๒) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากกลุ่มโรคสมองเสื่อม หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องหรือผิดปกติทางสมรรถภาพปรีชาหรือทักษะสมอง (Cognition) ได้แก่ ความจำ การตัดสินใจ การวางแผน การรับรู้ด้านมิติสัมพันธ์ การใช้ภาษา สมาธิหรือความใส่ใจ หรือความสามารถในการรับรู้เกี่ยวกับสังคมรอบตัว โดยกลุ่มโรคสมองเสื่อมจะต้องมีลักษณะค่อนข้างรุนแรง (Moderately severe) ขึ้นไป เรื้อรัง และมีการรักษาต่อเนื่องอย่างน้อยหกเดือนนับตั้งแต่ได้รับการตรวจวินิจฉัย แต่ไม่สามารถรักษาให้หายได้

หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความบกพร่องกลุ่มจิตเวช

- มีความผิดปกติทางจิตใจ อารมณ์พฤติกรรม ความคิด หรือการรับรู้ ตามหลักเกณฑ์การวินิจฉัยโรคจิตเวชในระบบ ICD-๑๐ ที่รุนแรง เรื้อรัง และรักษาไม่หาย
- มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม อันเป็นผลจากความผิดปกติดังกล่าว และประเมินด้วยแบบประเมินความพิการทางจิตได้คะแนนตั้งแต่ ๗ คะแนนขึ้นไป
- การประเมินความสูญเสียสมรรถภาพหรือข้อจำกัด ต้องมีหลักฐานที่สำคัญ ประกอบด้วย รายงานและสรุปผลการรักษา การประเมินการทำงาน และรายงานความก้าวหน้าในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยในช่วงระยะเวลาที่ยาวนานอย่างน้อย ๖ เดือนติดต่อกัน

แบบประเมินสมรรถภาพความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ตามแนวทางของ ICF

ระดับความบกพร่องในการทำงาน/ความลำบากในการทำกิจกรรม			.0	.1	.2	.3	.4	.8	.9
1.	D155	การได้รับทักษะจากการเรียนรู้						✓	
2.	D350	การสนทนา			✓				
3.	D510	การทำความสะอาดร่างกายตนเอง	✓						
4.	D570	การดูแลสุขภาพตัวเอง	✓						
5.	D640	การทำงานบ้าน					✓		
6.	D720	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ซับซ้อน			✓				
7.	D750	สัมพันธภาพทางสังคมที่ไม่เป็นทางการ			✓				
8.	D845	การได้ทำงาน การรักษางานที่ทำอยู่ และการยุติการทำงาน					✓		
9.	D920	นันทนาการและกิจกรรมยามว่าง			✓				

การวินิจฉัยและตรวจประเมินความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากกลุ่มโรคสมองเสื่อม

- ๑. หลักเกณฑ์การวินิจฉัยโรคสมองเสื่อมตามระบบ ICD-๑๐ หัวข้อ Foo-F๐๓ ซึ่งเป็นกลุ่มอาการที่มีลักษณะค่อนข้างรุนแรงขึ้นไป เรื้อรัง และทำให้เกิดข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และผ่านการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพตามมาตรฐานอย่างน้อย ๖ เดือนติดต่อกัน แต่ไม่สามารถรักษาให้หายได้
- ๒. การทดสอบทางจิตวิทยา (Neuropsychological test) แนะนำให้มีการตรวจเพื่อยืนยันความบกพร่องของสมรรถภาพปริชานอย่างน้อยในครั้งแรกของการประเมินและวินิจฉัย สามารถเลือกจากแบบตรวจคัดกรองมาตรฐานในประเทศไทยอย่างน้อยหนึ่งชนิด ได้แก่ Thai Mental State Examination (TMSE), Montreal Cognitive Assessment Thai version (MoCA-Thai) เป็นต้น พิจารณาตามความเหมาะสม
- ๓. การทดสอบระดับความรุนแรงของสมองเสื่อมโดยประเมินจากความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน โดยใช้แบบประเมิน Functional Assessment Staging Test (FAST) ฉบับภาษาไทย

การวินิจฉัยและตรวจประเมินความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากกลุ่มโรคสมองเสื่อม (ต่อ)

- ๔. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ เช่น การตรวจเลือด CBC, electrolyte, thyroid function test, BUN, Cr, liver function test และการตรวจเลือดอื่น ๆ และการตรวจภาพถ่ายรังสีของสมอง ได้แก่ CT Brain หรือ MRI Brain แนะนำให้มีการตรวจอย่างน้อยในครั้งแรกของการประเมินและวินิจฉัย โดยพิจารณาตามความเหมาะสม
- ๕. แบบประเมินความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมจากภาวะสมองเสื่อม โดยใช้ผลแบบทดสอบทางจิตวิทยา TMSE ร่วมกับ FAST จัดพิมพ์ในแนวทางเวชปฏิบัติภาวะสมองเสื่อม (ฉบับสมบูรณ์ ๒๕๖๓) (ดูในแบบประเมินและแบบทดสอบ)
- เมื่อประเมินการวินิจฉัยว่าเป็นโรคสมองเสื่อมกลุ่มที่กล่าวมาแล้ว จากนั้นใช้แบบประเมินความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมจากภาวะสมองเสื่อม หากพบคะแนนรวมผลทดสอบทางจิตวิทยา TMSE น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๕ คะแนนลงไป และคะแนนประเมิน FAST ตั้งแต่ระดับที่ ๖ ขึ้นไป ถือว่าเข้าเกณฑ์ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรมจากภาวะสมองเสื่อม ที่สามารถออกเอกสารรับรองความพิการประเภทที่ ๔ ได้

แบบประเมิน Functional Assessment Staging Test (FAST)

ระยะโรค (Stage)	สภาพผู้ป่วย (Clinical diagnosis)	ระดับการทรุดลงของการทำหน้าที่ (Level of Functional Decline)
ระยะที่ ๑	ผู้ใหญ่ปกติ	ไม่มีการทรุดลงของการทำหน้าที่
ระยะที่ ๒	ผู้สูงอายุปกติ	บุคคลจะตระหนักถึงการทำหน้าที่ที่ทรุดลงกว่าแต่ก่อนบ้าง
ระยะที่ ๓	ภาวะปริชานบกพร่องเล็กน้อย (Mild cognitive impairment)	การหน้าที่บกพร่องเฉพาะที่เกี่ยวข้องภารกิจและการทำงานที่ซับซ้อน
ระยะที่ ๔	สมองเสื่อม ระดับเล็กน้อย (Mild dementia)	การประกอบกิจวัตรประจำวันที่ต้องใช้อุปกรณ์ (Instrumental ADL) บกพร่องหรือทำไม่ได้ เช่น จ่ายค่าบริการเองไม่ได้ ทำอาหาร ทำความสะอาดบ้านเรือน เดินทาง วางแผนการทำงาน เป็นต้น
ระยะที่ ๕	สมองเสื่อม ระดับปานกลาง (Moderate dementia)	ต้องมีผู้ช่วยเหลือเลือกเสื้อผ้าแต่งตัวให้เหมาะสม
ระยะที่ ๖	สมองเสื่อม ระดับค่อนข้างรุนแรง (Moderately severe dementia)	- ต้องช่วยเหลือเมื่อแต่งตัว (๖a) - ต้องช่วยเหลือเมื่ออาบน้ำ (๖b) - ต้องช่วยเหลือเมื่อจะเข้าห้องส้วม (๖c) - กลืนปัสสาวะไม่อยู่ (๖d) - กลืนอาหารไม่ได้ (๖e)
ระยะที่ ๗	สมองเสื่อม ระดับรุนแรง (Severe dementia)	- ทักษะการพูดทรุดลงชัดเจน สามารถพูดได้ ๕-๖ คำต่อวัน (๗a) - สามารถพูดได้เป็นคำที่ชัดเจนเพียงวันละคำ (๗b) - ไม่สามารถเดินได้ (๗c) - ไม่สามารถลุกนั่งได้ (๗d) - ไม่สามารถยิ้มได้ (๗e) - ไม่สามารถยกศีรษะตั้งได้ (๗f)

หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางสติปัญญา

- หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องหรือมีข้อจำกัดเกี่ยวกับภาวะทางสติปัญญาโดยมีพัฒนาการล่าช้ากว่าปกติ หรือมีระดับเขาวนปัญญาต่ำกว่าบุคคลทั่วไป หรือมีระดับเขาวนปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์วินิจฉัยทางการแพทย์ ทำให้บุคคลนั้นมีข้อจำกัดในด้านต่างๆ เช่น การเรียน การทำงาน หรือการใช้ชีวิตประจำวัน

เกณฑ์การวินิจฉัยตามคู่มือของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

- คำจำกัดความของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา
- ตาม Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition^(๓), (DSM ๕) โดย American Psychiatric Association พ.ศ. ๒๕๕๖ ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง ภาวะที่มี
- ความบกพร่องในความสามารถทางเชาว์ปัญญา ได้แก่ การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา การวางแผน การคิดเชิงนามธรรม การเรียนรู้ทางวิชาการและการเรียนรู้จากประสบการณ์ การตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรม การปรับตัวจากการประเมินทางคลินิกและ/การทดสอบระดับเชาว์ปัญญา เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานเฉลี่ยของคนปกติ คือต่ำกว่า ๗๐
- พฤติกรรมการปรับตัวบกพร่องตั้งแต่ ๑ ด้านขึ้นไป ใน ๓ ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) ทักษะด้านสังคม (social skills) หรือทักษะด้านการปฏิบัติ (practical skills) ซึ่งต้องการการสนับสนุนที่บ้าน โรงเรียน ที่ทำงาน หรือในการพักผ่อนหย่อนใจ
- แสดงอาการในช่วงที่สมองยังมีการพัฒนา (developmental period)

ความสามารถทางเชาว์ปัญญา

- ได้แก่ การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา การวางแผน การคิดเชิงนามธรรม การตัดสินใจ การเรียนรู้ทางวิชาการและการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งยืนยัน โดยการประเมินทางคลินิก และการทดสอบระดับเชาว์ปัญญา มาตรฐานเฉพาะบุคคล และหมายถึง ระดับเชาว์ปัญญาที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของคนปกติอย่างมีนัยสำคัญ (ต่ำกว่า ๗๐) หรือต่ำกว่า ๒ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD)
- โดยทั่วไประดับเชาว์ปัญญาของคนปกติมีค่าอยู่ระหว่าง ๙๐ - ๑๐๙ ค่าเฉลี่ยคือ ๑๐๐ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) มีค่าเท่ากับ ๑๕

ระดับความรุนแรงของภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

ระดับ	IQ	ด้านความคิดรวบยอด (conceptual domain)	ด้านสังคม (social domain)	ด้านสังคม (social domain)	ร้อยละที่พบ
น้อย (Mild)	๕๕-๖๙	ปฐมวัยอาจไม่พบความแตกต่างชัดเจน วัยเรียนและผู้ใหญ่มักมีความยากลำบากในการเรียน	ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การสื่อสาร การตัดสินใจทางสังคมล่าช้ากว่าวัย	อาจดูแลตนเองได้เหมาะสม ยกเว้นกิจวัตรประจำวันที่ยุงยาก วัยผู้ใหญ่ทำงานที่ไม่ต้องอาศัยทักษะการคิด ต้องการความช่วยเหลือในการเลี้ยงดูครอบครัว	๘๕
ปานกลาง (Moderate)	๔๐-๕๔	ทักษะด้านการคิดช้ากว่าเพื่อนอย่างชัดเจน เรียนรู้ได้ในระดับประถมศึกษาและต้องได้รับความช่วยเหลือในการทำงานและชีวิตส่วนตัว	การสื่อสารและทักษะด้านสังคมช้ากว่าเพื่อนอย่างเห็นได้ชัด มีข้อจำกัดในการตัดสินใจ ทักษะทางสังคมและการสื่อสารต้องได้รับการช่วยเหลือ	ดูแลตนเองได้แต่ต้องสอน เตือนและให้เวลา การทำงานที่ไม่ต้องอาศัยการคิดและทักษะทางสังคมต้องได้รับการช่วยเหลืออย่างมาก พบพฤติกรรมไม่เหมาะสมที่ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมได้บ้าง	๑๐
รุนแรง (Severe)	๒๕-๓๙	มีความเข้าใจน้อยในด้านภาษาเขียน จำนวน ปริมาณ เวลา และการใช้เงิน ต้องการความช่วยเหลืออย่างมากในการแก้ปัญหาตลอดชีวิต	มีข้อจำกัดของการสื่อสารในด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ ภาษาและการพูด มีสัมพันธภาพเฉพาะกับสมาชิกในครอบครัวและคนที่คุ้นเคย	ต้องการความช่วยเหลือในทุกกิจวัตรประจำวัน ต้องการการกำกับดูแลตลอดเวลา การฝึกสอนทักษะทุกด้านต้องใช้เวลาและต่อเนื่อง บางรายมีปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสมรวมทั้งการทำร้ายตนเอง	๓-๔
รุนแรงมาก (Profound)	<๒๕	ทักษะด้านการคิดโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับโลกทางวัตถุ มากกว่ากระบวนการทางสัญลักษณ์ ความบกพร่องด้านกล้านเนื้อและประสาทสัมผัส อาจส่งผลต่อการใช้สิ่งของต่างๆ	มีข้อจำกัดของความเข้าใจในการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์ทั้งการพูดและภาษาท่าทาง การแสดงออกถึงความต้องการและอารมณ์ของตน มักผ่านภาษาท่าทางและการสื่อสารโดยไม่ใช้สัญลักษณ์ ความบกพร่องด้านกล้านเนื้อและประสาทสัมผัสอาจส่งผลต่อกิจกรรมทางสังคมต่างๆ	พึ่งพาผู้อื่นทุกด้านในการดูแลตนเอง สุขภาพและความปลอดภัย ฝึกทักษะได้เพียงการใช้อุปกรณ์ง่ายๆ ซึ่งต้องการการดูแลอย่างมากและต่อเนื่อง ความบกพร่องด้านกล้านเนื้อและประสาทสัมผัสมักเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในสังคม พบพฤติกรรมไม่เหมาะสมในบางราย	๑-๒

การช่วยเหลือและการฟื้นฟูสมรรถภาพบุคคลที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญา

- การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ (Medical Rehabilitation) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ในช่วงแรกเกิด – ๖ ปี ได้แก่ การส่งเสริม ป้องกัน บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมสุขภาพด้วย
- การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา (Educational Rehabilitation) มีการจัดการศึกษาโดยมีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Educational Program : IEP) ในระบบและนอกระบบโรงเรียนซึ่งอาจเป็นการเรียนในชั้นเรียนปกติ เรียนร่วม เรียนคู่ขนาน
- การฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ (Vocational Rehabilitation) เป็นการฝึกวิชาชีพและลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน เป็นสิ่งจำเป็นมากต่อการประกอบอาชีพในวัยผู้ใหญ่ ได้แก่ ฝึกการตรงต่อเวลา รู้จักรับคำสั่งและนำมาปฏิบัติเอง โดยไม่ต้องมีผู้เตือน การปฏิบัติตนต่อผู้ร่วมงาน และมารยาทในสังคม เมื่อเข้าวัยผู้ใหญ่ควรช่วยเหลือให้ได้มีอาชีพที่เหมาะสม

หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเรียนรู้

- หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องในการทำงานของสมอง ทำให้มีข้อจำกัดในการเรียนรู้ โดยเฉพาะการอ่านหนังสือ การเขียนหนังสือ หรือการคิดคำนวณ โดยกระทำได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานชัดเจน แต่ระดับเขาวนปัญญาปกติเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลทั่วไป

หลักเกณฑ์กำหนดความพิการทางการเรียนรู้

การเรียนรู้ = มีข้อจำกัด

- การอ่าน
- การเขียน
- การคิดคำนวณ

โดยกระทำได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานชัดเจน แต่ระดับเขาวนปัญญา
ปกติเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลทั่วไป

2121 100000

100000 100000

100000 100000

100000 100000

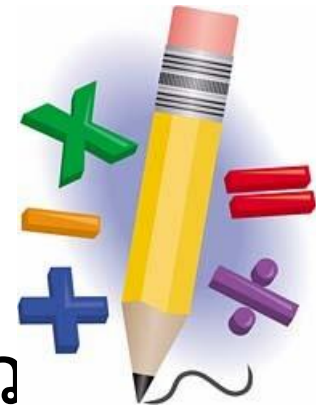
ลักษณะ LD ด้านการอ่าน (Dyslexia)

- อ่านช้า ตะกุกตะกัก ต้องสะกดคำจึงจะอ่านได้
- อ่านข้ามคำยาก หรือคำที่อ่านไม่ออก อ่านข้ามบรรทัด
- อ่านผิด โดยอาจใช้การเดา หรือแทนที่คำที่อ่านไม่ออกด้วยคำอื่น
- สับสนตัวสะกดแม่ต่าง ๆ สับสนเสียงวรรณยุกต์ ผันเสียงวรรณยุกต์ไม่ได้
เช่น ออกเสียงเอกเป็นเสียงโท เสียงโทเป็นเสียงเอก)
- ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญไม่ได้ หรือจับใจความสิ่งที่เพิ่งอ่านไปได้น้อย
- แสดงอาการหงุดหงิด กังวล ไม่สบายใจระหว่างที่อ่าน
- อิดออด หรือพยายามหลีกเลี่ยงการอ่านหนังสือที่มีเนื้อหามาก ๆ

ลักษณะของเด็ก LD แต่ละประเภท

ด้านการคำนวณ Dyscalculia

- ไม่เข้าใจค่าของตัวเลข เช่น หลักหน่วย สิบ ร้อย พัน หมื่น เป็นเท่าใด
- นับเลขไปข้างหน้า หรือถอยหลังไม่ได้
- คำนวณ บวก ลบ คูณ หาร โดยการนับนิ้ว
- จำสูตรคูณไม่ได้

ลักษณะของเด็ก LD แต่ละประเภท

ด้านการคำนวณ Dyscalculia

- เขียนเลขกลับกัน เช่น ๑๓ เป็น ๓๑
- ทดไม่เป็น หรือ ยืมไม่เป็น
- ตีโจทย์เลขไม่ออก
- คำนวณเลขจากซ้ายไปขวา แทนที่จะทำจากขวาไปซ้าย
- ไม่เข้าใจเรื่องเวลา

LD. ด้านการคำนวณ Dyscalculia

- ไม่เข้าใจค่าของตัวเลข

$$1 + 10 = 19 ???$$

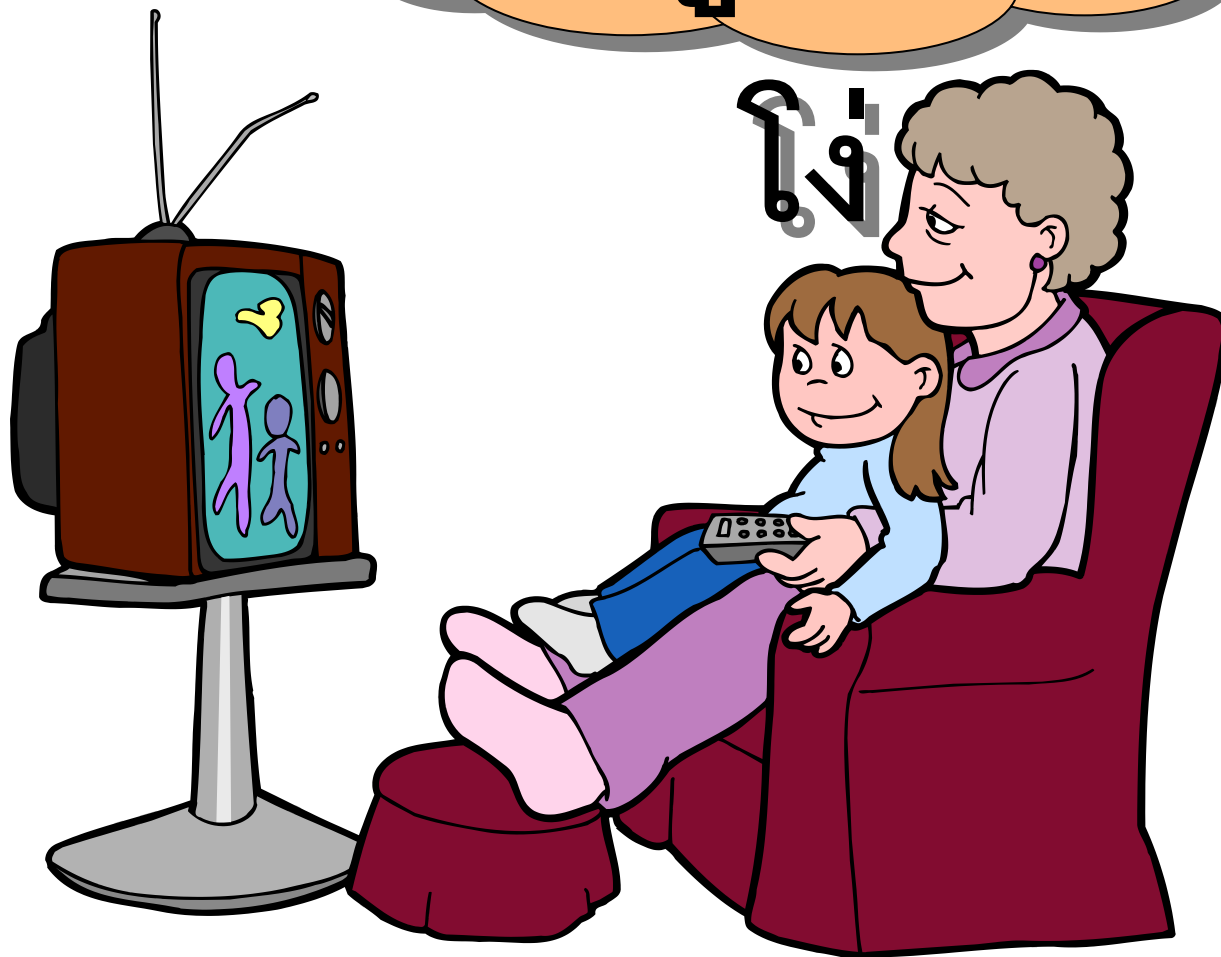
$$10 - 9 = 8 !!!$$

(concept of number)

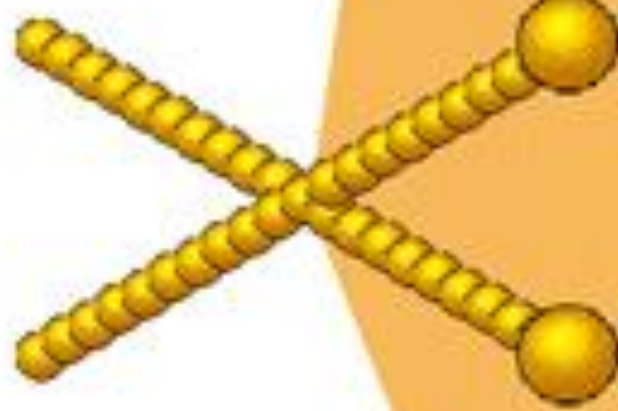
- นับเลขไปข้างหน้าหรือย้อนไปข้างหลังไม่ได้
- คำนวณ $+$, $-$, $\times$, $\div$ ด้วยการนับนิ้ว

หนูไม่ได้

ใจ

ນ.ທູ

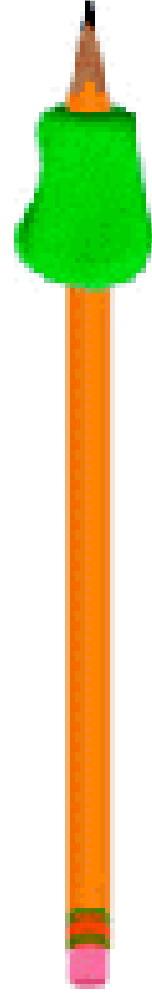
ຕ.ເຕ່າ

• ຕົມ.ຜູ້ເຕ່າ

• ສົງ.ປຸ້ກ

หลักเกณฑ์กำหนดความพิการออกtisติก

- หมายถึง บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากบุคคลนั้นมีความบกพร่องในการทำงานของสมอง ทำให้มีข้อจำกัดในการสื่อสารทางสังคม และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในหลากหลายบริบท มีแบบแผนพฤติกรรม ความสนใจ หรือกิจกรรมที่จำกัดซ้ำ ๆ ตามเกณฑ์การวินิจฉัยเกี่ยวกับโรคออทิสติกในระดับสากล

ส่งสัยอวกทิสตักเมื่อ

อายุ ๑-๔ ปี

- ๓ คำสำคัญ
- ไม่สบตา
 - ไม่พาที
 - ไม่ชี้นิ้ว

- ไม่พูด
- ไม่สบตา
- (เรียก)ไม่หัน
- ไม่ชี้นิ้ว
- ไม่มองตามเมื่อชี้ชวน
- ไม่เล่นด้วย / ไม่เล่นสมมติ
- ไม่เลียนแบบ

วิธีการประเมินความพิการตามประกาศกระทรวง พม เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความ
พิการ พ.ศ. ๒๕๖๘ อะไรเป็นแนวทางหลัก อะไรเป็นเพียงทางเลือก

- ตามข้อ ๑๒ วรรคแรก ให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นผู้ตรวจวินิจฉัยและออกเอกสารรับรองความพิการ ตามข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ เพื่อประกอบคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ ตาม มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖
- ตามข้อ ๑๒ วรรคสอง กรณีผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บุคคลใดนั้นมี สภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ หรือมีสภาพความพิการที่สามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทาง สังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เช่น การวินิจฉัยโดยพิจารณาจากข้อมูลที่บ่งชี้สภาวะสุขภาพและความ เป็นอยู่ของบุคคล ทั้งทางด้านการทำงานของร่างกายและโครงสร้างของร่างกายหรือจิตใจ การปฏิบัติ กิจกรรมของแต่ละบุคคล ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สภาวะสุขภาพของบุคคลที่ได้รับ ผลกระทบจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อาจไม่จำเป็นต้องดำเนินการตรวจวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประกาศกำหนด

•

วิธีการประเมินความพิการตามประกาศกระทรวง เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘ อะไรเป็นแนวทางหลัก อะไรเป็นเพียงทางเลือก

- ตามข้อ ๑๒ วรรคแรก ให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นผู้ตรวจวินิจฉัยและออกเอกสารรับรองความพิการ ตามข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ เพื่อประกอบคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ ตาม มาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖
- ตามข้อ ๑๒ วรรคสอง กรณีผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า บุคคลใดนั้นมี สภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ หรือมีสภาพความพิการที่สามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทาง สังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เช่น การวินิจฉัยโดยพิจารณาจากข้อมูลที่บ่งชี้สภาวะสุขภาพและความ เป็นอยู่ของบุคคล ทั้งทางด้านการทำงานของร่างกายและโครงสร้างของร่างกายหรือจิตใจ การปฏิบัติ กิจกรรมของแต่ละบุคคล ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม สภาวะสุขภาพของบุคคลที่ได้รับ ผลกระทบจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม อาจไม่จำเป็นต้องดำเนินการตรวจวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประกาศกำหนด

•

การประเมินความพิการ มี ๓ ช่องทาง

- สภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์
- สภาพความพิการที่ต้องประเมินโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม
- สภาพความพิการที่สามารถประเมินเชิงสังคม

ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการ
กำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์

พ.ศ. ๒๕๖๙

- (๑) ประเมินความพิการทางการเห็น โดยรายละเอียดประกอบการพิจารณา ดังนี้
- ก. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่ บุคคลที่ตาบอดทั้งสองข้าง เนื่องจากไม่มีลูกตาทั้งสองข้าง หรือไม่มีลูกตาดำทั้งสองข้าง หรือมีลูกตาสีขาวขุ่น ทั้งสองข้าง หรือมีลูกตาฝ่อทั้งสองข้าง
- ข. วิธีการพิจารณา โดยใช้วิธีการสังเกตเห็นสภาพความพิการด้วยตนเอง และให้มีภาพถ่ายที่เห็นสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน
- ค. เงื่อนไขพิจารณา ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการได้พิจารณาแล้วเชื่อว่าสภาพความพิการนั้นไม่สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ฟื้นฟูและรักษาพยาบาลให้ดีเทียบเท่ากับบุคคลทั่วไปได้
-

ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการ
กำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์

พ.ศ. ๒๕๖๙

- (๒) ประเมินสภาพพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย โดยรายละเอียดประกอบการพิจารณา ดังนี้
 - ก. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่ บุคคลที่ไม่มีหูทั้งสองข้าง
 - ข. วิธีการพิจารณา โดยใช้วิธีการสังเกตเห็นสภาพความพิการด้วยตนเอง และให้มีภาพถ่ายที่เห็นสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน
 - ง. เงื่อนไขพิจารณา ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการได้พิจารณาแล้วเชื่อว่าสภาพความพิการนั้นไม่สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ฟันฟูและรักษาพยาบาลให้ดีเทียบเท่าบุคคลทั่วไปได้
 -

ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์

พ.ศ. ๒๕๖๙

- (๓) ประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหว หรือทางร่างกาย โดยรายละเอียดประกอบการพิจารณา ก. หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่
 - ๑. บุคคลที่แขนขาข้างหนึ่งข้างใด หรือบุคคลที่มีมือขาข้างหนึ่งข้างใดโดยให้พิจารณาจากนิ้วมือขาตั้งแต่ ๒ ข้อขึ้นไปอย่างน้อย ๓ นิ้ว หรือนิ้วโป้งขาทั้ง ๒ ข้อ
 - ๒. บุคคลที่ขาขาข้างหนึ่งข้างใด ตั้งแต่ระดับข้อเท้าขึ้นไปอย่างน้อยหนึ่งข้าง
 - ๓. บุคคลที่มีความสูงผิดปกติสำหรับบุคคลที่อายุเกิน ๑๘ ปี โดยเพศหญิงมีความสูงน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๒๐ เซนติเมตร ส่วนเพศชายมีความสูงน้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๓๐ เซนติเมตร
- ข. วิธีการพิจารณา โดยใช้วิธีการสังเกตเห็นสภาพความพิการด้วยตนเองและให้มีภาพถ่ายที่เห็นสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน
- ค. เงื่อนไขพิจารณา ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการได้พิจารณาแล้วเชื่อว่าสภาพความพิการนั้นไม่สามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ฟันฟูและรักษาพยาบาลให้ดีขึ้นเทียบเท่าบุคคลทั่วไปได้
-

ประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์

พ.ศ. ๒๕๖๕

- (๔) ประเภทความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ประเภทความพิการทางสติปัญญา ประเภทความพิการทางการเรียนรู้ และประเภทความพิการออทิสติก ไม่สามารถพิจารณาสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ได้ ทั้งนี้ ให้ส่งประเมินความพิการตามข้อ ๑๒ แห่งประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๘

การตรวจประเมินวินิจัยทางการแพทย์

- แบบประเมิน ฉบับปี ๒๕๖๙
- คู่มือการตรวจประเมินและวินิจัยฉบับปี ๒๕๖๙

เอกสารรับรองความพิการ โดยพิจารณาจากความพิการตามคู่มือวินิจฉัยและตรวจประเมินความพิการตามประกาศกระทรวงมหาดไทยและคณะกรรมการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แห่งปี ๒๕๖๔ ประเมินตามเกณฑ์ความพิการ พ.ศ. ๒๕๖๔

ผู้พิการ/ผู้ถูกประเมิน: _____

วันที่: _____

ไม่ประเมิน: _____

สถานที่: _____

ประเภทความพิการ	รายละเอียดความพิการ	ผลการประเมิน			รายการประเมินโดยคณะกรรมการ	สาเหตุความพิการ	สาเหตุความพิการ	
		ไม่พิการ	พิการ	ไม่ประเมิน				
1. ประเภทความพิการทางกาย ผู้ประเมินตามหลักเกณฑ์ ผู้พิการ/ผู้ถูกประเมิน	- ออกร่าง - ออกร่าง				☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	
2. ประเภทความพิการทางกาย ผู้ประเมินตามหลักเกณฑ์ ผู้พิการ/ผู้ถูกประเมิน	- ออกร่าง - ออกร่าง - ออกร่าง				☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง
3. ประเภทความพิการทางกาย ผู้ประเมินตามหลักเกณฑ์ ผู้พิการ/ผู้ถูกประเมิน	- ออกร่าง - ออกร่าง				☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง
4. ประเภทความพิการทางกาย ผู้ประเมินตามหลักเกณฑ์ ผู้พิการ/ผู้ถูกประเมิน	- ออกร่าง - ออกร่าง				☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง
5. ประเภทความพิการทางกาย ผู้ประเมินตามหลักเกณฑ์ ผู้พิการ/ผู้ถูกประเมิน	- ออกร่าง				☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง
6. ประเภทความพิการทางกาย ผู้ประเมินตามหลักเกณฑ์ ผู้พิการ/ผู้ถูกประเมิน	- ออกร่าง				☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง
7. ประเภทความพิการทางกาย ผู้ประเมินตามหลักเกณฑ์ ผู้พิการ/ผู้ถูกประเมิน	- ออกร่าง				☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง	☐ ออกร่าง ☐ ออกร่าง

* หากพบความพิการทางกาย/ผู้พิการ/ผู้ถูกประเมิน มีอาการตามหลักเกณฑ์ พ.ศ. 2568 โปรดทำใบประเมินความพิการ

☐ ไม่มีความพิการ/ไม่มีความพิการทางกาย

☐ ไม่มีความพิการ/ไม่มีความพิการทางกาย
☐ ไม่มีความพิการ/ไม่มีความพิการทางกาย
☐ ไม่มีความพิการ/ไม่มีความพิการทางกาย
☐ ไม่มีความพิการ/ไม่มีความพิการทางกาย

☐ มีความพิการ/มีความพิการทางกาย

☐ มีความพิการ/มีความพิการทางกาย
☐ มีความพิการ/มีความพิการทางกาย
☐ มีความพิการ/มีความพิการทางกาย
☐ มีความพิการ/มีความพิการทางกาย

ชื่อ: _____

ตำแหน่ง: _____

ชื่อ: _____

ตำแหน่ง: _____

การประเมินสภาพความพิการที่สามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทาง สังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

- ประเด็นการประเมิน
- ความยากลำบาก/ข้อจำกัด
- ปัจจัยทางสังคม หรือพฤติกรรมแวดล้อม
- การทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน
- การเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน
- ปัจจัยด้านบุคคล
- ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

การประเมินความพิการโดยอาศัยปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรม แวดล้อม

- ตามประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประเมินความพิการจากปัจจัยเชิงสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม เฉพาะบุคคลที่มีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ได้แก่ ตา ใบหู ใบหน้า คีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัว ที่เจ้าหน้าที่รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการมองเห็นได้อย่างชัดเจน
- ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๙

บทนิยามคำว่า “ความยากลำบาก/ข้อจำกัด”

- หมายถึง สภาพหรือระดับของข้อจำกัด อุปสรรค หรือภาระในการดำเนินชีวิต การทำกิจกรรม หรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน ซึ่งผู้เข้ารับการประเมินต้องเผชิญอันเป็นผลสืบเนื่องจากข้อจำกัดด้านการเคลื่อนไหว ประกอบกับปัจจัยทางสังคม พฤติการณ์แวดล้อม หรือบริบทในการใช้ชีวิตประจำวัน
- ให้หมายรวมถึงกรณีที่ผู้เข้ารับการประเมินต้องใช้เวลา แรงกาย หรือทรัพยากรมากกว่าบุคคลทั่วไป ต้องพึ่งพาการช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือการสนับสนุนจากภายนอก ต้องลดบทบาท เปลี่ยนรูปแบบกิจกรรม หรือไม่สามารถดำเนินกิจกรรมหรือเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างต่อเนื่องหรืออย่างเต็มศักยภาพ

บทนิยามคำว่า “ปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม”

- หมายถึง องค์ประกอบภายนอกตัวบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต การทำหน้าที่ และการมีส่วนร่วมในสังคมของบุคคล ซึ่งอาจส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตของบุคคลนั้น

บทนิยามคำว่า “การทำกิจกรรม(กิจวัตร)ในชีวิตประจำวัน”

- หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการปฏิบัติกิจกรรมพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น การดูแลตนเอง การเคลื่อนไหว การสื่อสาร และการดำเนินชีวิตทั่วไป

บทนิยามคำว่า “การเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม/ชุมชน”

- หมายถึง ความสามารถและโอกาสของบุคคลในการเข้าร่วม ดำรงบทบาท และมีปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมและชุมชน เช่น การทำงาน การศึกษา การใช้บริการสาธารณะ การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม และการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมดังกล่าวอาจได้รับอิทธิพลจากสภาพร่างกาย จิตใจ รวมถึงปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นทั้งปัจจัยเกื้อหนุนหรืออุปสรรค

บทนิยามคำว่า “ปัจจัยด้านบุคคล”

- หมายถึง ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลที่มีผลต่อการดำรงชีวิต การทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในสังคม เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ชีวิต รูปแบบการดำเนินชีวิต แรงจูงใจ และทัศนคติ

บทนิยามคำว่า “ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม”

- หมายถึง องค์ประกอบภายนอกตัวบุคคลที่มีผลต่อการดำรงชีวิต การทำกิจกรรม และการมีส่วนร่วมในสังคมของบุคคล เช่น สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยี ทัศนคติของบุคคลรอบข้าง ระบบบริการสาธารณะ นโยบาย และกฎหมาย ซึ่งอาจเป็นทั้งปัจจัยเกื้อหนุนหรือปัจจัยอุปสรรค

บุคคลใดที่สมควรเข้ารับการประเมินได้

- ได้แก่ ความบกพร่องที่มองเห็นโดยชัดแจ้งและสมควรเข้ารับการประเมิน หมายถึง ความบกพร่องของบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินที่เด่นชัด สามารถมองเห็นได้ชัดเจนด้วยตาเปล่า หรือมีหลักฐานเชิงประจักษ์มาเสนอ ก่อนเข้ารับการประเมิน และ
- เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย และมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป เนื่องจากมีความบกพร่องของการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ใบหู ใบหน้า ศีรษะ นิ้วมือ แขน ขา และลำตัวอย่างชัดแจ้ง และมีความประสงค์จะทำแบบประเมินความพิการทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

สถานที่ทำการประเมิน

- ได้แก่ สถานที่รับคำขอมีบัตรออกบัตรประจำตัวคนพิการ

แบบการประเมินสภาพความพิการที่สามารถวินิจฉัยได้จากปัจจัยทางสังคม

- แบบประเมินตนเอง (ปก.๑) ใช้กับคนพิการ หรือผู้แทน สัดส่วน ๖๐ คะแนน
- แบบประเมินโดยผู้รู้เห็นปัจจัยจำกัด (ปก. ๒) ใช้กับบุคคลที่คนพิการหรือผู้แทนระบุชื่อ สัดส่วน ๓๐ คะแนน
- แบบประเมินโดยการสัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ (ปก. ๓) โดยเจ้าหน้าที่รับคำขอหรือนักสังคมฯของหน่วยรับคำขอมิบัติ สัดส่วน ๑๐ คะแนน
- แบบสรุปผลการประเมินดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัติประจำตัวคนพิการ (ปก.๔) โดยเจ้าหน้าที่รับคำขอทำหน้าที่สรุปแล้วทำให้ผู้มีอำนาจออกบัตรพิจารณาตามคู่มือสั่งให้ออกบัตรจะต้องได้ คะแนน ๗๐ คะแนน ขึ้นไป
- คู่มือการประเมิน

คนพิการจะเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการได้ จำเป็นต้องมีบัตรประจำตัวคนพิการ

- ระเบียบคณะกรรมการฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตรและการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ และการขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบคณะกรรมการฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตรและการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ และการขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔
- ขณะนี้อยู่ระหว่างนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บทนิยามตามระเบียบใหม่

- “ข้อ ๔ ในระเบียบนี้
- “บัตร” หมายความว่า บัตรประจำตัวคนพิการ
- “ผู้ถือบัตร” หมายความว่า คนพิการเจ้าของบัตร
- “ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา คู่สมรส ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลธรรมดาอื่นใดที่รับผิดชอบหรืออุปการะคนพิการ
- “เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัตร” หมายความว่า ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด ศูนย์บริการคนพิการประเภททั่วไป โรงพยาบาล ราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชน ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากอธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้มีหน้าที่ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ตามระเบียบนี้
- “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- “นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด
- “กรม” หมายความว่า กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ”

หน้าที่และอำนาจอปก.

- “ข้อ ๕ ให้อธิบดีรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดคู่มือ รูปแบบ บัตร ข้อมูลของผู้ถือบัตร ตลอดจนแบบเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตาม ระเบียบนี้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติอื่นใด เพื่อพัฒนารูปแบบและ วิธีการออกบัตรด้วย”

สัญชาติและภูมิลำเนาของคนพิการที่ยื่นคำขอจัดทำบัตรตามระเบียบใหม่

- “ข้อ 6 คนพิการซึ่งมีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะอยู่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่นอาจยื่นคำขอมีบัตรต่อกรม สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์บริการคนพิการจังหวัด ศูนย์บริการคนพิการประเภททั่วไป โรงพยาบาล ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน ตามที่อธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด แล้วแต่กรณี
- การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ไม่ตัดสิทธิที่คนพิการ หรือผู้ดูแลคนพิการ จะยื่นคำขอผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด
- ให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชนตามวรรคหนึ่ง รวมถึงผู้นำชุมชน หรืออาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรืออาสาสมัครอื่น มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการในพื้นที่เข้าถึงสิทธิตามระเบียบนี้อย่างทั่วถึง”

การยื่นคำขอมิบัตรแทนคนพิการยังใช้ระเบียบปี ๒๕๕๖

- ข้อ ๗ ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาลหรือผู้ดูแลคนพิการแล้วแต่กรณี ยื่นคำขอแทนได้
- หมายเหตุ ไม่สามารถมอบอำนาจให้ผู้อื่นไปยื่นคำขอมิบัตรแทนได้

เอกสารประกอบในการยื่นคำขอตามระเบียบบัตรใหม่

ข้อ ๘ เอกสารหลักฐานประกอบคำขอมีบัตร มีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีคนพิการมายื่นคำขอด้วยตัวเองและหน่วยงานรับคำขอมีเครื่องออกบัตร ให้คนพิกARNำเอกสารประกอบการยื่นคำขอ ดังนี้

ก. บัตรประชาชนหรือเอกสารราชการอื่นที่ระบุตัวตนและเลขหมายบัตรประจำตัวประชาชนได้

ข. เอกสารรับรองความพิการซึ่งออกโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาล หรือเอกสารรับรองการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม

ค. กรณีบุคคลมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ตามประกาศกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดบุคคลใดมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ ไม่ต้องนำเอกสารรับรองความพิการมาด้วย แต่ต้องยินยอมให้เจ้าหน้าที่ถ่ายรูปสภาพความพิการไว้เป็นหลักฐานประกอบคำขอมีบัตรด้วย

เอกสารประกอบตามระเบียบบัตรใหม่

ข้อ ๘ เอกสารหลักฐานประกอบคำขอมีบัตร มีดังต่อไปนี้

(๒) กรณีบุคคลตามข้อ ๗ มายื่นคำขอมีบัตรแทนคนพิการ หรือหน่วยงานที่รับคำขอยังไม่มีเครื่องออกบัตร ให้มีเอกสารประกอบการยื่นคำขอ ดังนี้

ก. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือสำเนาสูติบัตรสำหรับบุคคลอายุต่ำกว่าเจ็ดปีของคนพิการ

ข. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอแทน

ค. รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว ของคนพิการ หรือไฟล์รูปถ่ายที่เห็นใบหน้าชัดเจน และถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๑ รูป

ง. เอกสารรับรองความพิการตาม (๑)

กรณีข้อมูลคนพิการรายใดไปขอเอกสารรับรองคนพิการที่สถานพยาบาลซึ่งมีระบบเชื่อมโยงการออกเอกสารรับรองความพิการกับฐานข้อมูลการออกบัตรของกรมแล้ว คนพิการรายนั้นไม่ต้องนำเอกสารรับรองความพิการมายื่นประกอบคำขอมีบัตรก็ได้

ให้อธิบดีมีอำนาจประกาศกำหนดเพิ่มหรือลดเอกสารตามวรรคหนึ่ง ตามความจำเป็นและเหมาะสมได้

ผู้ตรวจประเมินและวินิจฉัยความพิการ

- “ข้อ ๘/๑ ให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล เป็นผู้ออกหนังสือรับรองความพิการให้แก่คนพิการทุกประเภทความพิการ
- กรณีคนพิการรายใดอาศัยอยู่ในชุมชนหรือประสบปัญหาความยากลำบากในการเข้าถึงสถานพยาบาลตามวรรคหนึ่ง บุคคลใดเห็นว่าตนเองมีสภาพความพิการหรือผู้ดูแลบุคคลดังกล่าว เห็นว่าบุคคลที่อยู่ในความดูแลมีสภาพความพิการ จะยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัตรเพื่อจัดให้มีการประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อมได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด
- กรณีบุคคลใดเห็นว่าตนมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ตามข้อ ๘(๑) ไม่ต้องมีเอกสารรับรองความพิการ

การพิจารณาของเจ้าหน้าที่รับคำขอตามระเบียบใหม่

- ข้อ ๙ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัตรดำเนินการตรวจสอบคำขอและเอกสารที่เกี่ยวข้อง หากเห็นว่าถูกต้องครบถ้วน ให้สอบถามข้อมูลตามแบบที่อธิบดีกำหนดแล้วบันทึกลงในระบบคอมพิวเตอร์แล้วส่งต่อให้ผู้มีอำนาจออกบัตรตามข้อ ๑๓ พิจารณออนุมัติบัตรลงในระบบคอมพิวเตอร์แล้วแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอดำเนินการพิมพ์บัตรให้แก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป
- การสอบถามและบันทึกข้อมูลคนพิการลงในระบบฐานข้อมูลคนพิการ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัตรปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยแจ้งให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการยินยอมให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายสามารถเข้าถึงข้อมูลของคนพิการได้ ทั้งนี้ เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเท่านั้น
- กรณีตรวจสอบแล้วพบว่า เอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมิบัตรแจ้งผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าไม่ประสงค์จะมีบัตรตามคำขอ

รูปแบบบัตรตามระเบียบใหม่

- ข้อ ๑๐ รูปแบบบัตรมีสองประเภท ดังต่อไปนี้
- บัตรที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์
- บัตรที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์
- การแสดงผลของบัตรตามวรรคหนึ่ง คนพิการมีสิทธิขอให้เจ้าหน้าที่จัดให้มีการแสดงผลในรูปแบบบัตรอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

รายการในบัตรตามระเบียบใหม่

- ข้อ ๑๑ บัตรต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้
- (๑) ชื่อตัว ชื่อสกุล วันเดือนปีเกิด รูปถ่าย ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านในขณะยื่นคำขอ เลขประจำตัวประชาชน และประเภทความพิการของผู้ถือบัตร
- (๒) ชื่อตัว ชื่อสกุล และเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ดูแลคนพิการหนึ่งคน เว้นแต่ผู้ถือบัตรไม่มีผู้ดูแลคนพิการ
- (๓) ลายมือชื่อ หรือตราลายมือชื่อของอธิบดี และตราประจำกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ วันออกบัตรและวันบัตรหมดอายุ เว้นแต่เป็นกรณีบัตรตามข้อ ๑๐ (๒) ให้เป็นลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตร

เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรตามข้อ ๑๒ ยังคงใช้ระเบียบปี ๒๕๕๖

- เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตร ได้แก่ นายทะเบียน หรือข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับการแต่งตั้งจากอธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี(หมายถึง กทม/ผวจ.) ให้มีอำนาจอนุมัติออกบัตรให้แก่ผู้ถือบัตร
- แสดงว่า “นายทะเบียน” หมายถึง นายทะเบียนกลาง หรือนายทะเบียนจังหวัด (พมจ) ไม่ต้องแต่งตั้ง แต่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่รัฐคนอื่นต้องให้อธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง
- ผู้ว่าราชการจังหวัดจะมอบอำนาจตามข้อ ๑๒ ให้พมจ.แต่งตั้งได้หรือไม่
- แนนตอบ คือ มอบอำนาจได้ ของให้พิจารณาตามคู่มือมอบอำนาจหรือจัดทำหนังสือมอบอำนาจต่างหาก

การออกบัตรและการอุทธรณ์ยังคงใช้ระเบียบปี ๒๕๕๖

- ข้อ ๑๓ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรเห็นว่าผู้ยื่นคำขอได้ดำเนินการถูกต้องและครบถ้วน แล้วให้จัดเก็บข้อมูลของผู้ถือบัตรตามแบบที่ผู้อำนวยการกำหนดไว้ในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อทำบัตร เว้นแต่กรณีการออกบัตรที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ให้เจ้าหน้าที่รับคำขอเขียนบันทึกการดังกล่าว ให้อนุมัติออกบัตรให้แก่ผู้ยื่นคำขอ ในกรณีได้มีการอนุมัติบัตรแล้ว แต่ไม่สามารถออกบัตรให้แก่ผู้ถือบัตรได้ทัน ให้ผู้มีอำนาจออกบัตร มีหนังสือรับรองให้แก่ผู้ยื่นคำขอเพื่อใช้แทนบัตรตามระยะเวลาที่กำหนดได้ ทั้งนี้ ตามแบบที่อธิบดีกำหนด
- ข้อ ๑๔ ในกรณีเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรมีคำสั่งเป็นหนังสือไม่อนุมัติออกบัตรให้แก่ ผู้ยื่นคำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้ออกคำสั่งที่ได้รับคำขอนั้นภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว ให้ผู้ออกคำสั่งพิจารณาคำอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ดังกล่าวแล้ว ให้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์พร้อมเหตุผลเป็นหนังสือต่อผู้อุทธรณ์ทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่พิจารณาอุทธรณ์เสร็จ

อายุบัตรตามระเบียบใหม่

- ข้อ ๑๘ ให้บัตรมีอายุแปดปีนับแต่วันที่ออกบัตร เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสมควร เนื่องจากสถานการณ์ภัยพิบัติ หรือมีความจำเป็นอื่น ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจพิจารณากำหนดให้บัตรนั้นมีอายุเกินกว่าแปดปีนับแต่วันออกบัตรก็ได้โดยประกาศราชกิจจานุเบกษา
- บัตรที่ออกให้แก่ผู้ถือบัตรที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป หรือบุคคลมีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ หรือบุคคลที่ยื่นคำต่อบัตรเป็นครั้งที่ ๒ แทนบัตรเดิมที่หมดอายุซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอได้ตรวจสอบข้อมูลสภาพความพิการตามข้อ ๒๒ แล้ว เห็นว่า สภาพความพิการไม่มีการเปลี่ยนแปลงตามประเภทความพิการ ให้ใช้บัตรนั้นต่อไปตลอดชีวิต”
- บัตรที่ออกให้แก่คนพิการที่ประเมินความพิการจากปัจจัยทางสังคมหรือพฤติกรรมแวดล้อม อธิบดีอาจประกาศกำหนดให้อายุบัตรแตกต่างกันไปจากรรคหนึ่งหรือรรคสองได้

การต่ออายุบัตรยังคงใช้ตามระเบียบปี ๒๕๕๖

- ข้อ ๑๙ เมื่อบัตรหมดอายุ ให้คนพิการหรือบุคคลตามข้อ ๗ ยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่เพื่อขอให้ผู้มีอำนาจออกบัตรใหม่ ภายในสามสิบวันก่อนบัตรจะหมดอายุ
- การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่งให้นำเอกสารหลักฐานตามข้อ ๘ (๑) คือ บัตรปชช. (๒) สำเนาทะเบียนบ้าน หรือ (๓) รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว และบัตรที่หมดอายุไปประกอบการพิจารณาด้วย
- ข้อ ๒๐ เมื่อเจ้าหน้าที่รับคำขอได้รับคำขอตามข้อ ๑๙ แล้ว ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้
- (๑) ตรวจสอบฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ หากพบว่าผู้ถือบัตรเป็นบุคคลที่มีสภาพความพิการเป็นที่เห็นได้โดยประจักษ์ หรือเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้ถือบัตรยังคงมีสภาพความพิการเป็นไปตามฐานข้อมูล ก็เสนอออกบัตรให้แก่ผู้ยื่นคำขอได้
- (๒) ในกรณีเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้ถือบัตรมีสภาพความพิการไม่เป็นไปตามฐานข้อมูล ก็ส่งผู้นั้นไปให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตรวจวินิจฉัยและออกใบรับรองความพิการตามข้อ ๘ (๔) ก่อนเสนอออกบัตรให้แก่ผู้ยื่นคำขอต่อไป

การลงวันที่ในกรณีต่อบัตรเพิ่มเติมตามระเบียบใหม่

- “ข้อ ๒๒/๑ ในกรณีการต่ออายุบัตรใหม่แทนบัตรเดิมที่หมดอายุ ซึ่งขณะที่ยื่นคำขอมีบัตรนั้นยังไม่หมดอายุ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมีบัตรลงวันที่ในบัตรใหม่ต่อจากวันที่บัตรนั้นหมดอายุ
- ในกรณีการออกบัตรใหม่แทนบัตรเดิมที่ชำรุด สูญหาย หรือมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญเกี่ยวกับคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมีบัตรลงวันที่ในบัตรใหม่ในวันที่ยื่นคำขอออกบัตรใหม่
- ในกรณีที่ยื่นคำขอต่ออายุบัตรใหม่ภายหลังจากวันที่บัตรนั้นหมดอายุแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมีบัตรลงวันที่ในบัตรใหม่ต่อจากวันที่บัตรนั้นหมดอายุ เว้นแต่เป็นการต่ออายุบัตรใหม่ในขณะที่บัตรนั้นได้หมดอายุเกินกว่าหนึ่งปีแล้ว ให้ลงวันที่ย้อนหลังได้ไม่เกินวันแรกของปีงบประมาณที่ยื่นคำขอ

การออกบัตรใหม่แทนบัตรเดิมยังใช้ระเบียบ พ.ศ. ๒๕๕๖

- ข้อ ๒๑ เมื่อบัตรชำรุดสูญหาย หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญเกี่ยวกับคนพิการ ซึ่งบุคคลดังกล่าวมีข้อมูลครบถ้วนในฐานข้อมูลทะเบียนคนพิการแล้ว ให้ยื่นคำขอมิบัตรใหม่ได้โดยนำเอกสารตามข้อ ๘ (๑) (๒) หรือ (๓) ประกอบการพิจารณาด้วย
- ข้อ ๒๒ กรณีเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอตรวจสอบข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนกลางคนพิการ แล้วพบว่าข้อมูลของผู้ยื่นคำขอยังไม่ถูกต้องครบถ้วน ก็ให้สอบถามหรือขอเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมตามความจำเป็นรายกรณี

บทเฉพาะกาล

- ข้อ ๑๓ ให้บัตรที่ได้ออกก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าบัตรนั้นจะหมดอายุ
- ข้อ ๑๔ ให้บรรดาคำขอมิบัตรที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ และยังอยู่ระหว่างการพิจารณาให้ถือเป็นคำขอมิบัตรตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร และการกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ และการขอสถานะสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบนี้ และผู้มีอำนาจพิจารณาออกบัตรมีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมเท่าที่จำเป็นได้

การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการระบุชื่อ ผู้ดูแลคนพิการ

การบรรจุชื่อผู้ดูแลคนพิการตามระเบียบบัตรใหม่

- “ข้อ ๑๑/๑ ในการระบุชื่อผู้ดูแลคนพิการตามข้อ ๑๑ (๒) ให้ระบุเฉพาะชื่อบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นผู้ดูแลคนพิการที่ให้ความช่วยเหลือคนพิการตามความเป็นจริงในด้านปัจจัยพื้นฐานหรือปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิตของคนพิการเป็นหลัก หรือให้คนพิการอยู่อาศัยในครอบครัวของผู้ดูแลคนพิการด้วย โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอมีบัตรดำเนินการ ดังต่อไปนี้
- (๑) บันทึกถ้อยคำผู้ยื่นความประสงค์ เพื่อให้การรับรองตนเองว่าเป็นผู้ดูแลหรืออุปการะคนพิการ ตามความเป็นจริง
- (๒) บันทึกถ้อยคำคนพิการเพื่อให้ระบุชื่อผู้ดูแลคนพิการซึ่งรับดูแลและอุปการะตนเองตามความเป็นจริง
- (๓) กรณีคนพิการมิได้มาหรือไม่อยู่ในสภาพที่จะระบุชื่อผู้ดูแลคนพิการได้ หรือเป็นผู้เยาว์ ให้บันทึกปากคำข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ สมาชิกสภาท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชน ในถิ่นที่อยู่ของคนพิการแห่งนั้น เพื่อให้การรับรองว่าบุคคลที่ระบุชื่อ “เป็นผู้ดูแลคนพิการรับดูแลหรืออุปการะคนพิการตามความเป็นจริง”
- กรณีผู้ดูแลคนพิการมีชื่อในทะเบียนบ้านเดียวกันกับคนพิการ หรือเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง ผู้พิทักษ์ หรือ ผู้อนุบาล ของคนพิการตามกฎหมาย ไม่ต้องมีการบันทึกปากคำบุคคลตาม (๓)
- การบันทึกถ้อยคำให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ผลประโยชน์ที่ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิตามมาตรา ๓๕

- มาตรา ๓๕ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์ จะส่งเงินเข้ากองทุนตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้น อาจให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการ โดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ
- มูลค่าเท่ากับค่าแรงขั้นต่ำในท้องที่รับค่าขอ(เช่น ๔๐๐ บ./วันคูณด้วย ๓๖๕ วัน คิดเป็นเงิน ๑๔๖,๐๐๐ บาท/บาท/ปี

ผลประโยชน์ที่ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิลดหย่อนภาษีในฐานะเป็น ผู้ดูแลคนพิการ

- ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีได้
ประจำปีโดยได้รับปีละ ๖๐,๐๐๐ บาทตามพรบ. ฉบับ
ที่ ๓๗ หากคนพิการอายุเกิน ๖๐ ปี ผู้ดูแลได้สิทธิอีก
๓๐,๐๐๐ บาท

ผลประโยชน์ที่ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิกู้ยืมเงินกองทุนในกรณีคนพิการไม่สามารถกู้ยืมได้

- รายบุคคล ไม่เกิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท
- รายกลุ่มไม่เกิน ๑๒๐ เท่าของเงินออม
- ผ่อนชำระ ๕ ปี ไม่มีดอกเบี้ย
- ตามระเบียบใหม่กรณีลูกค้ำชั้นดี อยู่ระหว่างประกาศลงราชกิจจานุเบกษา

ระเบียบใหม่หากลูกหนี้ชั้นดีสามารถกู้ยืมเป็น ทุนประกอบอาชีพได้ถึง ๓๐๐,๐๐๐ บาท

- ข้อ ๙/๑ ในกรณีที่ผู้ขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพเป็นรายบุคคลยื่นคำขอกู้ยืมเงินในวงเงินเกินหนึ่งแสนสองหมื่นบาทแต่ไม่เกินสามแสนบาท ผู้ขอกู้ยืมเงินนั้นนอกจากต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๙ แล้ว ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
- (๑) เป็นผู้มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพที่ยื่นคำขอกู้ยืม โดยมีหนังสือรับรองหรือวุฒิบัตรจากหน่วยงานของรัฐหรือผลประกอบการจากครั้งก่อน หรือสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง หรือจบหลักสูตรการฝึกอบรมตามโครงการที่ขอกู้ที่ดำเนินการโดยกองทุนหรือหน่วยงานอื่นที่คณะอนุกรรมการบริหารกองทุนประกาศกำหนด
- (๒) เป็นผู้มีประวัติการช่วยเหลือสังคม ครอบครัว ชุมชน ที่ดี
- (๓) เป็นผู้ที่ยื่นคำขอกู้พร้อมกับโครงการที่มีรายได้เพียงพอต่อการชำระหนี้โดยให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์รายรับ รายจ่าย กำไร หรือผลตอบแทนอื่นที่คาดว่าจะได้รับตามโครงการ ทั้งนี้ กรณีไม่สามารถคำนวณรายได้ไม่เพียงพอสามารถนำรายได้จากแหล่งอื่นมาประกอบพิจารณาด้วยก็ได้ แต่รายได้ยังคงเหลือจากการชำระหนี้ประจำเดือนต้องเพียงพอต่อการดำรงชีวิตประจำวันของลูกหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบของรายได้ทั้งหมดต่อเดือน
- (๔) มีผู้ค้ำประกันวงเงินกู้ ซึ่งมีความสามารถชำระคืนเงินกู้ยืมได้โดยพิจารณาจากหลักฐานแสดงรายได้คงเหลือของผู้ค้ำประกันหลังหักรายจ่ายต่าง ๆ รวมถึงวงเงินที่ต้องชำระตามสัญญากู้ยืมตามระเบียบนี้ ซึ่งต้องมีรายได้คงเหลือไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบของรายได้ทั้งหมดต่อเดือน ทั้งนี้ ในกรณีที่รายได้คงเหลือของผู้ค้ำประกันหนึ่งคนไม่เพียงพอให้จัดหาผู้ค้ำประกันมากกว่าหนึ่งคนได้

ระเบียบว่าด้วยการให้กู้ยืมใหม่

- (๕) เคยกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพเป็นรายบุคคลจากกองทุน ดังต่อไปนี้
- ๑. กรณีที่ขอกู้ยืมเงินเกินหนึ่งแสนสองหมื่นบาทแต่ไม่เกินสองแสนบาทจะต้องเคยกู้ยืมเงินกองทุนมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง โดยมีวงเงินที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมตั้งแต่หกหมื่นบาทขึ้นไป และได้รับการชำระหนี้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา หรือล่าช้ากว่าที่กำหนดในสัญญาไม่เกินสองปี หรือผ่อนชำระหนี้มาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบ และไม่เคยผิดนัดชำระหนี้เกินสามงวด
- ๒. กรณีที่ขอกู้ยืมเงินเกินสองแสนบาทแต่ไม่เกินสามแสนบาทจะต้องเคยกู้ยืมมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้ง โดยมีวงเงินที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป และได้รับการชำระหนี้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดในสัญญาหรือล่าช้ากว่าที่กำหนดในสัญญาไม่เกินสองปี หรือผ่อนชำระหนี้มาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบ และไม่เคยผิดนัดชำระหนี้เกินสามงวด”
- ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของข้อ ๑๑ แห่งระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒
- “(๑/๑) การกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพเป็นรายบุคคลของผู้ซึ่งเคยกู้ยืมเงินจากกองทุน ไม่เกินรายละเอียดสามแสนบาทตามข้อ ๙/๑ ให้ผ่อนชำระภายในเจ็ดปีโดยไม่มีดอกเบี้ย”
-

ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิยื่นคำขอรับเบี้ย ความพิการแทนคนพิการได้

- ตามข้อ ๗ วรรคหนึ่ง ให้คนพิการที่ได้จดทะเบียนคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการด้วยตนเองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนา ณ ที่ทำการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และมีสิทธิรับเงินเบี้ยความพิการใน เดือนถัดไป โดยมีหลักฐานพร้อมสำเนาที่ผู้ขอรับเงินเบี้ยความพิการ ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้อง ดังต่อไปนี้ (๑) บัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ (๒) ทะเบียนบ้าน (๓) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารสำหรับกรณีที่ผู้ขอรับเงินเบี้ยความพิการประสงค์ขอรับเงินเบี้ยความ พิจารผ่านธนาคาร”
- ผู้ดูแลคนพิการยื่นคำขอรับเงินแทนคนพิการเนื่องจากคนพิการไม่สามารถยื่นได้ด้วยตนเอง
- อัตราเดือนละ ๘๐๐ บาท-๑,๐๐๐ บาท

ผู้ดูแลมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือตามระเบียบคณะกรรมการฯ

- ข้อ ๓๔ เมื่อได้รับการอนุมัติตามข้อ ๓๓ ทำให้ผู้ดูแลคนพิการได้เข้าถึงสิทธิในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) การบริการให้คำปรึกษา แนะนำ หรือฝึกอบรมทักษะ การเลี้ยงดูคนพิการ (๒) การบริการให้คำปรึกษา หรือการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องในทางคดีด้านถูกระทำความรุนแรง หรือการแก้ไขปัญหาครอบครัวหรือการดูแลคนพิการ
- (๓) การได้รับการสนับสนุนเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ บริการโทรคมนาคมและบริการสื่อสารธารณะ เครื่องช่วยหรืออุปกรณ์ที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการฝึกทักษะทางพัฒนาการแก่คนพิการในการดูแลตามความจำเป็นพิเศษของคนพิการรายกรณี
- (๔) การได้รับความรู้ด้านอาชีพ การส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ หรือผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการ หรือการสนับสนุน ส่งเสริม ให้สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุแบบเจาะจงตามประเภทการส่งเสริมวิสาหกิจและการประกอบอาชีพ หรือการส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็ง ในการประกอบอาชีพอิสระสู่การเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม ที่กรมหรือองค์กรคนพิการส่งเสริมหรือสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ หรือที่กรมรับรอง การใช้สิทธิในการทำงานในสถานประกอบการ การฝึกอาชีพ การสนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพ การมีงานทำ การได้รับสิทธิตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการอุปการะเลี้ยงดูและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- (๕) การช่วยเหลือคนพิการและผู้ดูแลคนพิการเป็นเงินหรือสิ่งของ หรือการเข้าพักในศูนย์พักพิงศูนย์พักคอย โรงพยาบาลสนาม ซึ่งได้รับผลกระทบจากการประสบสาธารณภัย หรือภัยโรคติดต่ออันตรายหรือภัยจากสถานการณ์วิกฤติต่าง ๆ หรือมีฐานะความเป็นอยู่อย่างยากจน ที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นที่รับดูแลหรืออุปการะคนพิการ
- (๖) การได้รับความสะดวก การยกเว้น หรือการลดหย่อนค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสมหรือการเข้าร่วม เข้าชม สถานที่ของรัฐ เช่น กิจกรรมการกีฬา และนันทนาการ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมโดยจะต้องมีการจัดช่องทางพิเศษในการเข้าถึงสำหรับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ

การคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการคนพิการ

การผลักดันการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ

- มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการได้รับสิทธิตามมาตรา ๒๐ คนพิการอาจยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานทะเบียนกลาง สำนักงานทะเบียนจังหวัด หรือสถานที่อื่นตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือคนไร้ความสามารถหรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาลหรือผู้ดูแลคนพิการ แล้วแต่กรณี จะยื่นคำขอแทนก็ได้ แต่ต้องนำหลักฐานว่าเป็นคนพิการไปแสดงต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด แล้วแต่กรณีด้วย
- การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ การออกบัตร การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวคนพิการ การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสละสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- ในกรณีที่บัตรประจำตัวประชาชนสามารถบรรจุข้อมูลคนพิการได้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตรประจำตัวคนพิการ
- มาตรา ๑๙/๑ คนพิการซึ่งไม่มีสถานะการทะเบียนราษฎรตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร อาจได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จากรัฐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

สาระสำคัญของสิทธิคนพิการตามมาตรา ๒๐

- มาตรา ๒๐ คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้
- (๑) การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด
- (๒) การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบโดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม
- (๓) การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐาน การคุ้มครองแรงงาน มาตรการเพื่อการทำงานทำ ตลอดจนได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกเทคโนโลยีหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานประกาศกำหนด รวมถึงการดำเนินการตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๙

สรุปผลการเข้าถึงสิทธิการจ้างงานของคนพิการ ประจำปี ๒๕๖๘ และปี ๒๕๖๙

- สถานประกอบการเอกชนที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป
- หน่วยงานของรัฐที่มีผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป

การจ้างงานคนพิการ มี 3 วิธี โดยสามารถเลือกดำเนินการ 1 วิธีหรือหลายวิธีร่วมกันก็ได้

มาตรา 33 การจ้างงานคนพิการ
สถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐต้องรับคนพิการที่สามารถทำงานได้เข้าทำงานในสถานประกอบการโดยเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงานหรือหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

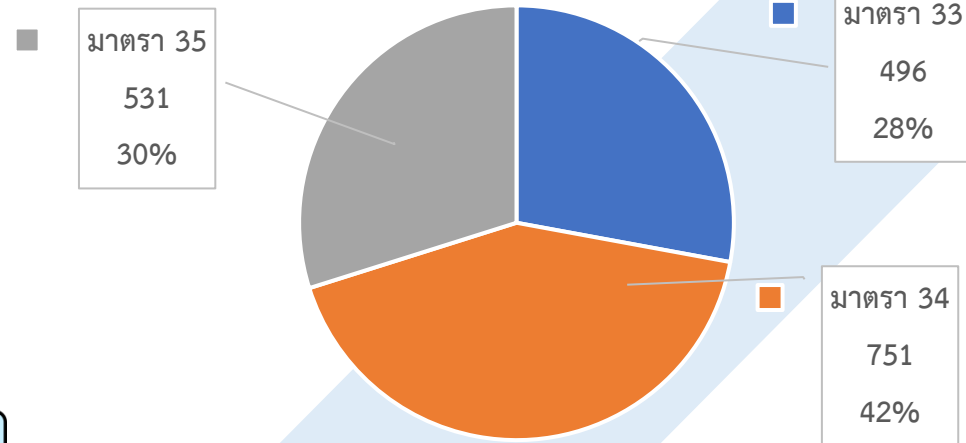
มาตรา 34 การส่งเงินเข้ากองทุน

นายจ้างหรือเจ้าของส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นรายปี หน่วยงานของรัฐไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนฯ

มาตรา 35 การเสริมอาชีพให้คนพิการ

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการให้สัมปทานตามมาตรา 35 โดยยื่นขอใช้สิทธิ ต่อกรมการจัดหางานหรือจัดหางานจังหวัดที่ สำนักงานใหญ่ของสถานประกอบการตั้งอยู่หรือหน่วยงานของรัฐนั้น

สถิติการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการประจำปี 2569 (ทั่วประเทศ)

สถิติการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการ

ปี	จำนวนสถานประกอบการที่ต้องจ้างงาน		ผลการดำเนินงาน						ต้องจ้างเพิ่ม (ร้อยละ)
	นายจ้าง (แห่ง)	ต้องจ้าง (คน)	จ้าง 33 (คน)	สัมปทาน 35 (สัญญา)	ส่งเงิน 34 (คน)	รวม	จ้างแล้ว (ร้อยละ)	ต้องจ้างเพิ่ม (ราย)	
2566	14,296	67,743	39,624 (58.49%)	15,881 (23.44%)	12,649 (18.67%)	68,154	100.61	-	-
2567	14,791	68,444	40,042 (58.50%)	16,362 (23.91%)	11,370 (16.61%)	67,774	99.02	670	0.98
2568	14,919	70,055	40,545 (57.88%)	17,440 (24.89%)	12,035 (17.18%)	70,020	99.95	35	0.05
2569	14,892	70,168	496 (0.71%)	531 (0.76%)	751 (1.07%)	1,778	2.53	68,390	97.47

สถิติการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการ

ปี	จำนวนสถานประกอบการที่ต้องจ้างงาน		ผลการดำเนินงาน						ต้องจ้างเพิ่ม (ร้อยละ)
	นายจ้าง (แห่ง)	ต้องจ้าง (คน)	จ้าง 33 (คน)	สัมปทาน 35 (สัญญา)	ส่งเงิน 34 (คน)	รวม	จ้างแล้ว (ร้อยละ)	ต้องจ้างเพิ่ม (ราย)	
2567	14,791	68,444	40,042 (58.50%)	16,362 (23.91%)	11,370 (16.61%)	67,774	99.02	670	0.98
2568	14,919	70,055	40,545 (57.88%)	17,440 (24.89%)	12,035 (17.18%)	70,020	99.95	35	0.05

มาตรา 33 การจ้างงานคน

พิการ

สถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐต้องรับคนพิการที่สามารถทำงานได้เข้าทำงานในสถานประกอบการโดยเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงานหรือหน่วยงานของรัฐ เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

นายจ้างหรือเจ้าของสถาน
มาตรา 35 คุ้มครองสิทธิให้

คนพิการ
มาตรา 35 เติบโตขึ้นขอใช้สิทธิ
ต่อกรมการจัดหางานหรือ
จัดหางานจังหวัดที่ สำนักงาน
ใหญ่ของสถานประกอบการ
ตั้งอยู่หรือหน่วยงานของรัฐ
นั้น

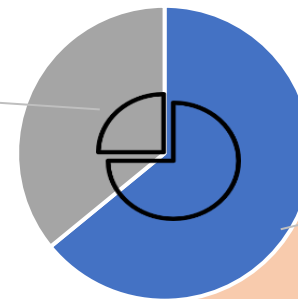

สถิติการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานของรัฐประจำปี 2568

มาตรา 35

74

36%

มาตรา 33

132

สถิติการจ้างงานคนพิการในหน่วยงานของรัฐ

ปี	จำนวนหน่วยงานภาครัฐ ที่ต้องจ้างงาน		ผลการดำเนินงาน						ต้องจ้าง เพิ่ม (ร้อยละ)
	หน่วยงาน (แห่ง)	ต้องจ้าง (คน)	รายงาน ผลแล้ว (แห่ง)	จ้าง 33 (คน)	สัมปทาน 35 (สัญญา)	รวม	จ้างแล้ว (ร้อยละ)	ต้องจ้าง เพิ่ม(ราย)	
2566	294	18,994	235 (79.93%)	2,933 (15.44%)	891 (4.69%)	3,824	20.13	15,170	79.87
2567	294	18,671	231 (78.00%)	2,979 (15.96%)	1,754 (9.39%)	4,733	25.35	13,938	74.65
2568	535	18,910	246 (45.98%)	3,393 (17.94%)	2,297 (12.15%)	5,690	30.09	13,220	69.91

สรุปประเภทความพิการที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการ มาตรา 33 ทั่วประเทศ ประจำปี 2569

สถานประกอบการ		
ลำดับ ที่	ประเภทความพิการ	ทำงานใน สถานประกอบการ (ราย)
1	ความพิการทางการเห็น	2,631
2	ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	8,549
3	ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย	22,787
4	ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม	1,214
5	ความพิการทางสติปัญญา	3,131
6	ความพิการทางการเรียนรู้	243
7	ความพิการทางออทิสติก	381
8	ความพิการซ้ำซ้อน	808
รวมทั้งสิ้น		39,744

ข้อมูล ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2569

สรุปประเภทคนพิการที่ใช้สิทธิในมาตรา 35 ทั่วประเทศ ประจำปี 2569

สถานประกอบการ				
ลำดับที่	ประเภทความพิการ	คนพิการใช้สิทธิฯ	ผู้ดูแลใช้สิทธิฯ	รวม
1	ความพิการทางการเห็น	2,688	298	2,986
2	ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	1,701	581	2,282
3	ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย	6,765	2,155	8,920
4	ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม	300	122	422
5	ความพิการทางสติปัญญา	776	790	1,566
6	ความพิการทางการเรียนรู้	72	63	135
7	ความพิการทางออทิสติก	106	161	267
8	ความพิการซ้ำซ้อน	706	688	1,394
รวมทั้งสิ้น		13,114	4,858	17,972

ข้อมูล ณ วันที่ 19 สิงหาคม 2569

**การจ้างงานคนพิการในหน่วยงานภาครัฐ ปี 2569 (แบ่งตามประเภท
ความพิการ)**

ประเภทความพิการ	มาตรา 33	มาตรา 35
	ปี 2569	ปี 2569
ความพิการทางการมองเห็น	366	179
ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อ ความหมาย	573	446
ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือ ร่างกาย	2,335	1294
ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม	36	112
ความพิการทางสติปัญญา	67	803
ความพิการทางการเรียนรู้	14	626
ความพิการทางออทิสติก	52	678
ความพิการซ้ำซ้อน	56	289
รวม	3,499	4,427

ส่วนราชการปฏิบัติตามกฎหมายแล้วครบถ้วน ปี ๒๕๖๘ มี ๒๘ กรม

๑	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๓	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
๔	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๕	สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
๖	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๗	สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ (ในประเทศ)
๘	กรมพลศึกษา
๙	สำนักงานรัฐมนตรี/สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ
๑๐	กรมการขนส่งทางราง
๑๑	กรมท่าอากาศยาน
๑๒	สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
๑๓	สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๔	กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
๑๕	กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

๑๖	สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
๑๖	กรมธุรกิจพลังงาน
๑๗	สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
๑๘	กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
๑๙	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
๒๐	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
๒๑	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๒	สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
๒๓	สำนักงานประกันสังคม
๒๔	กรมการศาสนา
๒๕	สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
๒๖	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
๒๗	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๒๘	กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ส่วนราชการข้างเกินกว่ากฎหมายกำหนด ปี ๒๕๖๘ รวม ๑๗ กรม

- ๑ สำนักงานประมาณ
- ๒ สำนักงานปลัดและสำนักนายกรัฐมนตรี
- ๓ กรมบัญชีกลาง
- ๔ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (พส.)
- ๕ กรมกิจการเด็กและเยาวชน (ดย.)
- ๖ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.)
- ๗ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (พก.)
- ๘ กรมพัฒนาที่ดิน
- ๙ กรมเจ้าท่า
- ๑๐ กรมการขนส่งทางบก
- ๑๑ กรมทางหลวงชนบท
- ๑๒ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
- ๑๓ กรมอุตุนิยมวิทยา
- ๑๔ กรมการค้าต่างประเทศ
- ๑๕ กรมการจัดหางาน
- ๑๖ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
- ๑๗ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

รัฐวิสาหกิจปฏิบัติตามกฎหมายแล้วครบถ้วน ปี ๒๕๖๘ มี ๑๕ แห่ง

๑	องค์การคลังสินค้า
๒	การเคหะแห่งชาติ (รัฐวิสาหกิจ) (กคช.)
๓	บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม
๔	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
๕	สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
๖	ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
๗	การไฟฟ้านครหลวง
๘	องค์การสุรา กรมสรรพสามิต
๙	องค์การจัดการน้ำเสีย
๑๐	สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
๑๑	การทางพิเศษแห่งประเทศไทย
๑๒	ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
๑๓	องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
๑๔	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๑๕	โรงงานไฟ กรมสรรพสามิต

รัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชนที่จ้างเกินกฎหมาย ปี ๒๕๖๘ มี ๕ แห่ง

- ๑ ธนาคารออมสิน
- ๒ การยาสูบแห่งประเทศไทย
- ๓ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- ๔ ธนาคารอาคารสงเคราะห์
- ๕ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
-

หน่วยงานอื่นที่จ้างเกินกฎหมาย ปี ๒๕๖๘ มี ๕ แห่ง

- ๑ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- ๒ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กสทช.
- ๓ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ๔ สถาบันเทคโนโลยีจิตรลดา
- ๕ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

๑	สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ
๒	สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ
๓	สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
๔	สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (สสน.)
๕	สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)
๖	สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
๗	สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
๘	สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทน.)
๙	สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)
๑๐	สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.)
๑๑	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พอช.
๑๒	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
๑๓	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๑๔	สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
๑๕	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
๑๖	โรงงานไฟ
๑๗	สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(องค์การมหาชน)

หน่วยงานในกำกับ/องค์กรอิสระจํากัดตามกฎหมาย

๑	สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
๒	สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ
๓	ธนาคารแห่งประเทศไทย
๔	สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๕	สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๖	สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย
ประเภทมหาวิทยาลัย	
๑	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
๒	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พิษณุโลก

อปท. ที่จ้างครบตามกฎหมายกำหนด ประจำปี ๒๕๖๘ รวม ๓๑ แห่ง

๑	ชลบุรี	เมืองพัทยา
๒	กระบี่	องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
๓		สำนักงานเทศบาลเมืองกระบี่
๔	ชัยนาท	สำนักงานเทศบาลเมืองชัยนาท
๕	นครนายก	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก
๖		องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมณี
๗	นครปฐม	องค์การบริหารส่วนตำบลท่าตลาด
๘	นครศรีธรรมราช	สำนักงานเทศบาลเมืองทุ่งสง
๙	นครสวรรค์	เทศบาลนครนครสวรรค์
๑๐	นนทบุรี	องค์การบริหารส่วนตำบลไทรน้อย
๑๑		สำนักงานเทศบาลเมืองบางกร่าง
๑๒		สำนักงานเทศบาลเมืองไทรมา
๑๓	พิษณุโลก	องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมพิราม
๑๔	ภูเก็ต	สำนักงานเทศบาลตำบลกระรน
๑๕		สำนักงานเทศบาลตำบลฉลอง
๑๖		องค์การบริหารส่วนตำบลกมลา

๑๗	มหาสารคาม	สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม	
๑๘	ลพบุรี	เทศบาลตำบลป่าตาล	
๑๙		เทศบาลตำบลเมืองเขาสามยอต	
๒๐		เทศบาลตำบลเขาพระงาม	
๒๑	สกลนคร	สำนักงานเทศบาลนครสกลนคร	
๒๒	สตูล	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	
๒๓		สำนักงานเทศบาลเมืองสตูล	
๒๔		สำนักงานเทศบาลตำบลคลองขุด	
๒๕	สมุทรปราการ	องค์การบริหารส่วนตำบลในคลองบางปลากด	
๒๖		สำนักงานเทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย	
๒๗		สำนักงานเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า	
๒๘	หนองบัวลำภู	เทศบาลตำบลกุดดินจี่	
๒๙	อุทัยธานี	องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี	
๓๐	แพร่	องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่	
๓๑		สำนักงานเทศบาลเมืองแพร่	

อปท. ที่ข้างเกินตามกฎหมายกำหนด ประจำปี ๒๕๖๘ รวม ๑๘ แห่ง

- ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาแพงเพชร
- ๒ สำนักงานเทศบาลเมืองนครนายก
- ๓ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหญ่
- ๔ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด
- ๕ สำนักงานเทศบาลตำบลองครักษ์
- ๖ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ๗ องค์การบริหารส่วนตำบลกลางแดด
- ๘ องค์การบริหารส่วนตำบลพระนอน
- ๙ สำนักงานเทศบาลเมืองชุมแสง
- ๑๐ สำนักงานเทศบาลเมืองบางกรวย
- ๑๑ สำนักงานเทศบาลตำบลเสาธงหิน
- ๑๒ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทาม
- ๑๓ สำนักงานเทศบาลนครพิษณุโลก
- ๑๔ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้อยชุมชีเหล็ก
- ๑๕ สำนักงานเทศบาลตำบลวัดโบสถ์
- ๑๖ สำนักงานเทศบาลตำบลวิจิต
- ๑๗ สำนักงานเทศบาลเมืองอุทัยธานี
- ๑๘ สำนักงานเทศบาลเมืองหล่มสัก

แม่คนพิการทำงานในสถานประกอบการ/หน่วยงานของรัฐ ยังมีสิทธิต่างๆ ตามกฎหมายอยู่ หรือไม่

- ยังมีสิทธิต่างๆ เหมือนเดิม เช่น
- เรียนฟรีจบปริญญาตรี
- เบี้ยความพิการเดือนละ ๘๐๐ บาท
- ภายอุปการความพิการตามความจำเป็นพิเศษของบุคคล
- กู้ยืมเงินจากกองทุนคนพิการเพื่อประกอบอาชีพเสริม
- ใช้ที่จอดรถคนพิการ
- รายได้นำไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้เพิ่มขึ้น ๑๕๐,๐๐๐ บาท(แต่ผู้ดูแลจะนำไปหักไม่ได้ เพราะคนพิการมีรายได้เกิน)

ประมาณการมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการจ้างงานคน พิการประเทศไทยโดยตรง ปี ๒๕๖๙

- จ้างงานคนพิการตามมาตรา ๓๓ ของสถานประกอบการเอกชน รายได้รวม ๕,๐๕๕,๔๓๖,๘๐๐ บาท/ปี
- จ้างงานคนพิการตามมาตรา ๓๕ ของสถานประกอบการเอกชน รายได้รวม ๒,๒๑๐,๖๔๕,๘๖๐ บาท/ปี
- จ้างงานคนพิการตามมาตรา ๓๓ ของหน่วยงานภาครัฐ รายได้รวม ๖๒๙,๘๒๐,๐๐๐ บาท/ปี
- จ้างงานคนพิการตามมาตรา ๓๓ ของหน่วยงานภาครัฐ รายได้รวม ๕๔๔,๕๔๓,๑๓๕ บาท/ปี
- รายได้รวมทั้งสิ้น ๘,๔๔๐,๔๔๕,๗๘๕ บาท/ปี จากรายได้คนพิการรวม ๖๕,๖๔๒ คน

สาระสำคัญของสิทธิคนพิการตามมาตรา ๒๐

- มาตรา ๒๐ คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้
- (๕) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป ตลอดจนได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ
- (๕) การช่วยเหลือให้เข้าถึงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม การพัฒนาและบริการอันเป็นสาธารณะ ผลกระทบที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต การช่วยเหลือทางกฎหมายและการจัดหาทุนความว่าต่างแก่ต่างคดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๖) ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการทุกประเภทตลอดจนบริการสื่อสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนดในกฎกระทรวง
- (๗) บริการล่ามภาษามือตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

สาระสำคัญของสิทธิคนพิการตามมาตรา ๒๐

- มาตรา ๒๐ คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้
- (๘) สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการใดๆ ติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใดๆ เพื่อประโยชน์ในการเดินทาง และการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ โดยได้รับการยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าเช่าเพิ่มเติมสำหรับสัตว์ เครื่องมืออุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยความพิการดังกล่าว
- (๙) การจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ
- (๑๐) การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย การมีผู้ช่วยคนพิการ หรือการจัดให้มีสวัสดิการอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

สาระสำคัญของสิทธิคนพิการตามมาตรา ๒๐

- มาตรา ๒๐ คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังต่อไปนี้
- ผู้ช่วยคนพิการ ให้มีสิทธิได้รับการลดหย่อนหรือยกเว้นค่าบริการ ค่าธรรมเนียมตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- คนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ มีสิทธิได้รับการจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดูจากหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มิมีสถานสงเคราะห์เอกชนจัดที่อยู่อาศัยและสวัสดิการให้แล้ว รัฐต้องจัดเงินอุดหนุนให้แก่สถานสงเคราะห์เอกชนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ
- ผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะ การเลี้ยงดู การจัดการศึกษา การส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ ตลอดจนความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อให้พึ่งตนเองได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ
- คนพิการและผู้ดูแลคนพิการมีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี ตามที่กฎหมายกำหนด
- องค์กรเอกชนที่จัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๒๐ มีสิทธิได้รับการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษีเป็นร้อยละของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด

“การคุ้มครองสิทธิคนพิการ”

- สิทธิ หมายถึง สิทธิประโยชน์ที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายรับรองคุ้มครอง
- มาตรา ๒๐ กำหนดให้คนพิการได้รับการคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ในเรื่องต่างๆ
- เช่น มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ เป็นไปเพื่อให้คนพิการได้รับการคุ้มครองสิทธิการมีงานทำในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอย่างทั่วถึง

การพัฒนาศักยภาพคนพิการ

- การนำเอาความสามารถของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีขบวนการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และทัศนคติของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการที่เข้ารับการพัฒนาอันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการยกระดับด้านอาชีพและรายได้ ตลอดจนการเข้าไปมีส่วนร่วมของคนพิการในครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

- การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น หรือดำรงสมรรถภาพหรือความสามารถที่มีอยู่เดิมไว้ โดยอาศัย กระบวนการทางการแพทย์ การศาสนา การศึกษา สังคม อาชีพ หรือ กระบวนการอื่นใด เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตใน สังคมอย่างเต็มศักยภาพ

การสร้างสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียม

- เป็นการสนับสนุนและสร้างโอกาสเพื่อให้ทุกคนสามารถมีชีวิตที่เติบโตและร่วมขับเคลื่อนไปพร้อมกันได้อย่างเท่าเทียม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เท่าเทียม
- ๑) การเข้าถึงที่อยู่อาศัยและสถานที่ทำงาน
- ๒) การเข้าถึงโอกาสการศึกษา
- ๓) การเข้าถึงการจ้างงานและโอกาสทางอาชีพ
- ๔) การเข้าถึงการให้บริการสาธารณะ
- ๕) การเข้าถึงเทคโนโลยีและสื่อ
- ๖) การเข้าถึงการติดต่อสื่อสารและสังคม

การศึกษา
เบี้ยความพิการ
สาธารณสุข
ลดหย่อนภาษี

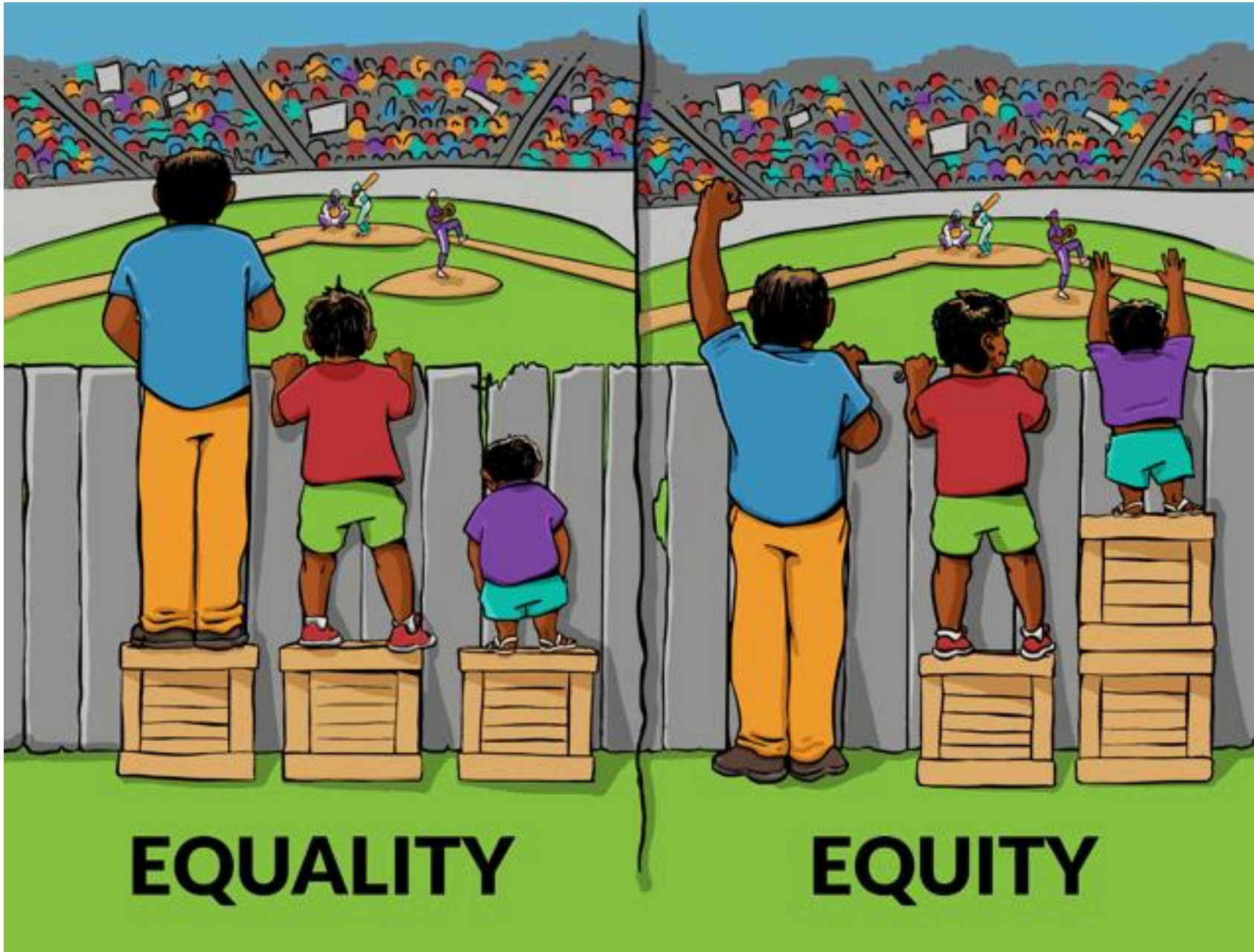
การห้ามเลือกปฏิบัติ
การช่วยเหลือทางกฎหมาย
ระบบตรวจสอบและ
บังคับใช้กฎหมาย

**สาระแห่งสิทธิ
คนพิการ**

ประกอบอาชีพ
หรือการมีงานทำ
กีฬา/นันทนาการ
โอกาสและเสมอภาค

องค์กรเครือข่าย
มีส่วนร่วม/เข้มแข็ง
การเข้าถึงกองทุน

สิ่งอำนวยความสะดวก
ข้อมูลข่าวสาร/ล่ามภาษามือ/งานลิขสิทธิ์
อาคาร/สถานที่/ยานพาหนะ/
คมนาคม/เทคโนโลยี

การเสริมสร้างบทบาทของคนพิการและองค์การคนพิการในการเป็น
หุ้นส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ :ตามพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไข
เพิ่มเติม

ร่วมขับเคลื่อนนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

- มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติประกอบด้วย
- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสองคน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และ นายกสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
- (๔) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์การคนพิการ แต่ละประเภทจำนวนไม่เกินเจ็ดคน และกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์การคนพิการอื่นจำนวนไม่เกินสี่คน
- (๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านนิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ ด้านจิตวิทยา และด้านเศรษฐศาสตร์ อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน
- ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการตาม (๔) และ (๕) โดยการสรรหาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดในระเบียบ

อำนาจหน้าที่ของ กพช. เช่น

- (๑) เสนอนโยบาย แผนหลัก และโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการต่อ คณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ทั้งนี้ นโยบายดังกล่าวต้องคำนึงถึงพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่ ด้วย
- (๒) ให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๐ (๖) มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง
- (๓) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับนโยบายหรือกฎหมายอื่นใดของรัฐที่ อาจมีผลกระทบต่อคนพิการ
- (๔) กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน พิการแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เงินอุดหนุน สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการต่างๆ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ภารกิจในการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตามมาตรา ๑๑

- มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
- “มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้เป็นการทั่วถึงให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการตามประเภทความพิการ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดในแต่ละจังหวัด และคณะกรรมการอื่น เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด
- คณะกรรมการแต่ละคณะตามวรรคหนึ่ง ให้มีคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามมาตรา ๑๙ และให้มีสตรีพิการอย่างน้อยหนึ่งคน ร่วมเป็นอนุกรรมการ
- ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม”
- เช่น คณะอนุฯตามประเภทความพิการ คณะอนุฯประจำจังหวัด

ภารกิจในการเป็นคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัดตามระเบียบใหม่

- ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๙
- อยู่ระหว่างการประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา
-

องค์ประกอบคณะกรรมการฯ ตามร่างระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการแห่งชาติว่าด้วยคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำ จังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๙

- “ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง ประกอบด้วย
- (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบหมาย เป็นประธานอนุกรรมการ
- (๒) เกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด จัดหางานจังหวัด ประกันสังคมจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคหรือผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน แล้วแต่กรณี และผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด เป็นอนุกรรมการ
- (๓) ประธานสภาคนพิการทุกประเภทประจำจังหวัด เป็นอนุกรรมการ
- (๔) ผู้แทนองค์กรคนพิการแต่ละประเภทในจังหวัดประเภทละหนึ่งคนตามบัญชีรายชื่อที่องค์การคนพิการแต่ละประเภทรับรองรายชื่อแล้วแจ้งเป็นหนังสือให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทราบ เป็นอนุกรรมการ
- (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากภาคเอกชนไม่เกินสามคนตามที่บุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๖) ร่วมกันเสนอชื่อ ทั้งนี้ ในจำนวนนี้ให้มีสตรีที่มีบัตรประจำตัวคนพิการอย่างน้อยหนึ่งคน เป็นอนุกรรมการ
- (๖) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ให้พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแต่งตั้งข้าราชการที่ได้รับมอบหมายให้ช่วยงานศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัดหนึ่งคน และเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่ปฏิบัติงานในจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๙

- อนุกรรมการตาม (๓) (๔) และ (๕) ต้องไม่เป็นบุคคลที่มีประวัติเสียหายในการกู้เงินโดยไม่ชำระหนี้หรือชำระหนี้ไม่เป็นไปตามสัญญา หรือการรับเงินอุดหนุนโครงการจากกองทุน เว้นแต่ได้ดำเนินการแก้ไขมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน ทั้งนี้ หากพบว่าบุคคลนั้นมีประวัติเสียหายในเรื่องดังกล่าว ให้ผู้นั้นพ้นจากหน้าที่
- อนุกรรมการตาม (๓) และ (๔) ต้องเป็นผู้ที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ หรือกรณีเป็นผู้ดูแลคนพิการต้องเป็นผู้ที่มีชื่อในบัตรประจำตัวคนพิการ ทั้งนี้ หากพบว่าบุคคลนั้นไม่มีบัตรประจำตัวคนพิการหรือไม่มีชื่อในบัตรประจำตัวคนพิการ หรือเป็นบุคคลเดียวกับประธานสภาคนพิการทุกประเภทประจำจังหวัด ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดแจ้งองค์การคนพิการแต่ละประเภทเปลี่ยนชื่อบุคคลแทนได้
- ในกรณีที่อนุกรรมการตาม (๔) ได้รับการรับรองรายชื่อไม่ครบตามประเภทความพิการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้แทนองค์การคนพิการ หรือคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการตามประเภทที่ขาดได้ ทั้งนี้ หากมีการรับรองรายชื่อผู้แทนองค์การคนพิการแต่ละประเภทที่ขาดแล้ว ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดดังกล่าวพ้นจากหน้าที่เป็นอนุกรรมการตาม (๔)”

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
ว่าด้วยคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๑๕๖๙

- “ข้อ ๕ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการตามข้อ ๔ (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามที่องค์การคนพิการแต่ละประเภทผู้เสนอชื่อกำหนด และอนุกรรมการตามข้อ ๔ (๕) ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับตั้งแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง และให้นำความตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการดังกล่าวโดยอนุโลม”
- “ข้อ ๖ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีอนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม
- กรณีที่ประธานอนุกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อนุกรรมการซึ่งมาประชุมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน
- การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก อนุกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด
- ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละแปดครั้ง”

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ

- ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- (๑) ประกาศกำหนดแผนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัด ยุทธศาสตร์ โครงการการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ โดยบูรณาการให้เข้ากับแผนพัฒนาจังหวัดหรือแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนั้น ๆ
- (๒) ประสานการดำเนินงานที่เกี่ยวกับคนพิการกับทุกภาคส่วน สนับสนุนหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับคนพิการ ประสานทรัพยากร ตลอดจนระดมทุนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัด
- (๓) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงินและค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุน แผนงานโครงการและการขอกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพของคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนได้มอบหมาย และกำกับดูแล ติดตามการปฏิบัติตามแผนงานโครงการและการกู้ยืมเงิน ของคนพิการในจังหวัด

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ(ต่อ)

- (๔) ตรวจสอบ ติดตาม และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของคนพิการ สวัสดิการ การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ และความช่วยเหลืออื่นตามที่กฎหมายกำหนด
- (๕) กลั่นกรองแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัด ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนหรือคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ มอบหมาย แล้วแต่กรณี
- (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานและความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและศูนย์บริการคนพิการภายในจังหวัด
- (๗) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือคณะกรรมการตามความเหมาะสม
- (๘) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะกรรมการมอบหมาย

การปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้บริการผู้ช่วยคนพิการใหม่

- ตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๙
- อยู่ระหว่างการประกาศลงราชกิจจานุเบกษา

กำหนดภารกิจของผู้ช่วยคนพิการ

- “ข้อ ๑๗/๑ ให้ผู้ช่วยคนพิการต้องปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือคนพิการให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมในเรื่องต่าง ๆ ตามความจำเป็นของบุคคลแต่ละบุคคลตามบันทึกข้อตกลงที่กรมกำหนด โดยให้ครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น การดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล การดูแลสุขภาพอนามัยและสภาพแวดล้อมทั่วไป การเดินทาง อาหารและโภชนาการ งานบ้าน ติดต่อสื่อสารในเรื่องต่างๆ ทั้งนี้ ตามรายการและวิธีปฏิบัติงาน ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด”

การให้บริการผู้ช่วยคนพิการ

- ข้อ ๔ ให้ยกเลิก (๓) ของข้อ ๑๙ แห่งระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมี ผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๖๖
- หมายถึง ยกเลิกคำว่า “คนพิการที่ขอผู้ช่วยได้ต้องไม่มีผู้ดูแลคนพิการหรือไม่สามารถดูแลได้” ออก
- ผู้ช่วยคนพิการ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ทักษะผ่านการฝึกอบรมเพื่อช่วยเหลือคนพิการให้สามารถใช้ ชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมได้
- ผู้ดูแลคนพิการ หมายถึง ผู้ที่จัดหาปัจจัยสี่หรืออุปการะดูแลคนพิการ

สรุปคนพิการมีสิทธิได้รับบริการจากผู้ช่วยคนพิการ

- ข้อ ๑๙ คนพิการมีสิทธิได้รับบริการจากผู้ช่วยคนพิการ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้
- (๑) มีบัตรประจำตัวคนพิการ
- (๒) มีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยคนพิการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรที่สำคัญ
ในการดำรงชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

วิธีการยื่นคำขอหรือแจ้งเรื่องการใช้บริการผู้ช่วยคนพิการ

- “ข้อ ๒๐ วิธีการยื่นคำขอหรือการพิจารณาให้มีผู้ช่วยคนพิการ ให้นำข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่การอนุมัติให้บริการผู้ช่วยคนพิการของหน่วยบริการในพื้นที่เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานหรือองค์กรนั้น” **แสดงว่า**
- ข้อ ๑๑ วิธีการยื่นคำขอหรือการแจ้งเรื่องการใช้บริการผู้ช่วยคนพิการ ให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ หรือบุคคลอื่นใดที่พบเห็นคนพิการที่สมควรมีผู้ช่วยคนพิการรวมถึงพิจารณาจากผลการสำรวจและจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการให้บริการผู้ช่วยคนพิการของเจ้าหน้าที่ดำเนินการยื่นคำขอหรืออำนวยความสะดวกให้คนพิการในการแจ้งเรื่องดังกล่าวให้แก่คนพิการได้ ดังต่อไปนี้
- (๒) ในจังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์บริการคนพิการประจำจังหวัด อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชน องค์กรเอกชน หรือหน่วยบริการในพื้นที่ ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ประกาศกำหนด อธิบดีอาจประกาศกำหนดให้มีการยื่นคำขอหรือการแจ้งเรื่อง รวมถึงการอนุมัติผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้
- ข้อ ๑๒ เมื่อได้รับคำขอหรือการแจ้งเรื่องตามข้อ ๑๑ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและความเหมาะสมของการมีผู้ช่วยคนพิการ พร้อมทั้งอาจขอให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมเท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาช่วยเหลือคนพิการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสม การอำนวยความสะดวกและรวดเร็วต่อคนพิการ
- ข้อ ๑๓ การพิจารณาอนุมัติให้คนพิการได้รับสิทธิในการมีผู้ช่วยคนพิการในท้องที่จังหวัดอื่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ สำหรับวิธีการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ
- หมายเหตุแต่กรณีโอนเงินให้หน่วยบริการในพื้นที่ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานหรือองค์กรนั้น

ปรับปรุงวิธีการใช้บริการผู้ช่วยคนพิการ

- ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของข้อ ๒๕ แห่งระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๖๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
- “(๔) บันทึกรายการข้อตกลงการให้บริการผู้ช่วยคนพิการ ระหว่างผู้ช่วยคนพิการกับหน่วยจัดการให้บริการผู้ช่วยคนพิการสิ้นสุดลง”
- ข้อ ๒๕ การให้บริการผู้ช่วยคนพิการสิ้นสุดลง เมื่อ (๑) คนพิการถึงแก่ความตายหรือขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ (๒) ยื่นใบลาออก (๓) คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการขอยกเลิกการให้บริการ (๔) สัญญาการให้บริการสิ้นสุดลง
- แสดงว่า ต่อไปไม่ต้องมีสัญญาการให้บริการผู้ช่วยคนพิการระหว่างผู้ช่วยคนพิการกับคนพิการแล้ว แต่ให้ทำข้อตกลงระหว่างผู้ช่วยคนพิการกับหน่วยบริการผู้ช่วยคนพิการแทน

ผู้ดูแลคนพิการสามารถให้บริการผู้ช่วยคนพิการได้

- ข้อ ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๗) ของข้อ ๓๔ แห่งระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การมีผู้ช่วยคนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแลคนพิการ และสิทธิของผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๖๖
- “(๗) การเป็นผู้ช่วยคนพิการตามหมวด ๓ การมีผู้ช่วยคนพิการ สำหรับให้บริการแก่คนพิการในครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้ ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด”
- วิธีการดำเนินงาน
- ๑. สมัครเข้าอบรมหลักสูตรผู้ช่วยคนพิการ
- ๒. ยื่นคำขอเป็นผู้ช่วยคนพิการและทำบันทึกข้อตกลงกับหน่วยบริการผู้ช่วยคนพิการ
- ๓. สามารถให้บริการแก่คนพิการที่ยื่นคำขอมิผู้ช่วยคนพิการซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัวและชุมชนใกล้เคียงได้ เช่น การฟื้นฟูสมรรถภาพ การป้องกันมิให้เป็นแผลกดทับ
- ๔. มีสิทธิได้ค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนผู้ช่วยคนพิการ

การจัดตั้งและดำเนินกิจการศูนย์บริการคนพิการทั่วไป
ตามระเบียบใหม่ อยู่ระหว่างส่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

- มาตรา ๒๐/๓ ให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้
- ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการตามวรรคหนึ่งได้โดยใช้งบประมาณของตนเอง
- การจัดตั้งและการยกเลิก การกำหนดประเภทองค์กร มาตรฐานการดำเนินการ และคุณสมบัติของผู้ดำเนินการศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้ศูนย์บริการคนพิการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด หรือได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
-

หน้าที่และอำนาจของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป

- มาตรา ๒๐/๔ ให้ศูนย์บริการคนพิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- (๑) สำรวจ ติดตามสภาพปัญหาคนพิการ และจัดทำระบบข้อมูลการให้บริการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ
- (๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ และความช่วยเหลือตามที่คนพิการร้องขอ และตามที่หน่วยงานของรัฐกำหนด รวมทั้งการให้คำปรึกษาหรือช่วยดำเนินการเกี่ยวกับการขอใช้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ
- (๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิประโยชน์สำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ และการหางานให้แก่คนพิการ
- (๕) ให้ความช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับเครื่องมือหรืออุปกรณ์ตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล
- (๖) ประสาน คัดกรอง ส่งต่อ และให้ความช่วยเหลือคนพิการหรือผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะพิการให้ได้รับการดูแลรักษาพยาบาลที่เหมาะสม
-

หน้าที่และอำนาจของศูนย์บริการคนพิการทั่วไป(ต่อ)

- มาตรา ๒๐/๔ ให้ศูนย์บริการคนพิการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- (๗) ประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเพื่อให้ความช่วยเหลือคนพิการตามประเภทความพิการ
- (๘) ติดตามและประเมินผล และรายงานเกี่ยวกับการได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำรงชีวิตของคนพิการ
- (๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการหรือสำนักงานมอบหมาย
- การให้บริการแก่คนพิการ ให้ศูนย์บริการคนพิการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
- เมื่อได้รับการร้องขอจากศูนย์บริการคนพิการ ให้หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองคนพิการเป็นสำคัญ ในกรณีที่มีปัญหาการดำเนินการ ให้ศูนย์บริการคนพิการรายงานต่อสำนักงานเพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยหรือดำเนินการอื่นใดตามอำนาจหน้าที่
- การกำหนดอำนาจหน้าที่ของศูนย์บริการคนพิการแต่ละประเภท การดำเนินงาน และการให้บริการแก่คนพิการของศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ
-

เอกสารประกอบในการยื่นคำขอจัดตั้งศูนย์ตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

- “ข้อ ๖ ในการยื่นคำขอจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ให้ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งศูนย์หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้ยื่นคำขอจัดตั้งศูนย์ยื่นคำขอต่ออธิบดี หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาอนุญาต ทั้งนี้ ตามแบบคำขอที่อธิบดีประกาศกำหนด โดยให้ยื่นคำขอผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่อธิบดีกำหนด พร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐาน
- (๑) ข้อบังคับหรือระเบียบของศูนย์ อย่างน้อยประกอบด้วยชื่อศูนย์ สถานที่ตั้งศูนย์ วัตถุประสงค์ โครงสร้างและการบริหารงาน ประเภทการให้บริการ พื้นที่หรือท้องที่ในการให้บริการ
- (๒) รายชื่อคณะกรรมการบริหารศูนย์ จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเก้าคน ซึ่งผู้มีอำนาจในหน่วยงานหรือองค์กรลงนามแต่งตั้ง ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งหรือเฉพาะตัวก็ได้ และให้มีคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการเข้าร่วมเป็นกรรมการบริหารศูนย์ด้วยอย่างน้อยหนึ่งคนด้วย และในกรณีเป็นศูนย์ที่จัดตั้งโดยองค์กรของคนพิการให้มีคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์
- (๓) แผนผังแสดงสถานที่ตั้งสำนักงานของศูนย์
- (๔) รายชื่อผู้จัดการศูนย์
- (๕) เอกสารอื่นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด
-

จำนวนศูนย์และสถานะของศูนย์ตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

- “ข้อ ๖ (ค่อ)
- จำนวนศูนย์ที่หน่วยงานหรือองค์กรแห่งนั้นจะจัดตั้งได้ ให้เป็นไปตามความจำเป็นและเหมาะสมของขอบเขตพื้นที่ จำนวนกลุ่มเป้าหมาย การให้บริการหรือความรับผิดชอบของหน่วยงานหรือองค์กรโดยคำนึงถึงความสะดวกของคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการแต่ละประเภทที่จะขอใช้บริการเป็นสำคัญ
- ในกรณีเป็นองค์กรเอกชนจัดตั้งเป็นศูนย์จะต้องได้รับการรับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐)
- ให้ศูนย์เป็นหน่วยงานภายในของหน่วยงานหรือองค์กรที่ยื่นคำขอ
-

การจัดตั้งเป็นศูนย์บริการคนพิการประเภททั่วไประเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

- ข้อ ๗ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ดำเนินการศูนย์ มีดังต่อไปนี้
- (๑) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี ไม่มีประวัติการกระทำผิดต่อคนพิการหรือละเมิดสิทธิคนพิการ
- (๓) ไม่มีประวัติเสียหายจากการได้รับการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการ หรือการกู้ยืมเงินของกองทุน หรือจากหน่วยงานในสังกัดหรือกำกับของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เคยล้มละลายทุจริต
- (๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- ให้บุคคลตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่รับรองตนเองเป็นหนังสือ ตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด
- ในกรณีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตรวจพบในภายหลังว่า บุคคลใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามก็แจ้งให้หน่วยงานหรือองค์กรเปลี่ยนแปลงแก้ไขต่อไป

แนวทางการออกใบอนุญาตตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

- ข้อ ๘ เมื่อได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานครบถ้วนแล้ว ให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาความเหมาะสมของอาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อมกับประเภทของกลุ่มเป้าหมายที่จะมาขอใช้บริการ และพิจารณาว่าข้อบังคับหรือระเบียบของศูนย์เป็นไปตามระเบียบนี้หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้เสนอต่ออธิบดีหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาออกใบอนุญาตให้แก่หน่วยงานหรือองค์กรที่ยื่นคำขอต่อไป
- ในกรณีที่ตรวจสอบพบว่า มีข้อใดไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้มีหนังสือแจ้งหน่วยงานหรือองค์กรที่ยื่นคำขอเพื่อดำเนินการแก้ไขภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากไม่ดำเนินการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด ให้จำหน่ายคำขอนั้นได้ แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ได้
- ในกรณีที่ใบอนุญาตชำรุด สูญหาย หรือมีการเปลี่ยนสาระสำคัญในใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตได้
- ใบอนุญาต และใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด
-

ใบอนุญาตและอายุใบอนุญาตตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

- ข้อ ๙ ในกรณีที่หน่วยงานหรือองค์กรที่ยื่นคำขอมีสถานีงานตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครหรือมีขอบเขตพื้นที่ให้บริการของศูนย์อยู่ในกรุงเทพมหานคร ให้อธิบดีเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาออกใบอนุญาต และในกรณีที่มิ
มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นหรือมีขอบเขตพื้นที่ให้บริการของศูนย์อยู่ในจังหวัดอื่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
นั้นเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาออกใบอนุญาต
- ในกรณีที่หน่วยงานหรือองค์กรยื่นคำขอมิมีขอบเขตพื้นที่ให้บริการมากกว่าหนึ่งจังหวัด ให้อธิบดีเป็นผู้มี
อำนาจพิจารณาออกใบอนุญาต
- ข้อ ๑๐ ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาออกใบอนุญาต พิจารณาออกใบอนุญาตให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน
นับตั้งแต่ยื่นคำขอ และให้ใบอนุญาตนั้นไม่มีกำหนดอายุ

หน้าที่ศูนย์ตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

- ข้อ ๑๑ ในกรณีที่หน่วยงานหรือองค์กรผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขอาคารศูนย์ ในลักษณะที่มีผลเป็นอุปสรรคต่อการให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมาย หรือมีการย้ายที่ทำการศูนย์ หรือมีการเปลี่ยนแปลงผู้ดำเนินการศูนย์หรือระเบียบหรือข้อบังคับการดำเนินงาน ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อผู้ออกใบอนุญาตโดยเร็ว”
- “ข้อ ๑๒/๑ ให้ศูนย์มีหน้าที่รายงานผลการให้บริการแก่คนพิการต่อกรมหรือศูนย์บริการคนพิการระดับ จังหวัดภายในเดือนตุลาคมของทุกปี โดยส่งรายงานผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามแบบที่อธิบดีประกาศ กำหนด”
-

การยกเลิกศูนย์ตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

- “ข้อ ๑๓ ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตจัดตั้งศูนย์อาจมีคำสั่งยกเลิกกิจการของศูนย์ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้
- (๑) ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอยกเลิกศูนย์
- (๒) เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงทางการสอบสวนว่าการดำเนินการของศูนย์มีพฤติการณ์ไม่เป็นตามวัตถุประสงค์และข้อบังคับหรือระเบียบ หรือคณะกรรมการบริหารศูนย์ดำเนินการโดยไม่สุจริตและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้แจ้งให้มีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว แต่ศูนย์มิได้ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในกำหนดเวลาดังกล่าว
- (๓) เมื่อศูนย์ไม่ได้ดำเนินกิจการติดต่อกันเกินสองปีหรือดำเนินการแล้วแต่ไม่มีผลงานตามมาตรฐานที่กำหนด หรือไม่ส่งรายงานผลติดต่อกันเกินสองปี
- (๔) เมื่อองค์กรเอกชนที่ได้รับใบอนุญาตถูกเพิกถอนการรับรองมาตรฐาน หรือมิได้ยื่นคำขอต่ออายุการรับรองมาตรฐาน หรือยื่นคำขอแล้วแต่ไม่ได้รับรองมาตรฐานตามมาตรา ๖ (๑๐)
- (๕) เมื่อสถานะของหน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับใบอนุญาตสิ้นสุดลง
- ในกรณีที่องค์กรเอกชนที่ได้รับใบอนุญาตอยู่ระหว่างการดำเนินการตาม (๔) ไม่เป็นเหตุให้มีการเสนอยกเลิกกิจการศูนย์”

การกำกับดูแลศูนย์ตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

- “ข้อ ๑๓/๑ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการดำเนินงานศูนย์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ ให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบมีหน้าที่ติดตาม นิเทศก์ และให้คำปรึกษาแนะนำการดำเนินงานของศูนย์ และในกรณีที่พบว่าการทำงานของศูนย์ไม่เป็นไปตามข้อบังคับหรือระเบียบให้แจ้งให้ศูนย์ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด
- ข้อ ๑๓/๒ ในการดำเนินงานตามข้อ ๑๓ (๒) และ(๓) ให้ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง สภาพปัญหาความร้ายแรง หรือแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ดำเนินการศูนย์ปรับปรุงแก้ไขแต่ไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุสมควร ทั้งนี้ ให้ผู้ดำเนินการศูนย์ยินยอมหรืออำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการตามที่ร้องขอด้วย
- “ข้อ ๑๔ เมื่อมีการยกเลิกกิจการศูนย์ตามข้อ ๑๓ ให้เงินคงเหลือจากการได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการใด ให้คืนแก่ส่วนราชการนั้น และให้ผู้ดำเนินการศูนย์ประสานส่งต่อผู้รับบริการให้แก่หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย”

การสนับสนุนค่าใช้จ่ายตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

- ข้อ ๘ ให้เพิ่มความเป็นวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ของข้อ ๑๖ แห่งระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖
- การสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง อาจให้การสนับสนุนตามรูปแบบรายการ หรือจะสนับสนุนโดยพิจารณาเป็นรายหัวต่อครั้งในการให้บริการก็ได้
- ให้ศูนย์แต่ละแห่งจัดทำคำของบประมาณหรือคำขอรับเงินอุดหนุนประจำปีจากกองทุนตามรูปแบบแผนงาน และระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนดแต่ไม่ตัดสิทธิที่ศูนย์จะจัดทำเป็นโครงการขอสนับสนุนจากกองทุนหรือแหล่งทุนอื่นที่ไม่ซ้อนกับรายการที่ได้รับการสนับสนุนแล้ว
- ให้ศูนย์ที่ได้รับเงินสนับสนุนตามระเบียบนี้เปิดเผยข้อมูลการสนับสนุนและผลการดำเนินการตามระเบียบนี้ต่อสาธารณะด้วย ทั้งนี้ ตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด”
-

บทเฉพาะกาลตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๙

- ข้อ ๙ ใบอนุญาตจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไปที่ออกให้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ
- ข้อ ๑๐ คำขอจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไปที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ และยังอยู่ระหว่างการพิจารณา ให้ถือเป็นคำขอจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการทั่วไป ตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับศูนย์บริการคนพิการพ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบนี้ และผู้มีอำนาจพิจารณาออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งศูนย์แก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมเท่าที่จำเป็นได้
- ในกรณีที่คำขอจัดตั้งศูนย์ตามวรรคหนึ่งคำขอใดมีขอบเขตพื้นที่ให้บริการมากกว่าหนึ่งจังหวัดให้อธิบดีเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาออกใบอนุญาต
-

บทบาทในการคุ้มครองสิทธิคนพิการในระบบการยุติธรรม

🔗 3

📌 เพย์แพร่เมื่อ : 4 ก.ค. 2564, 20:03

✕ สะเทือนใจ ค.ญ.ผู้ไร้เดียงสา เกิดมาพิการทางสมอง ซ้ำถูกเฒ่าเหินข่มขืน

🗨️ เรื่องสะเทือนใจนี้ สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ 19 มิ.ย. 64 น.ส.เอ๋ (นามสมมติ) อายุ 29 ปี ชาว อ.สิรินธร จ.อุบลราชธานี เข้ามาร้องทุกข์กับมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี ว่า น้องอ้อย (นามสมมติ) ลูกสาววัย 10 ขวบ ที่พิการด้านสติปัญญา ถูกนายเอก (นามสมมติ) อายุ 67 ปี คนข้างบ้าน ข่มขืนกระทำชำเรา

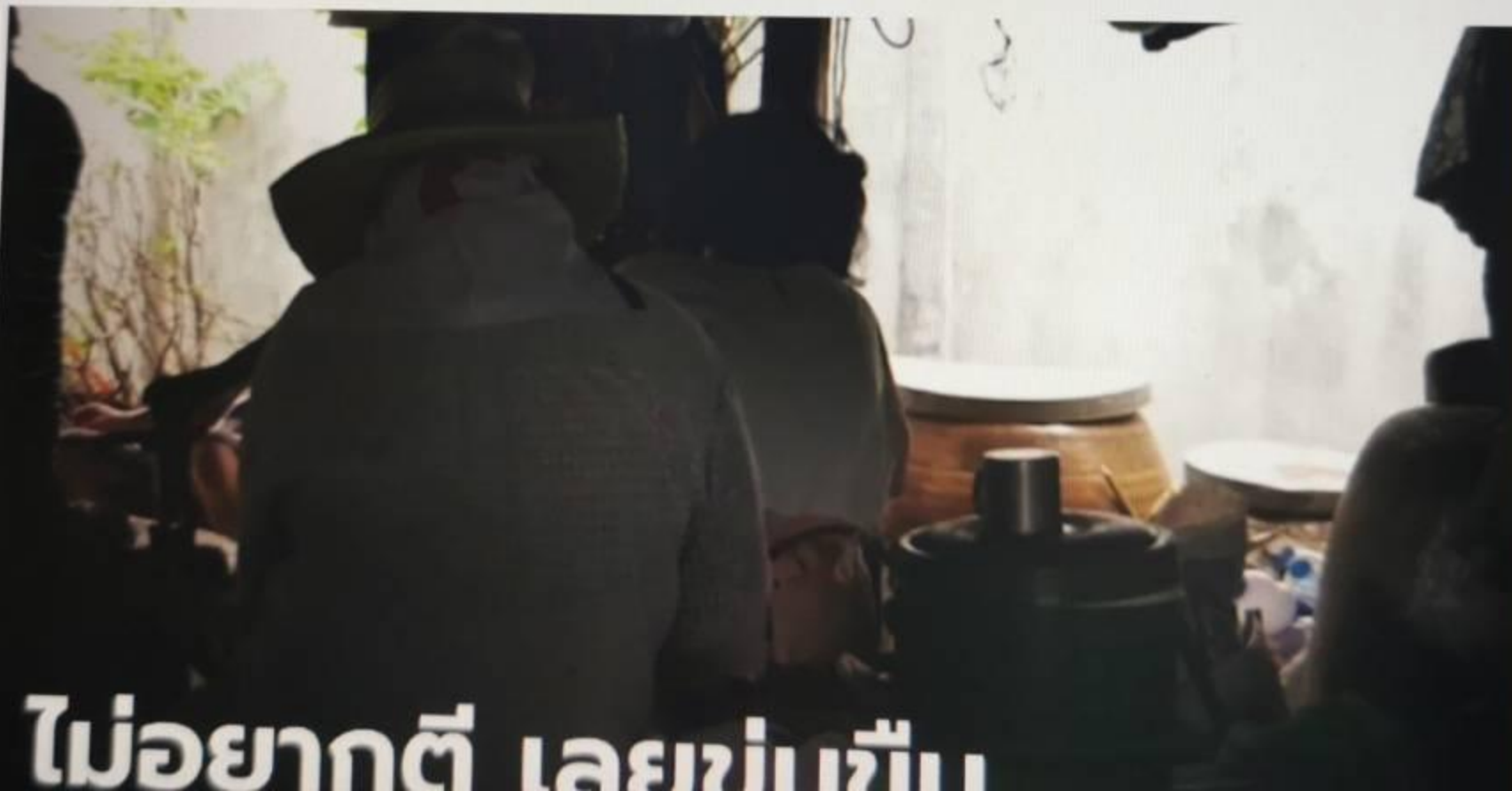

บุรีรัมย์ - สมาคมคนพิการ จ.บุรีรัมย์เรียกร้องเพิ่มโทษผู้กระทำความรุนแรงและล่วงละเมิดทางเพศคนพิการให้หนักขึ้น เพื่อให้
หวาดกลัวเข็ดหลาบไม่ให้ผู้พิการตกเป็นเหยื่อซ้ำอีก หลังเกิดเคสเฒ่าเหินข่มขืน ค.ญ.พิการสมอง ท้อง 7 เดือน ด้าน ส.ส.ภูมิใจ
ไทยหนุนเสนอแก้ กม.เพิ่มโทษปกป้องสิทธิคนพิการ

วันนี้ (1 ก.ย.) จากกรณีที่มีชายสูงอายุวัย 65 ปี ก่อเหตุล่วงละเมิดทางเพศ ค.ญ.เอ (นามสมมติ) อายุ 14 ปี ซึ่งพิการทางสมอง
จนตั้งครรภ์ 7 เดือน เหตุเกิดที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งใน ต.เมืองไผ่ อ.กระสัง จ.บุรีรัมย์ สร้างความหดหู่ใจแก่ผู้ที่ติดตามข่าวสารเป็น
อย่างมาก ซึ่งล่าสุดทางอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ได้พิจารณาสั่งฟ้องผู้กระทำผิดตามกระบวนการแล้ว

เมียเฒ่ายอมรับ ผัวข่มขืนเด็กพิการทาง สมองจริง ลงโทษที่เด็กขโมยเงิน เพราะไม่ อยากทุบตี

© 26 ส.ค. 63 (13:10 น.) | ๕ พิมพ์

ไม่อยากตี เลยข่มขืน

ข่าว

แม่รำให้ ลูกสาวพิการ ถูกข่มขืนจนท้องคลอด 7 เดือน ยังจับคนร้ายไม่ได้

สุดเวทนา สาวพิการซ้ำซ้อน พิการทางสมอง เป็นใบ้ ขาเป่ วัย 27 ปี อยู่บ้านตามลำพัง ถูกคนร้ายเป็นชายบุกเข้าบ้านข่มขืนกลางวันแสกๆ ก่อนมีอาการเจ็บท้องต้องเข้าโรงพยาบาลแต่พบว่าตั้งครรภ์ได้ 7 เดือน แม่รู้ความจริงถึงกับเป็นลม เข้าแจ้งความตั้งแต่เดือนมีนาคม 2567 จนสาวพิการคลอดลูกชายออกมาได้ 7 เดือน ยังไร้แววคนร้าย แม่รำให้อยากให้จับคนร้ายดำเนินคดีชดใช้ความผิด ทุกข์ซ้ำต้องหยุดงานมาเลี้ยงหลาน ขาดรายได้จนเจือจรรอครว

- Advertisement -

reveal about your personality?

เมื่อเวลา 13.00 น. วันที่ 10 ธันวาคม ผู้สื่อข่าวเดินทางไปที่บ้านหลังหนึ่งใน ต.สร้างคอม อ.สร้างคอม จ.อุดรธานี หลังได้รับการร้องเรียนจาก น.ส.บุสดี อายุ 52 ปี โดยแจ้งว่า น.ส.กอ (นามสมมุติ) บุตรสาว อายุ 27 ปี ที่พิการซ้ำซ้อนตั้งแต่กำเนิด ถูกคนร้ายเป็นชายไม่ทราบจำนวนบุกเข้ามาในบ้านแล้วข่มขืนกระทำชำเราจนตั้งท้องและคลอดลูกเป็นเด็กผู้ชาย อายุ 7 เดือน

แจ้งความไว้แล้วที่ สภ.สร้างคอม แต่ยังไม่สามารถติดตามจับกุมคนร้ายได้ ซึ่งลูกสาวให้ข้อมูลผ่านภาษามือ คนร้ายเป็นคนขับรถส่งน้ำดื่มถึง 20 ลิตร ตามหมู่บ้าน แต่ยังไม่มีการนำตัวมาสอบสวนพิสูจน์ความจริง วอนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือด้วย

บ้านที่เกิดเหตุเป็นปูนชั้นเดียว มีรั้วรอบขอบชิด น.ส.บุสดี ผู้เป็นแม่ ได้นำผู้สื่อข่าวชี้จุดเกิดเหตุบริเวณห้องโถงในบ้าน จุดที่ น.ส.กอ นอนพักผ่อนอยู่ในบ้าน ก่อนจะถูกคนร้ายเข้ามาข่มขืน และบริเวณชานหน้าบ้าน จุดที่วางถังน้ำดื่ม ซึ่งเป็นจุดที่ น.ส.กอ บอกแม่ว่าคนร้ายคือชายคนที่มาส่งน้ำดื่ม ทำสัญญาณมือว่าให้บอกตำรวจมาจับกุม

**ชายวัย 62 ช่มخينลูกสาวเพื่อน ทั้งที่รู้เยื่อพิการทางสมอง อ้างเกิดมีอารมณ์ทางเพศขึ้นมา
กะทันหัน กอดจูบแล้วไม่ขัดخينจึงคิดว่าน่าจะยินยอม**

(10 ม.ค.65) พล.ต.ท.จิรภพ ภูริเดช ผบช.ก. พล.ต.ต.ภูมินทร์ พุ่มพันธ์ม่วง ผบก.ปฏิบัติการพิเศษ
(บก.ปพ.) สั่งการให้ พ.ต.อ.อภิสิทธิ์ ไซยรัตน์ ผกก.วิเคราะห์ข่าวและเครื่องมือพิเศษ
บก.ปพ.พ.ต.ต.ปฐมพงศ์ ทองจรรย์ พร้อมกำลังเข้าจับกุม นายจำลอง อายุ 62 ปี ตามหมายจับศาล
จังหวัดเพชรบูรณ์ ลงวันที่ 21 พ.ย.62 ข้อหา “ช่มخينกระทำชำเรา โดยผู้อื่นนั้นไม่สามารถขัดخينได้”
ภายในหมู่บ้านสมบัติธานี ซอย 4 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา

ก่อนเกิดเหตุนายเล็ก (นามสมมติ) ได้มาว่าจ้างนายจำลอง ผู้ต้องหา ให้มาช่วยไถนาที่บริเวณข้างบ้าน
ของตนเอง ซึ่งต้องใช้เวลาอยู่หลายวัน ในเช้าวันเกิดเหตุ นายเล็กได้เดินกลับมาที่บ้าน ก็เห็นนาย
จำลองกำลังลงมือช่มخين น.ส.เอ (นามสมมติ) อายุ 30 ปี บุตรสาวของตน ที่สติปัญญาไม่ดี และอยู่บ้าน
เพียงลำพัง

**ญาติวอนร้องสื่อขอความเป็นธรรม หลังพ่อเฒ่าวัย 80 อยู่หมู่บ้านเดียวกัน แอบเข้ามากระทำ
ชำเราสาวสมองพิการ ลูกหลานไม่รับผิดชอบ ทำให้แจ้งความ**

(29 ม.ค.) ผู้สื่อข่าวได้รับการร้องเรียนจาก นางสาวเอ (นามสมมติ) อายุ 43 ปี ชาวตำบลหัวไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ระบุว่า นางสาวบี (นามสมมติ) อายุ 41 ปี น้องสาวที่พิการทางด้านสมองระดับ 5 ถูกชายวัย 80 ปี ในหมู่บ้านเดียวกัน ก่อเหตุล่วงละเมิดทางเพศมาเป็นเวลานาน ตนพยายามไกล่เกลี่ยกับทางญาติผู้ต้องหาเพื่อไม่ให้ชายแก่คนนั้นมายุ่งกับน้องสาวอีก แต่กลับถูกปฏิเสธว่าไม่ขอรับรู้อะไรให้ไปคุยกันเอาเอง จึงต้องเข้าแจ้งความและร้องขอความเป็นธรรมให้น้องสาว

ต่อมาผู้สื่อข่าวได้เดินทางไปยังบ้านของ นางสาวเอ ก่อนจะได้พบกับ นางสาวบี ผู้เป็นน้องสาวที่พิการทางสมอง แต่ยังสามารถพูดคุยสื่อสารได้บ้างเล่าให้ฟังว่า ที่บ้านอาศัยอยู่ด้วยกัน 4 คน เป็นพี่น้องกันทั้งหมด มีชาย 1 คนและหญิง 3 คน ช่วงตอนกลางวันทุกคนจะออกไปทำงาน เหลือแค่เพียงแค่น้องสาวที่พิการทางสมอง อยู่บ้านเพียงลำพัง

และที่มาร้องต่อสื่อมวลชน เมื่อวันที่ 5 พ.ค. 2566 เวลา 11.45 น.ที่ร้านกาแฟ ทางเข้าหมู่บ้านหนองผาจ้ำ ต.ส
ผาจ้ำ ได้มีกลุ่มตัวแทนของผู้กระทําผิด โดยผู้ใหญ่บ้านหนองผาจ้ำ ญาติผู้กระทําผิด และเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเจรจา
ของเด็ก และขอชดใช้เพื่อให้ยุติดำเนินคดี แต่นางจันทร์สม แม่ของเด็กไม่ยินยอม

โดยในวันดังกล่าวเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาร่วมเจรจากับฝ่ายผู้กระทําผิด ได้บอกว่าถ้ามารดาของเด็กไม่ยินยอม
ถูกกล่าวหาถึงเวลา 18.00 น.หากเลยเวลา ตัดจบไม่ต้องคุยกันแล้ว ซึ่งหมายถึงหากเลยเวลา 18.00 น. หมายถึง
จะทำการจับกุมผู้ถูกกล่าวหาในทันที

เหตุการณ์ไม่ได้เป็นเช่นนั้น หลังเวลา 18.00 น.ของวันดังกล่าว ทางญาติผู้เสียหายไม่เห็นมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเดิน
จับกุมผู้กระทําผิดแต่อย่างใด จึงทำให้ทุกคนมองว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไปตีหน้าแดงที่โดยชอบหรือไม่ และควรที่ไป

แชร์

แม่ใจสลาย ลูกสาวพิการ ถูกคนร้ายบุกข่มขืนถึงในบ้าน จนท้องคลอดได้ 7 เดือน ยังจับไม่ได้

10.12.24 | 19:25 น.

ข่าวที่เกี่ยวข้อง

คนพิการทางสติปัญญา/ออทิสติ ที่เข้าใช้บริการขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย

รวมทั้งหมด 5 คน ดังนี้

1. ปี 2560 1 คน : ขอความช่วยเหลือจัดหาทนายความในการฟ้องปกครองบุตร
2. ปี 2564 1 คน : เรื่องขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาและสิทธิคนพิการของกฎหมายแรงงาน
3. ปี 2565 1 คน : ขอความช่วยเหลือสนับสนุนเงินช่วยเหลือทางกฎหมาย
4. ปี 2569 1 คน : ขอรับคำปรึกษาทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งผู้จัดการมรดก
5. ปี 2567 1 คน : ขอรับคำปรึกษาทางด้านกฎหมาย และติดตามการดำเนินคดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

บทบาทในการขับเคลื่อนงานด้านคนพิการตามอนุสัญญาว่า
ด้วยสิทธิคนพิการ (CRPD)

ข้อ ๑๒ การยอมรับอย่างเท่าเทียมกันเบื้องต้นหน้ากฎหมาย (CRPD)

- ๑. รัฐภาคียืนยันว่าคนพิการมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นบุคคลเบื้องต้นหน้ากฎหมายในทุกแห่งหน
- ๒. ให้รัฐภาคียอมรับว่าคนพิการอุปโภคความสามารถทางกฎหมายในทุกด้านของการดำเนินชีวิต บนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่น
- ๓. ให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการที่เหมาะสมในการจัดให้คนพิการเข้าถึงการสนับสนุนที่ตนต้องการในการใช้ความสามารถทางกฎหมาย
- ๔. ให้รัฐภาคีประกันว่ามาตรการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความสามารถทางกฎหมายจะให้การปกป้องที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลเพื่อป้องกันการใช้ความสามารถนั้นไปในทางที่ผิด ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ มาตรการปกป้องดังกล่าวจะต้องประกันให้มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความสามารถทางกฎหมายนั้นเคารพสิทธิ เจตนารมณ์ และความประสงค์ของบุคคลนั้น...

ข้อ ๑๓ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (CRPD)

- ๑. ให้รัฐภาคีประกันการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับคนพิการบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกับบุคคลอื่นซึ่งรวมถึงการให้ความช่วยเหลือในเรื่องกระบวนการพิจารณาและความช่วยเหลือที่เหมาะสมตามวัย เพื่ออำนวยความสะดวกในการแสดงบทบาทของคนพิการในฐานะผู้มีส่วนร่วมโดยตรงและโดยทางอ้อม รวมทั้งในฐานะเป็นพยาน ในกระบวนการพิจารณาทางกฎหมายทั้งปวง รวมทั้งในขั้นตอนการสอบสวนและกระบวนการป้องกันอื่นๆ
- ๒. เพื่อประกันการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ให้รัฐภาคีส่งเสริมการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับผู้ทำงานในด้านกระบวนการยุติธรรม รวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

ข้อ ๑๖ เสรีภาพจากการถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิด (CRPD)

- ๕. ให้รัฐภาคีจัดทำกฎหมายและนโยบายที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงกฎหมายและนโยบายสำหรับสตรีและเด็กเป็นการเฉพาะ เพื่อประกันว่าการถูกแสวงประโยชน์ การใช้ความรุนแรงและการล่วงละเมิดที่เกิดขึ้น จะได้รับการพิสูจน์ทราบ สอบสวนและฟ้องร้องดำเนินคดีต่อไปได้ในกรณีที่เหมาะสม

หลักพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

๑. การไม่เลือกปฏิบัติ (Non Discrimination) คือการที่ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะมีความแตกต่างด้านเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความเชื่อทางการเมือง หรือสถานภาพอื่นใด ซึ่งการเลือกปฏิบัติอันเกิดจากความแตกต่าง การกีดกัน หรือมีอคติ จะนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชนได้
๒. หลักความยุติธรรม (Justice) คือการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้ทุกคนได้รับความเป็นธรรม โดยต้องมีกลไกเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างแท้จริง

เพื่อให้เป็นไปตามหลักพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

๓. หลักความเสมอภาคเท่าเทียม (Equality) คือการปฏิบัติต่อคนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสที่เท่าเทียมกัน ไม่แบ่งแยก และไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๔. หลักเสรีภาพ (Freedom) คือการมีอิสระที่จะกระทำหรือละเว้นการกระทำโดยไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของบุคคลอื่นหรือ มีข้อผูกมัดใด ๆ

หลักพื้นฐานในการทำงานกับกลุ่มเปราะบางให้เป็นไป ตามหลักสิทธิมนุษยชน

๕. หลักเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) คือการให้คุณค่ากับมนุษย์ทุกคนโดยคำนึงถึงความเป็นมนุษย์เท่ากัน ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสถานภาพทางสังคมหรือฐานะทางเศรษฐกิจ มนุษย์ทุกคนมีคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เหมือนกัน เท่าเทียมกันทุกคน การกระทำหรือการปฏิบัติที่เหยียดหยาม ลดทอนหรือทำให้คุณค่าความเป็นมนุษย์ลดลง ขัดกับหลักการนี้และเข้าข่ายการละเมิดสิทธิมนุษยชน
๖. หลักการไม่ใช้ความรุนแรง (Nonviolence) คือการไม่ใช้ความรุนแรงในการจัดการปัญหา กฎหมายระเบียบข้อบังคับ นโยบาย การกระทำหรือการปฏิบัติใด ๆ ที่ใช้ความรุนแรงแก้ปัญหาขัดกับหลักการนี้

การคุ้มครองสิทธิของคนพิการในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

- เห็นว่ามาตรา ๑๔ วรรคสองดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองเฉพาะสิทธิของผู้ต้องหาที่เป็นผู้วิกลจริต และไม่สามารถต่อสู้คดีได้เท่านั้น โดยมีได้ให้ความคุ้มครองครอบคลุมถึงสิทธิของผู้เสียหาย ในกรณีที่ผู้เสียหาย ซึ่งอยู่ในฐานะผู้กล่าวหาหรือโจทก์ประสบปัญหาในเรื่องความสามารถในการต่อสู้คดีไว้ แต่อย่างไรก็ดี ทั้งที่ความพิการทางสติปัญญาก็อาจเป็นเหตุให้ผู้เสียหายบกพร่องหรือไม่มีความสามารถในการต่อสู้คดีหรือบังคับการให้เป็นไปตามสิทธิต่าง ๆ ของตนได้เช่นเดียวกัน ส่งผลให้ผู้เสียหายที่เป็นคนพิการทางสติปัญญาประสบปัญหาไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในชั้นสอบสวนได้

การคุ้มครองสิทธิของคนพิการในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์ขั้นตอนสำหรับการประเมินความสามารถของผู้เสียหายและพยานที่จะให้การต่อสู้คดีหรือให้การเป็นพยาน
- เห็นว่าไม่มีบทบัญญัติหรือหลักเกณฑ์ ขั้นตอนสำหรับการประเมิน ความสามารถของผู้เสียหายหรือพยานที่จะให้การต่อสู้คดีหรือให้การเป็นพยานรวมถึงการจัดสถานที่ที่เหมาะสมหรือจัดหาบุคคลที่คอยให้ความช่วยเหลือแก่คนพิการทางสติปัญญาเมื่อต้องเข้าสู่กระบวนการสอบสวนไว้แต่อย่างใดส่งผลให้เมื่อคนพิการทางสติปัญญาเข้าสู่กระบวนการสอบสวนอันเป็นจุดเริ่มต้นในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาหรือการบังคับการให้เป็นไปตามสิทธิต่าง ๆ ที่บุคคลกลุ่มนี้พึงมีพึงได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ไม่สามารถที่จะเข้าถึงและเกิดขึ้นได้จริงในทางปฏิบัติ เพราะเหตุที่มีการสันนิษฐานว่าพวกเขาไม่มีความสามารถเพียงพอ ที่จะให้ปากคำต่อพนักงานสอบสวนได้ จึงจำเป็นต้องมีการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของคนพิการทางสติปัญญาจะต้องได้รับการคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะเพื่อให้คนพิการทางสติปัญญาสามารถเข้าถึงสิทธิ ในกระบวนการยุติธรรมของตนได้อย่างแท้จริง โดยการคุ้มครองดังกล่าวไม่ได้หมายความว่าแต่เพียงสิทธิในแง่ของโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการวิธีพิจารณาคดีอาญาที่ต้องเท่าเทียมกับบุคคลปกติทั่วไปเท่านั้น หากแต่ยังต้อง หมายรวมถึงการจัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในชั้นต่าง ๆ ที่ต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะ ความต้องการจำเป็นพิเศษ (Special Needs) ของคนพิการทางสติปัญญาด้วย

พม.เผยเด็กวัย ๑๑ ปี ขับรถชนพระ ชื่นทะเบียนเป็นออทิสติก วันเกิด
เหตุป่วย-ไม่ได้ไปเรียน...

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖

- มาตรา ๒๕ ผู้ปกครองต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้
- (๑) ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาลหรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กหรือที่สาธารณะหรือสถานที่ใด โดยเจตนาที่จะไม่รับเด็กกลับคืน
- (๒) ละทิ้งเด็กไว้ ณ สถานที่ใด ๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม
- (๓) จงใจหรือละเลยไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือสุขภาพอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (๔) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก
- (๕) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖

- มาตรา ๒๕ ผู้ปกครองต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้
- (๑) ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาลหรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กหรือที่สาธารณะหรือสถานที่ใด โดยเจตนาที่จะไม่รับเด็กกลับคืน
- (๒) ละทิ้งเด็กไว้ ณ สถานที่ใด ๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกันดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม
- (๓) จงใจหรือละเลยไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือสุขภาพอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (๔) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก
- (๕) ปฏิบัติต่อเด็กในลักษณะที่เป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖

- มาตรา ๒๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้
- (๑) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (๒) จงใจหรือละเลยไม่ทำให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (๓) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติดีเสี่ยงต่อการกระทำผิด
- (๔) โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่มีโชติของเด็กร เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว
- (๕) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานหรือการกระทำผิด หรือกระทำด้วยประการใดอันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก
- (๖) ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโต หรือขัดขวางต่อการพัฒนาการของเด็ก
- (๗) บังคับ ชูเชื้อ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือมีลักษณะเป็นการทารุณกรรมต่อเด็ก
- (๘) ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า
- (๙) บังคับ ชูเชื้อ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด
- (๑๐) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์
- ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งมีโทษตามกฎหมายอื่นที่หนักกว่าก็ให้ลงโทษตามกฎหมายนั้น
-

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖

- มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖

- มาตรา ๒๘ ในกรณีผู้ปกครองตกอยู่ในสภาพไม่อาจให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน และพัฒนาเด็กได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือผู้ปกครองกระทำการใดอันน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพหรือขัดขวางต่อความเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบ หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก หรือป้องกันมิให้เด็กได้รับอันตรายหรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามพระราชบัญญัตินี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

- **มาตรา ๔๒๐** ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น
- **มาตรา ๔๒๙** บุคคลใดแม้ไร้ความสามารถเพราะเหตุเป็นผู้เยาว์หรือวิกลจริตก็ยังคงรับผิดชอบในผลที่ตนทำละเมิด บิดามารดาหรือผู้อนุบาลของบุคคลเช่นนี้นี้ย่อมต้องรับผิดชอบร่วมกับเขาด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่ดูแลซึ่งทำอยู่นั้น
- **มาตรา ๔๓๐** ครูบาอาจารย์ นายจ้าง หรือบุคคลอื่นซึ่งรับดูแลบุคคลผู้ไร้ความสามารถอยู่เป็นนิตยภัต ชั่วครั้งคราวก็ดี จำต้องรับผิดชอบร่วมกับผู้ไร้ความสามารถในการละเมิด ซึ่งเขาได้กระทำลงในระหว่างที่อยู่ในความดูแลของตน ถ้าหากพิสูจน์ได้ว่าบุคคลนั้น ๆ มิได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควร

บทเรียนด้านการดูแลและเฝ้าระวังเด็กพิเศษ (Family & Caregiver)

- พฤติกรรมเลียนแบบและความสามารถที่คาดไม่ถึง:
- เด็กออทิสติกหรือเด็กพิเศษหลายคนมีความสามารถในการจดจำสูงมาก (**Hyper-focus**) สามารถจำพฤติกรรมของผู้ใหญ่ เช่น วิธีการสตาร์ตรถ การเข้าเกียร์ และการเหยียบคันเร่งจากการนั่งดูบ่อย ๆ โดยที่ผู้ปกครองอาจไม่คาดคิดว่าเด็กจะกล้าทำจริงการเก็บสิ่งของเสี่ยงอันตราย
- สิ่งที่เป็นอันตรายหรือเครื่องจักร เช่น กุญแจรถ กุญแจบ้าน หรืออาวุธ ต้องถูกเก็บในที่มิดชิด ปั่นมือเด็ก และไม่ควรสตาร์ตรถทิ้งไว้แม้เพียงเสี้ยววินาทีความเครียดและการล้าของผู้ดูแล (**Caregiver Burnout**)
- การดูแลเด็กพิเศษต้องใช้พลังงานสูงมาก บางครั้งความเหนื่อยล้าอาจทำให้เกิด “ช่องว่าง” ในการสอดส่องดูแล ซึ่งชุมชนหรือญาติพี่น้องต้องเข้ามาช่วยเป็นหูเป็นตา

บทเรียนด้านกฎหมายและความรับผิดชอบ (Legal Liability)

- ความรับผิดชอบทางแพ่งของผู้ปกครอง: ตามกฎหมายไทย (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๙) บิดามารดาหรือผู้ดูแลจำต้องร่วมรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดที่ผู้เยาว์หรือคนวิกลจริตได้กระทำความผิด เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว ซึ่งในกรณีนี้การปล่อยให้เด็กเข้าถึงกัญชาได้ ถือเป็นความบกพร่องที่ปฏิเสธความรับผิดชอบได้ยาก ความรับผิดชอบทางอาญาของเด็ก
- เนื่องจากผู้กระทำความผิดอายุเพียง ๑๑ ขวบ ตามประมวลกฎหมายอาญา เด็กอายุไม่เกิน ๑๒ ขวบ กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ แต่อาจมีมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพหรือการกักต้อนและบำบัดโทษผู้ปกครองแทน

บทเรียนด้านระบบสนับสนุนของสังคม (Social Support System)

- การขึ้นทะเบียนและคัดกรอง: รัฐและหน่วยงานสาธารณสุขท้องถิ่น (เช่น รพ.สต. หรือ อสม.) ต้องมีข้อมูลเชิงรุกเกี่ยวกับครอบครัวที่มีเด็กพิเศษในชุมชน เพื่อส่งเจ้าหน้าที่ไปแนะนำแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมในบ้านให้ปลอดภัยการลดการตีตราและสร้างความเข้าใจ
- สังคมต้องเข้าใจว่าเหตุการณ์นี้เกิดจากความบกพร่องในการรับรู้และการประเมินอันตรายของเด็ก (Lack of danger awareness) ไม่ใช่ความเจตนาปองร้าย เพื่อให้เกิดการแก้ไขที่ตรงจุดมากกว่าการรุมประณามตัวเด็ก
สิ่งสำคัญที่สุด เหตุการณ์นี้ไม่ใช่แค่เรื่องของ “อุบัติเหตุ” แต่เป็นสัญญาณเตือนว่า “การเข้าถึงวัตถุอันตราย (รถยนต์) โดยผู้ที่ไม่มีความรู้และความพร้อม” คือความเสี่ยงสูงสุดที่ทุกครอบครัวต้องปิดช่องว่างนี้ให้สนิท
- สามารถติดตามต่อได้ที่ : <https://www.dailynews.co.th/news/๕๙๙๔๔๔๒/>

บทบาทในการเสริมพลัง(Empowerment)ให้แก่คนพิการ และองค์กรที่ เกี่ยวข้องกับคนพิการ

- คำว่า empower เกิดจากการรวมตัวของคำ ๒ คำ คือ คำว่า em และคำว่า power คำว่า em หมายถึง "การทำให้เกิดขึ้น" เมื่อนำมารวมกับคำว่า power ที่แปลว่า "พลัง" จึงเกิดคำว่า "empower" ซึ่งมีความหมายว่า "ทำให้เกิดพลัง" หรือ "สร้างเสริมพลัง"
- "Empowerment" เป็นคำนามของกริยา empower จึงแปลว่า "การสร้างเสริมพลัง" นั่นเอง
- คำว่า “พลัง” มีหลากหลาย เช่น พลังกาย พลังใจ พลังความคิด พลังปัญญา พลังทางการบริหาร พลังทางเศรษฐกิจ พลังทางการเมือง พลังทางสังคม พลังทางจิตวิญญาณ เพื่อให้เกิดมีพลังทำในสิ่งที่ควรทำอย่างเต็มที่ เต็มความสามารถ และมีพลังที่จะพัฒนาพลังนั้นให้งอกงามยิ่งๆ ขึ้นไป

ตัวอย่างการเสริมพลังคนพิการ

- ตัวอย่างหนึ่งที่มีการนำมาใช้กันมากในต่างประเทศก็คือ "**Empowerment** ให้แก่คนพิการโดยทางด้านการบริหารจัดการ" หรือที่นิยมเรียกว่า "การสร้างเสริมพลังอำนาจ" ให้คนพิการ เป็นแนวทางเดียวกันทั่วโลก
- หมายถึง การสร้างกระบวนการวิธีที่ทำให้คนทำงานในองค์กรคนพิการทางสติปัญญาได้ดึงเอาความสามารถของคนพิการทางสติปัญญาออกมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น โดยเน้นไปที่พลังอำนาจที่ใช้ในการบริหารจัดการงานในหน่วยงานหรือองค์กร
- **ผลการดำเนินงาน** ในเชิงองค์กรเข้มแข็งเกิดสภาพคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย เกิดองค์กรคนพิการแต่ละประเภท คนพิการเข้าเป็นกรรมการทุกระดับ ในเชิงบุคคลเน้นการดำรงชีวิตอิสระในสังคม ลดการพึ่งพา เช่น ปิดสถานสงเคราะห์ เข้าถึงการศึกษา รักษาพยาบาล อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก มีอาชีพรายได้ มีสวัสดิการ ในเชิงความยุติธรรม มีกม.ห้ามเลือกปฏิบัติ ร้องทุกข์ร้องเรียน ตรวจสอบ ฟ้องศาล ในเชิงการให้บริการสามารถจัดบริการเองได้ มีเงินอุดหนุน
- กำลังปรับปรุงองค์ประกอบคณะอนุกรรมการคนพิการจังหวัดใหม่ให้เหลือภาครัฐต่อเอกชน ๑๓ ต่อ ๑๑ คน และให้จัดประชุมจาก ๖ ครั้งเป็น ๘ ครั้ง

ทิศทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ/พาคคนพิการไปไหน

- หลักการต่างๆ ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ(**CRPD**) ที่กำหนดให้รัฐภาคีต้อง
- ยอมรับในศักดิ์ศรีและคุณค่าที่มีมาแต่กำเนิด และสิทธิที่เท่าเทียมกันและไม่อาจเพิกถอนได้
- ยอมรับถึงการมีส่วนร่วมช่วยกันทรงคุณค่าของคนพิการที่มีอยู่และอาจมีขึ้นในความเป็นอยู่ที่ดีโดยรวมและความหลากหลายของชุมชน และยอมรับว่าการส่งเสริมให้คนพิการได้อุปโภคสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของตนและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่
- ยอมรับถึงความสำคัญที่คนพิการจะอยู่ได้ด้วยตนเองและเป็นอิสระ รวมทั้งเสรีภาพในการเลือกแนวทางของตนเอง
- คนพิการควรมีโอกาสได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายและโครงการต่างๆ รวมถึงนโยบายและโปรแกรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับตน โดยไม่เลือกปฏิบัติ
- ความสำคัญของความสามารถในการเข้าถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม สาธารณสุข และการศึกษา และสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งจะทำให้คนพิการได้เข้าถึงสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งปวงได้อย่างเต็มที่

ผลักดันแนวคิดความพิการทางสังคมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐

- ความพิการทางสังคม (Social Model of Disability) คนพิการเป็นความหลากหลายอย่างหนึ่งของร่างกายมนุษย์เท่านั้น ความพิการจึงมิใช่ปัญหาระดับบุคคล ทว่าเกิดจาก “สังคม” ที่ไม่สามารถจัดการให้คนที่มีความหลากหลายอยู่ร่วมกันได้ เป็นปัญหาที่เกิดจากเงื่อนไขหลายๆ อย่างของสังคม เช่น ทศนคติที่ว่าคนพิการมีความหลากหลายน้อยจึงไม่รับคนพิการเข้าทำงานทั้งที่ความพิการนั้นไม่เป็นอุปสรรคต่องานนั้น ทศนคติว่าคนพิการน่าสงสารต้องได้รับการดูแลอย่าไปลำบากทำอะไรเองเลย จึงทำให้ญาติคอยทำทุกอย่างให้ ทั้งๆ ที่ทำเองได้ หรือความไม่รู้และไม่ได้คิดรอบคอบทำให้การสร้างทางขึ้นอาคารมีแต่บันได ผู้สูงอายุหรือผู้ที่เดินมาได้ไม่สามารถใช้อาคารนี้ได้
- แตกต่างจากแนวคิดที่เกี่ยวกับตัวแบบทางการแพทย์หรือพันธุกรรม (Medical/Genetic Model ความพิการเป็นผลพวงของการมีพยาธิสภาพของโรคหรือการบาดเจ็บ ที่ไม่สามารถรักษาให้หายได้ ก่อให้เกิดร่องรอยที่เป็นความบกพร่อง (impairment) ของอวัยวะหรือร่างกาย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสียความสามารถในการทำกิจกรรมต่างๆ (disability) จนหมดโอกาสหรือกลายเป็นผู้ด้อยโอกาสในสังคม (handicapped)

พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของคนพิการ (Optional Protocol to the CRPD)

- กระบวนการติดต่อร้องเรียน ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีช่องทางในการยื่นข้อร้องเรียนกรณีที่ถูกละเมิดสิทธิตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งสหประชาชาติ อันจะเป็นกลไกที่ช่วยส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิคนพิการให้มีประสิทธิภาพและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
- ไทยเข้าเป็นภาคีโดยการให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2559 และมีผลใช้บังคับกับไทยเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2559

ภารกิจในการขับเคลื่อนกลไกจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อ คนพิการ

- มาตรา ๑๕ การกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ องค์กร เอกชน หรือบุคคลใดในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการจะกระทำมิได้
- การกระทำในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึง การกระทำหรืองดเว้นกระทำการที่แม้จะมีได้มุ่งหมายให้เป็นการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการโดยตรง แต่ผลของการกระทำนั้นทำให้คนพิการต้องเสียสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับเพราะเหตุแห่งความพิการด้วย
- การเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผลทางวิชาการ จารีตประเพณี หรือประโยชน์สาธารณะสนับสนุนให้กระทำได้ตาม ความจำเป็นและสมควรแก่กรณี ไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง แต่ ผู้กระทำการนั้นจะต้องจัดให้มีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาหรือรักษาซึ่งสิทธิหรือประโยชน์แก่คนพิการตาม ความจำเป็นเท่าที่จะกระทำได้

ทิศทางการกำหนดอำนาจหน้าที่คณะกรรมการการจัดการเลือกปฏิบัติโดย ไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

- มาตรา ๑๖/๒ ให้คณะกรรมการ วลก. วินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้
- (๑) วินิจฉัยปัญหาที่มีการยื่นคำร้องว่ามีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการตามมาตรา ๑๖ รวมถึงการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทก่อนมีการวินิจฉัยคำร้อง ตามที่มอบหมาย
- (๒) ออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวตามมาตรา ๑๖/๓
- (๓) ออกคำสั่งตามมาตรา ๑๖/๔ หรือมาตรา ๑๖/๕
- (๔) จัดทำรายงานสถานการณ์การเลือกปฏิบัติและผลการดำเนินงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (๕) ให้ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อจัดให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของคนพิการให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- (๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือจะมอบหมายให้กรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ คณะผู้ไกล่เกลี่ย เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการ วลก. มอบหมาย
- ในการออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ลงนามในหนังสือคำสั่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ
- ให้ประธานกรรมการ และกรรมการ วลก. คณะอนุกรรมการ หรือคณะผู้ไกล่เกลี่ย มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุม หรือค่าตอบแทนอื่น ในการปฏิบัติงานตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ กรณีมีปริมาณงานเพิ่มขึ้นคณะกรรมการจะกำหนดให้ตำแหน่งประธานกรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาโดยได้รับค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ทิศทางการกำหนดคำสั่งกำหนดมาตรการชั่วคราวเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

- มาตรา ๑๖/๓ ในระหว่างรับเรื่องและการพิจารณาวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ ประธานกรรมการหรือคณะกรรมการ วลก. อาจมีคำสั่งกำหนดมาตรการชั่วคราวก่อนมีคำวินิจฉัยเพื่อคุ้มครองหรือบรรเทาทุกข์แก่บุคคลซึ่งถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการเท่าที่จำเป็นและสมควรแก่กรณีก็ได้
- เมื่อคณะกรรมการ หรือประธานกรรมการได้รับเรื่องไว้พิจารณาแล้วให้อายุความทางแพ่งและทางปกครองสะดุดหยุดลงจนกว่าคณะกรรมการ วลก. จะได้มีคำวินิจฉัย

ทิศทางการกำหนดคำสั่งเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

- มาตรา ๑๖/๔ ในกรณีที่คณะกรรมการ วลก. วินิจฉัยว่า เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ โดยให้มีอำนาจออกคำสั่ง ดังต่อไปนี้
- (๑) ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ด้วยวิธีใดที่เห็นเหมาะสม เพื่อระงับและป้องกันมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ
- (๒) ให้การชดเชยและเยียวยาผู้เสียหายจากกองทุน
- (๓) พิจารณากำหนดค่าเสียหายจากคู่กรณีตามที่คนพิการร้องขอ
- คำสั่งของคณะกรรมการ วลก. ตามวรรคหนึ่ง จะต้องแสดงเหตุผลอย่างชัดเจนและอาจกำหนด เงื่อนไขใด ๆ ได้เท่าที่จำเป็น รวมทั้งจะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้
- หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ

ภารกิจในการตรวจสอบสิทธิสิทธิคนพิการในฐานะคนพิการ

- มาตรา ๒๐/๑ เพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ คนพิการอาจดำเนินการ ดังต่อไปนี้
- (๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการ สำนักงานหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อกำหนดมาตรการให้คนพิการได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด
- (๒) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องจัดให้มี สนับสนุนอำนวยความสะดวกหรือปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อให้คนพิการสามารถใช้สิทธิได้ตามที่กฎหมายกำหนด
- (๓) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ
- (๔) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐชี้แจงรายละเอียดและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารหรือใช้สิทธิประโยชน์ของตนได้
- (๕) ร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนดำเนินการแก้ไขกฎหรือระเบียบ แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม แล้วแต่กรณี เพื่อให้คนพิการได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด
- ในกรณีที่คนพิการไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ ให้ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการแทนได้
- ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการภายในระยะเวลาอันสมควรตามที่มีการร้องขอ ให้คนพิการ ผู้ดูแลคนพิการหรือองค์กรด้านคนพิการมีสิทธิร้องขอให้สำนักงานดำเนินการตามมาตรา ๑๓/๑ ได้
-

ภารกิจในการตรวจสอบสิทธิสิทธิคนพิการในฐานะองค์กรคนพิการ

- มาตรา ๒๐/๒ ให้องค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการตามมาตรา ๖ (๑๐) มีสิทธิดำเนินการดังต่อไปนี้
- (๑) เสนอแนะต่อคณะกรรมการหรือสำนักงาน เพื่อปรับปรุงสิทธิประโยชน์แก่คนพิการเพิ่มขึ้น
- (๒) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมหรือให้บริการแก่คนพิการให้ได้รับสิทธิอย่างครบถ้วน
- (๓) เรียกร้องแทนคนพิการให้ได้รับสิทธิสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) ให้บริการจัดหางานและส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนพิการ โดยอาจได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุน
- (๖) ให้บริการหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการกีฬาหรือนันทนาการสำหรับคนพิการ โดยอาจได้รับการสนับสนุนจากรัฐ
- (๗) ประสานงานเกี่ยวกับงานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่คนพิการทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์
- (๘) ขอให้ที่ราชพัสดุหรือทรัพย์สินอื่นของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และอาจได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- (๙) ดำเนินการอื่นตามที่สำนักงานมอบหมายเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ
-

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการดำเนินการขององค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการที่ได้รับ การรับรองมาตรฐาน พ.ศ. ๒๕๖๘

- “องค์กรด้านคนพิการ” หมายความว่า องค์กรของคนพิการ และองค์กรเพื่อคนพิการ
- “องค์กรของคนพิการ” หมายความว่า องค์กรที่มีคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการเป็นสมาชิก และเป็นกรรมการบริหารองค์กรไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมด ตลอดจนมีอำนาจตัดสินใจในการ ดำเนินงานเพื่อคุ้มครองสิทธิของคนพิการด้วย
- “องค์กรเพื่อคนพิการ” หมายความว่า องค์กรที่มีวัตถุประสงค์หรือกิจการหลักเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการและมีใช้หน่วยงานภาครัฐ
- “องค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรอื่นใดที่ ให้บริการแก่คนพิการ
- “องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน” หมายความว่า ผลการดำเนินงานขององค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรอื่นใดที่ ให้บริการแก่คนพิการซึ่งได้รับเครื่องหมายการรับรองมาตรฐานจากคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการแห่งชาติตามระเบียบว่าด้วยการกำหนดมาตรฐาน การรับรองและเพิกถอนการรับรององค์กรด้านคนพิการ หรือองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ

การดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

- ข้อ ๕ องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานมีสิทธิดำเนินการในเรื่องต่างๆ เพื่อให้คนพิการมีความสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิตามกฎหมายกำหนด
- ข้อ ๖ ในการดำเนินงานมาตรา ๒๐/๒ วรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขต่างๆ ดังต่อไปนี้
- (๑) หลักเกณฑ์ในการเรียกร้องสิทธิแทนคนพิการ ให้ดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านการคุ้มครองคนพิการที่ถูกละเมิดสิทธิหรือถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ทั้งนี้ วิธีการดำเนินงานอาจกระทำได้โดยการสำรวจตรวจสอบสิทธิประโยชน์ของคนพิการ การจัดการข้อร้องเรียนเกี่ยวกับสิทธิคนพิการหรือการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ การช่วยเหลือทางกฎหมายโดยการใช้สิทธิทางศาลหรือการบังคับคดี การยื่นคำร้องถึงหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
- สำหรับเงื่อนไขการดำเนินงานในกรณีเรียกร้องสิทธิหรือการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการที่มีสภาพบังคับเป็นการทั่วไปหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ ให้ดำเนินการได้โดยไม่ต้องได้รับมอบอำนาจจากคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ ส่วนการใช้สิทธิเรียกร้องหรือการจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการแทนคนพิการเฉพาะบุคคลจะต้องได้รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากคนพิการนั้นด้วย

การดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

- ข้อ ๖ ในการดำเนินงานมาตรา ๒๐/๒ วรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขต่างๆ ดังต่อไปนี้
- (๒) หลักเกณฑ์ในการให้ความช่วยเหลือคนพิการเพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิทธิตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ดำเนินการเกี่ยวกับการช่วยเหลือนคนพิการทั้งการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม หรือรายองค์กรตามความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท
- ทั้งนี้ วิธีการดำเนินงานอาจกระทำได้โดยการจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการ ล่ามภาษามือ การให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรม การส่งเสริมอาชีพ การให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่ผู้ดูแลคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ เพื่อให้พึ่งตนเองได้เต็มตามศักยภาพ เป็นต้น
- สำหรับเงื่อนไขการดำเนินงานต้องมีการสำรวจกลุ่มเป้าหมายล่วงหน้าหรือศึกษาความเป็นไปได้ก่อนจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณหรือเงินอุดหนุนจากกองทุน

การดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

- ข้อ ๖ ในการดำเนินงานมาตรา ๒๐/๒ วรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขต่างๆ ดังต่อไปนี้
- (๓) หลักเกณฑ์ในการให้บริการจัดหางานและส่งเสริมการมีงานทำให้แก่คนพิการ ให้ดำเนินการเกี่ยวกับงานการสนับสนุนให้คนพิการมีงานทำในสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐ และส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ การประกอบธุรกิจ หรือวิสาหกิจเพื่อสังคมของคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ ทั้งนี้ วิธีการดำเนินงานอาจกระทำได้โดยการจัดบริการเตรียมความพร้อมให้แก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก่อนเข้าทำงาน การสำรวจและคัดเลือกคนพิการเข้าสู่ตลาดงาน การให้ความรู้แก่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ การจับคู่งาน การฝึกอบรม การให้บริการ นักแนะแนวอาชีพและสอนงานคนพิการ (**Job coach**) การอำนวยความสะดวกและเสริมสร้างให้คนพิการทำงานได้จริง โดยการดูแลการทำงานระยะแรก การจัดที่พักอาศัยให้คนพิการได้ทำงาน หรือบริการช่วยเหลือการเดินทางไปกลับระหว่างที่พักกับสถานที่ทำงาน หรือการทำงานแบบออนไลน์ การให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิตในการทำงาน และสังคม การติดตามผลการทำงาน การส่งเสริมคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น
- สำหรับเงื่อนไขการดำเนินงานต้องมีการสำรวจกลุ่มเป้าหมายล่วงหน้าก่อนจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณหรือเงินอุดหนุนจากกองทุน

การดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

- ข้อ ๖ ในการดำเนินงานมาตรา ๒๐/๒ วรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขต่างๆ ดังต่อไปนี้
- (๔) หลักเกณฑ์ในการให้บริการหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการกีฬาหรือนันทนาการสำหรับคนพิการ ให้ดำเนินการเกี่ยวกับงานการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การส่งเสริมศักยภาพคนพิการ การส่งเสริมพัฒนาการตามวัยและความต้องการจำเป็นของคนพิการแต่ละประเภท การส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สำหรับคนพิการ ยุกเว้นงานกีฬาสู่ความเป็นเลิศ การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย เกมส์ หรือการละเล่น การท่องเที่ยว ทั้งนี้ วิธีการดำเนินงานอาจกระทำได้โดยการใช้กิจกรรมกีฬาหรือนันทนาการเป็นสื่อในการพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา พฤติกรรม การทำงานเป็นหมู่คณะ
- สำหรับเงื่อนไขการดำเนินงานต้องมีการสำรวจกลุ่มเป้าหมายหรือมีการศึกษาความเป็นไปได้ล่วงหน้าก่อนจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณหรือเงินอุดหนุนจากกองทุน

การดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

- ข้อ ๖ ในการดำเนินงานมาตรา ๒๐/๒ วรรคหนึ่ง (๓) ถึง (๙) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขต่างๆ ดังต่อไปนี้
- (๕) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประสานงานเกี่ยวกับงานอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แก่คนพิการ ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์กำหนด
- (๖) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอใช้ที่ราชพัสดุหรือทรัพย์สินอื่นของทางราชการเพื่อให้คนพิการเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ ในกรณีขอใช้ที่ราชพัสดุให้ดำเนินการตามที่กรมธนารักษ์กำหนด หรือกรณีขอใช้ทรัพย์สินอื่นของทางราชการให้ดำเนินการตามที่หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นกำหนด
- (๗) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการในเรื่องอื่นให้เป็นไปตามที่กรม หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมอบหมายเป็นรายกรณี
- ข้อ ๗ ในการดำเนินการตามข้อ ๕ ให้องค์กรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจัดทำข้อบังคับ ตราสาร หรือระเบียบขององค์กรให้รองรับการดำเนินงานในแต่ละเรื่องด้วย

การส่งเสริม สนับสนุน และการกำกับดูแลการดำเนินงาน

- ข้อ ๗ องค์การที่ได้รับการรับรองมาตรฐานที่มีความประสงค์จะขอรับเงินอุดหนุนจากกรม หน่วยงานของรัฐ หรือจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้จัดทำแผนงานหรือโครงการประจำปีเพื่อขอรับการสนับสนุนตามที่กรม หน่วยงานของรัฐ หรือคณะกรรมการ บริหารกองทุนกำหนด ทั้งนี้ อาจให้การอุดหนุนตามรายการของกิจกรรมตามแผนงานโครงการ หรืออุดหนุนรายหัวตามประเภทบริการได้ตามความจำเป็น รวมถึงอาจได้รับค่าใช้จ่ายด้านการ บริหารจัดการแผนงานหรือโครงการได้ร้อยละ ๑๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของมูลค่าตามแผนงาน หรือโครงการด้วย
- กรณีแผนงานหรือโครงการมีความซ้ำซ้อนในเชิงพื้นที่และมีกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน กับกรม หน่วยงานของรัฐ หรือกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการสามารถให้การอุดหนุน มากกว่าหนึ่งองค์กรได้แต่แผนงานหรือโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจะต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน

การส่งเสริม สนับสนุน และการกำกับดูแลการดำเนินงาน

- ข้อ ๙ องค์การที่ได้รับการรับรองมาตรฐานที่ได้รับเงินอุดหนุนตามข้อ ๗ ต้องจัดทำสัญญา บันทึกข้อตกลง หรือดำเนินการในรูปแบบอื่น ตามแบบที่กรม หน่วยงานของรัฐ หรือกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด และมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินงานตามแบบและวิธีการที่กรม หน่วยงานของรัฐ หรือกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกำหนด รวมทั้งยินยอมให้เจ้าหน้าที่หรือผู้แทนของ เจ้าหน้าที่ที่ให้เงินอุดหนุนตรวจเยี่ยม หรือตรวจสอบเอกสารการใช้จ่ายเงิน และติดตามประเมินผลการดำเนินงานได้
- ข้อ ๑๐ ในการดำเนินงานขององค์การที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน อาจได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจาก หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบนี้ เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจ บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ
- ข้อ ๑๑ ให้กรมดำเนินการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการบริหาร การกำกับ การ ให้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ การรายงานผล การติดตามประเมินผล เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการ ให้บริการต่อกลุ่มเป้าหมาย และลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขององค์กร รวมทั้งให้เปิดเผยข้อมูลการ อุดหนุนต่อสาธารณะด้วย

ภารกิจในการผลักดันให้ท้องถิ่นออกข้อบัญญัติตามมาตรา ๒๑ และผลักดันหน่วยงานของรัฐให้มีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามมาตรา ๒๒

- มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การบริหารกองทุน การจัดการกองทุน และการอนุมัติการจ่ายเงิน ราชการส่วนท้องถิ่นอาจนำระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดมาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้
- มาตรา ๒๒ ให้หน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องใดมีหน้าที่ให้การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามอำนาจหน้าที่นั้น

ภารกิจในการเข้าถึงกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ

- มาตรา ๒๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ”
- เพื่อเป็นทุนสำหรับการใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการการส่งเสริมและการดำเนินงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือคนพิการ การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการการศึกษาและการประกอบอาชีพของคนพิการ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ
- โดยจัดสรรให้อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ภารกิจเป็นองค์ประกอบคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการ

- มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงแรงงาน ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนเก้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์การคนพิการอย่างน้อยเจ็ดคนเป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการกองทุนคนพิการ

- มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้
- (๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์และการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง
- (๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน อนุมัติโครงการ กำหนดวงเงินและรายการค่าใช้จ่าย เพื่อสนับสนุนแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามที่คณะกรรมการตามประเภทความพิการ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดหรือคณะกรรมการอื่นเสนอ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- การดำเนินการตาม (๒) คณะกรรมการบริหารกองทุนอาจมอบหมายให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งแทนได้
-

ภารกิจในการได้รับเงินอุดหนุนกองทุนคนพิการ

- มาตรา ๒๗ ให้สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์กรคนพิการแต่ละประเภทได้รับเงินสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการจากกองทุน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดในระเบียบ
- มาตรา ๒๗/๑ ให้องค์กรเอกชนมีสิทธิได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับเงินที่ได้รับการอุดหนุนจากกองทุนตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด
-

กองทุนสนับสนุนบทบาทองค์การคนพิการแต่ละประเภทโดยการจัดทำ แผนค่าใช้จ่ายบริหารจัดการองค์กรประจำปี

- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริหาร เช่น การวางแผน การจัดการทั้งในส่วนกลางและสาขาขององค์กร การอำนวยความสะดวก การประชาสัมพันธ์ การติดตามประเมินผล การประชุม การติดต่อประสานงาน สาธารณูปโภค และการควบคุมภายในขององค์กร
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากร เช่น การจัดหา และพัฒนาบุคลากร ค่าตอบแทนและสวัสดิการ
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการพัสดุ เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ วัสดุสำนักงาน อาคารสถานที่และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของคนพิการ
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการงานระบบ เช่น ระบบข้อมูลสารสนเทศ ระบบบัญชีและการเงินระบบการทะเบียนสมาชิก

ภารกิจในการสนับสนุนให้คนพิการที่ประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อน เข้าถึงระเบียบเงินสงเคราะห์ในความรับผิดชอบของ พม ใหม่

- กรณีการยื่นคำขอในระบบพม. **CARE** ตามข้อ ๒๒
- ๑. ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุน เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔
- ๒. ระเบียบกรมประชาสงเคราะห์ ว่าด้วยการสงเคราะห์เด็กภายในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๒๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ว่าด้วยการสงเคราะห์เด็กภายในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๔๗
- ๓. ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง การคุ้มครอง การ ส่งเสริมและสนับสนุนการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อน ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓
- ๔. ระเบียบกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ว่าด้วยการช่วยเหลือสตรีหรือครอบครัวที่ ประสบปัญหาทางสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๕. ระเบียบกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ว่าด้วยการสงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๒
- 5. ระเบียบกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ว่าด้วยเงินอุดหนุนเงินสงเคราะห์ และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๘
-

คู่มือประชาชน: 3 ขั้นตอนง่ายๆ ขอรับความช่วยเหลือผ่านระบบ “WM. CARE”

ระบบ “WM. CARE” ช่วยให้เข้าถึงสิทธิสวัสดิการได้รวดเร็วขึ้น
ยืนยันตัวตนผ่านแอปพลิเคชัน ลดขั้นตอน เพื่อ “ได้สิทธิครบ จบในระบบเดียว”

การเตรียมตัวและ คุณสมบัติเบื้องต้น

คุณสมบัติผู้ขอรับความช่วยเหลือ
อายุ 18 ปีขึ้นไป และมีรายได้ไม่เกิน
100,000 บาทต่อปี

ช่องทางการยืนยันตัวตน
ต้องมีแอปพลิเคชัน ThaiID
หรือ “ทางรัฐ”
เพื่อใช้ยืนยันตัวตนด้วยใบหน้า

สิ่งที่ต้องเตรียม (รูปภาพและเอกสาร)

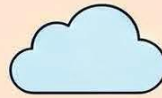
รูปถ่ายสภาพบ้าน (ใน-นอก),
บัตรประชาชน, ทะเบียนบ้าน
และหน้าสมุดบัญชีธนาคาร

ขั้นตอนการบันทึกข้อมูล และติดตามผล

บันทึกข้อมูลสำคัญ 4 ส่วน
กรอกข้อมูลส่วนตัว,
เศรษฐกิจ/ที่อยู่อาศัย, สภาพปัญหา
และความต้องการช่วยเหลือ

อัปโหลดหลักฐานและกดส่ง
แบบรูปถ่ายการเยี่ยมบ้านและ
เอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน
ก่อนกดยืนยันข้อมูล

ติดตามสถานะได้ แบบ Real-time

ติดตามสถานะได้แบบ Real-time

เคสรายเดิมทราบผลใน 10 วัน
และรายใหม่ทราบผลภายใน 15 วัน

เจาะลึก 3 ขั้นตอนหลัก พม.CARE: จากการวินิจฉัย สู่อการอนุมัติ และการเบิกจ่ายเงิน

1. การวินิจฉัยและตรวจสอบข้อเท็จจริง (นักสังคมสงเคราะห์)

แยกกระบวนการ
รายเดิม

MSO-Logbook/พม.Smart

ดำเนินการรวม:
ไม่เกิน 10 วัน

พิจารณาจากข้อมูล
MSO-Logbook ได้ทันที

ไม่ต้องลงพื้นที่ซ้ำ
(เว้นแต่ย้าย/เปลี่ยนบัญชี)

ลดขั้นตอนการลงพื้นที่ด้วยระบบ Digital Fact-check

แยกกระบวนการ
รายใหม่

ดำเนินการรวม:
ไม่เกิน 15 วัน

ต้องลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน
หรือใช้ Video Call/ภาพถ่าย

ใช้รูปภาพสภาพบ้านและผู้ประสบ
ปัญหาผ่านระบบเพื่อประกอบการ
แทนการเขียนรายงานแบบเดิม

ลดขั้นตอนการลงพื้นที่ด้วยระบบ Digital Fact-check

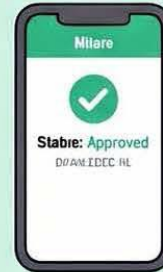
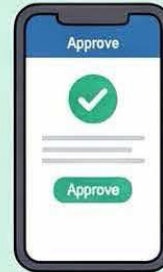
2. การอนุมัติและการเบิกจ่ายเงิน (พมจ.)

พิจารณาอนุมัติตามลำดับความจำเป็น
เร่งด่วนผ่านแอปพลิเคชัน โดยไม่ต้อง
รอเจ้าหน้าที่ประชุมคณะกรรมการ

พมจ. อนุมัติผ่านระบบแบบ Real-time

พมจ. อนุมัติผ่านระบบแบบ Real-time

3. การเบิกจ่ายเงิน (เจ้าหน้าที่การเงิน)

เจ้าหน้าที่การเงินบันทึก Payment ID และโอนเงินเข้า
บัญชีประชาชนโดยตรงผ่านระบบธนาคารกรุงไทย

ควบคุมระยะเวลาการทำงานให้จบภายใน
10-15 วัน (นับรวมวันหยุดราชการ)
เพื่อให้การช่วยเหลือถึงมือประชาชน
ตามกรอบเวลาที่กำหนด

สุพล บริสุทธิ์
ที่ทำงานชั้น ๘ พต.

Suponbor@hotmail.com

๐๘๕-๙๗๗๐๐๕๒